

Meclis Bülteni

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ AYLIK YAYIN ORGANI • Sayı 151 • Şubat 2009

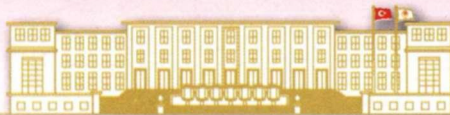
Yeni İktüzük Taslağı Hazırlandı

Atatürk'ün Samsun'a Çıkışı
ve Meclis'in Açılışının
90. Yılı Kutlamaları İçin
İlk Toplantı Yapıldı.

TBMM Başkanı Toptan,
AB Parlamento
Başkanlarının Paris'te
Yapılan Toplantısına Katıldı.

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

TBMM Mermerli Salon

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ AYLIK BÜLTENİ

Şubat 2009 / SAYI 151

Yayın Yönetmeni

Feridun KEŞİR

Yayın Koordinatörü

Fatih ÖREN

Yazı İşleri Müdürü

Dr. Necati SUNGUR

Editör

Hasan YILMAZ

Yayın Ekibi

Mehmet KORKMAZ
Ayşegül ÇELİK ŞAHİN
İsmail FIDANAY
Halil Alper DURMAZ

Grafik Tasarım

Uğur SAÇI

Katkıda Bulunan Birim

Kanunlar ve Kararlar
Dairesi Başkanlığı

Fotoğraflar

Abdullah KARAKUŞ
Orhan AYDEMİR
Haydar AKTAŞ

Adres

TBMM Basın ve Halkla
İlişkiler Müdürlüğü

Telefon

(0312) 420 69 05 / 420 69 19

Faks

(0312) 420 68 88

İnternet Adresi

www.tbmm.gov.tr
www.meclishaber.gov.tr

Baskı

TBMM Basımevi

2 Yeni İçtüzük Taslağı Hazır

7 Anayasa Komisyonu Başkanı Kuzu: "Öyle Gözüküyor ki Yeni Anayasadan Ziyade, Değişiklik Yapmak Daha Çok Gündemde Olacak"

11 Dilekçelerde İlk Sırayı Sosyal Güvenlik Sorunları Aldı

12 TBMM Genel Sekreteri Ali Osman Koca Yeni Matbaa Binasını Gazetecilere Gezdirirdi

13 Kahramanmaraş'ta "Türk Müziği" Gecesi

15 Meclis'te Sivil Savunma Etkinliği

16 Sudan Cumhurbaşkanı Yardımcısından Başkan Toptan'a Ziyaret

17 Filistin Devlet Başkanı Abbas'tan Ziyaret

20 Başkan Toptan Suriye'de Sevgi Seli ile Karşılandı

25 TBMM Başkanı Toptan, AB Parlamento Başkanları Toplantısına Katıldı

26 Stratejik Plan Yönlendirme Toplantısı Yapıldı

27 TBMM Başkanvekili Pakdül: "NATO'nun Yeni Durumu Dünya Barışına Katkı Sunacaktır."

28 İHİK, 1. ve 2. Yasama Yılı Faaliyet Raporu Yayınlandı

29 TBMM-TOKİ Evleri Hızla Tamamlanıyor

30 Makale / Özel Öğretim Yatırım Fonu / Osman Coşkun (AK Parti Yozgat Milletvekili)

33 Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü Web Sayfası Açıldı / İrfan Neziroğlu (Kanunlar ve Kararlar Müdürü)

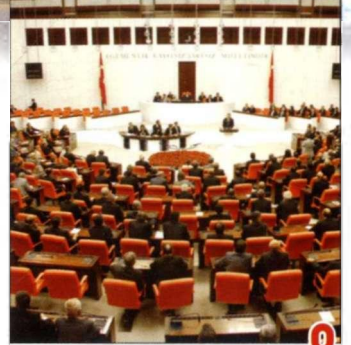
34 Makale / Kadın-Erkek Eşitliği Mekanizmaları ve Çeşitli Parlamentolarda Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonları / Feride Eroğlu (Müşavir)

38 Makale / TBMM'de Çevre ile Uyumlu Atık Yönetimi / Recai Çırpan (TBMM İç Hizmetler Müdürü)

41 Makale / Batı Avrupa Ülkelerinde Yerel Yönetimlerden Sorumlu Merkezi Birimler

49 TBMM'de Kabul Edilen Kanunlar

50 Denetim / Yazılı ve Sözlü Soru Önergeleri

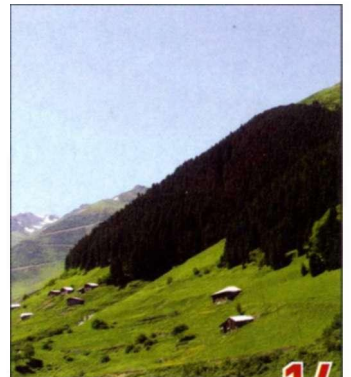
8

Meclis'te 59 Yılda
23. Tezkere Görüşüldü

10

Meclis 90. Yıla Hazırlanıyor

14

Türkiye, Kyoto Protokolüne
Katılmayı Kabul Etti

Genel Kurulda Kabul Edilirse 36 Yıllık TBMM İçtüzüğü Değişecek

Yeni İçtüzük Taslağı Hazır

TBMM’de grubu bulunan dört siyasi partinin temsilcisinden oluşan İçtüzük Uzlaşma Komisyonu üyeleri, hazırladıkları taslak hakkında bilgi verdiler. İçtüzük Uzlaşma Komisyonu Başkanı Kapusuz, hazırladıkları taslak metnin kamuoyunun tartışmasına sunulduğunu belirterek, ilgili tarafların görüş ve önerilerini değerlendireceklerini söyledi.

Meclis Bülteni- TBMM’de grubu bulunan 4 siyasi partinin temsilcisinden oluşan İçtüzük Uzlaşma Komisyonu üyeleri, hazırladıkları taslağı kamuoyu ile paylaştılar.

TBMM İçtüzük Uzlaşma Komisyonu Başkanı, AK Parti Ankara Milletvekili Salih Kapusuz, CHP İstanbul Milletvekili Ali Topuz, MHP Isparta Milletvekili Nevzat Korkmaz ve DTP Diyarbakır Milletvekili Gültan Kışanak’la birlikte 18 Şubat’ta değişiklikler hakkında bilgi verdi.

Komisyonun 16 Ekim 2008’de kurulduğunu hatırlatan Kapusuz, komisyon üyelerinin, siyasi kimliklerinden bağımsız şekilde, iktidar ve muhalefet açısından olaylara yaklaşarak, yeni bir içtüzük taslağı hazırladığını söyledi. 186 maddeden oluşan mevcut içtüzüğün 1973’te yürürlüğe girdiğini hatırlatan Kapusuz, İçtüzüğün 36 yıllık süre içerisinde, 111 maddesinin değiştirildiğini ve 155 kez değişiklik yapıldığını belirtti. Kapusuz, bu düzenlemenin sistematüğının bozulduğunu, milletvekillerinin, uygulama ağırlıklı içtüzük nedeniyle değiştirilmesi talebinde bulunduğunu söyledi.

Genel Kurulda Siyasi Tartışma Yapılacak

Komisyon çalışmaları çerçevesinde, komisyon başkanları, akademisyenler, eski ve yeni Meclis bürokratlarının dinlendiğini, Almanya, Danimarka, Fransa, İngiltere, İspanya ve İtalya ile Avrupa Parlamentosu içtüzüklerinin incelendiğini anlatan Kapusuz, Macaristan, İtalya ve İspanya parlamenterlerinin ziyaret edildiğini ifade etti.

136 maddeye indirilen değişikliklerle, milletvekillerinin yasama ve denetim sürecine daha etkin katılımının sağlanmasının amaçlandığını ifade eden Kapusuz, komisyonların yetkilerinin artırıldığını, etkin denetim yapmalarına imkân tanındığını, tasarıların, büyük ölçüde komisyonlarda olgunlaştırılması, Genel Kurulda daha çok siyasi tartışmaların yapılmasının benimsendiğini kaydetti.

Getirilen Değişiklikler

Yeni içtüzükle, Meclis Başkanı, Başkanlık Divanı ve Danışma Kurulunun yetkilerinin artırıldığını vurgulayan Kapusuz, Komisyon Başkanlık Divanı, Komisyon Başkanlar Kurulu, Siyasi Etik Kurulu

ve Parlamento Akademisi gibi bazı yeni kurumların oluşturulduğunu söyledi.

Hazırlanan taslağa göre, TBMM İttüzüğü'nde yapılacak diğer yenilikler şöyle:

Komisyonlar yeniden tanımlanacak. Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, Bilişim, Bilgi Teknolojisi, AR-GE ve Gelecek Komisyonu kurulacak. Belli bir tasarı veya konuyu incelemek, araştırmak ve görüşmek üzere özel komisyonlar oluşturulacak. Komisyonlarda, ilgili bakanlığın bütçesi görüşülecek. Komisyonlarda, yılda en az bir kez, bütçe uygulamaları, bakanlık çalışmaları, plan ve projeleri hakkında bilgi almak amacıyla ilgili bakanlar dinlenecek, görev alanlarına yönelik araştırma ve görüşme yapılacak. Torba kanun ve temel kanun uygulaması kalkacak.

Değişiklik Önergeleri Bir Gün Önce Verilecek

Yasama ve denetim faaliyetleri, oluşturulacak "Meclis Resmî Bülteni"nde yayınlanacak. Karar yeter sayısı, üye tam sayısının 5'te 1'i olacak. Kanun tasarı ve teklifleri, belli sürede sonuçlandırılacak, son oylamalar açık oylamayla yapılacak.

Komisyonlar çalışmalarını, bir haftalık kesin gündem, bir aylık taslak gündem çerçevesinde sürdürecektir. STK'lar, komisyon toplantılarına katılıp, söz alabilecek. Değişiklik önerileri, komisyonlarda; en geç işin görüşüleceği günden bir önceki gün, saat 14.00'e, Genel Kurulda ise bir gün önce saat 15.00'e kadar verilecek.

Komisyon üyesi olmayan milletvekilleri de komisyonlarda önerge verebilecek.

Konuşma Süreleri Yeniden Düzenleniyor

Genel Kurulda her birleşimin başında, "serbest konuşma saati"nde en çok 15 milletvekiline 3'er dakikayı geçmemek üzere toplam 45 dakika, Hükümete ise cevap vermek için toplam 15 dakikayı geçmemek üzere söz hakkı tanınacak. Genel Kurulun bir aylık kesin gündemi ve sonraki bir aylık taslak gündemi, Danışma Kurulunda oy birliğiyle belirlenecek. Danışma Kurulunda uzlaşma olmazsa, gündem Başkan tarafından tespit edilecek. Bu durumda gündemin 5'te 1'i, muhalefet partilerinin isteklerine ayrılacak. Danışma Kurulu, toplumun genelini ilgilendiren ve öncelikli görüşülmesinde kamu yararı olan konuların ele alınması amacıyla TBMM Başkanı, Hükümet, en az iki siyasi parti grubu ya da TBMM üye tam sayısının 5'te 1'inin istemi üzerine, özel gündem belirleyebilecek.

Yoklama ve açık oylamalarda pusula kullanılamayacak. Açık oylamada elektronik cihaza giremeyen milletvekili, oylama sonucu ilan edilmeden, ayağa kalkarak, durumu başkana bildirerek oy kullanabilecek.

Danışma Kurulunca aksi kararlaştırılmamışsa, Genel Kurulda yapılacak görüşmelerde kanun tasarı ve teklifleri üzerinde verilecek önerge sayısı, madde sayısı kadar olacak. Grubu olmayan milletvekillerine sayıları ile orantılı olarak verilecek önerge sayısı, toplam önerge sayısından düşüldükten sonra, kalan önerge sayısının 3'te 1'i iktidar grubu, 3'te 2'si muhalefete mensup siyasi parti grupları arasında eşit dağıtılacak. Hükümet, iktidar grubuna düşen önerge sayısını kullanacak.

Danışma Kurulu, kesin gündemi belirlerken, her tasarı ve teklifin görüşülmesi için toplam süre belirleyecek. Konuşma süreleri, Hükümet, komisyon ve siyasi parti grupları için 15, grubu olmayan milletvekil-

TBMM İttüzük Uzlaşma Komisyonu Üyeleri

AK Parti Ankara Milletvekili Salih Kapusuz

CHP İstanbul Milletvekili Ali Topuz

MHP Isparta Milletvekili Nevzat Korkmaz

DTP Grup Başkanveli ve Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş

leri için 10 dakikadan az olmayacak. Bu süreler, garanti edilen süre olacak. Danışma Kurulunun belirlediği toplam süreden, garanti edilen süreler çıkarıldıktan sonra kalan süreden, öncelikle grubu olmayan milletvekillerine, üye sayısı oranında konuşma süresi verilecek. Geriye kalan süre, siyasi parti grupları arasında eşit dağıtılacak.

Genel Kurulda, kanun tasarı ve tekliflerinin geneli üzerinde konuşulacak, maddeler üzerinde tek tek söz alınmayacak.

“Acele Soru” Kurumu Getiriliyor

TBMM Genel Kurulunda, denetim imkanları genişletilecek ve etkinleştirilecek. Genel Kurulda, her hafta Salı günü sözlü sorular için bir saat süre ayrılacak. Genel Kurulda, soru-cevap diyalogu kurulacak.

Denetimde, sadece muhalefete mensup siyasi parti grupları ve grubu olmayan milletvekillerinin kullanabileceği, “acele soru” kurumu getirilecek. Her hafta çarşamba günü, gündel gelişmelerle ilgili acele sorular için bir saatlik süre tanınacak.

Oluşturulması öngörülen Etik Kurulu, TBMM Başkanının başkanlığında beş kişiden meydana gelecek.

Bu Kurul, ileride oluşacak etkin bir Etik Kurulunun altyapısını hazırlayacak. Genel Kuruldaki görüşme süreleri Danışma Kurulu tarafından belirlenecek. Böylece gündemdeki kanunun görüşmelerinin ne zaman tamamlanacağı kesinlik kazanacak. Genel Kurul, Salı, Çarşamba ve Perşembe günleri 14.00 ile 20.00 saatleri arasında çalışacak.

Anayasa Mahkemesi’nin İş Yüğü

Hazırlanan taslağa göre, TBMM’de sürekli olarak çalışacak 21 ihtisas komisyonu oluşturulacak. Komisyon üyesi Ali Topuz, komisyon çalışmalarının daha katılımcı ve etkin olacağını belirterek, “Yasaların Anayasaya aykırı olmasından dolayı Anayasa Mahkemesine gidiliyordu. Komisyonlar iyi çalıştığında Anayasa Mahkemesine giden konular, yasalardan ayıklanabilecek” dedi.

Genel Kurula Dizüstü Bilgisayar

İhtisas komisyonlarında, ayda bir kez ilgili bakanın katılımıyla karşılıklı soru-cevap uygulamasına

gidilecek. Meclis çalışmalarının yarısını denetim konuları oluşturacak.

Genel Kurul çalışmalarına katılım için her milletvekiline dizüstü bilgisayar verilecek. Milletvekilleri avuç içlerini tanıtarak bu bilgisayarlardan sisteme girebilecek. Bu bilgisayarlara aracılığıyla yoklama, oylama, konuşma, soru sorma talebi yapılabileceği gibi Meclis çalışmalarına yönelik komisyonlar dahil her türlü bilgilere ulaşılabilecek.

“Yeni Yasama Yılına, Yeni İçtüzükle Girilecek”

İçtüzük Uzlaşma Komisyonu Başkanı Kapusuz, hazırladıkları taslak metnin bugünden itibaren kamuoyunun tartışmasına sunulduğunu belirterek, ilgili tarafların görüş ve önerilerini değerlendireceklerini söyledi. 29 Mart seçimlerine kadar kamuoyunda tartışılması beklenen yeni İçtüzüğün, gelecek görüş ve öneriler doğrultusunda Komisyon tarafından Nisan ve Mayıs aylarında çalışma yapılacağını söyleyen Kapusuz, “Yeni yasama yılına yeni İçtüzükle girilecek” dedi. Kapusuz, İçtüzük kabul edildikten sonra gerekli teknik altyapının hazırlanması amacıyla

ihale yapılacağını, Meclis tatile girdikten sonra bu yeniliklerin tamamlanacağını kaydetti.

Komisyon üyesi MHP Isparta Milletvekili Nevzat Korkmaz da İçtüzük Uzlaşma Komisyonunun hazırladığı metnin bir taslak olduğunu belirterek, siyasi parti grup başkanlıklarının söz konusu metni inceleyeceklerini söyledi.

Taslağa göre, TBMM Genel Kurulu, milletvekili genel seçimi kesin sonuçlarının Yüksek Seçim Kurulu’nca (YSK) ilanını izleyen 2. gününde, saat 14.00’te toplanacak. “Yeminde uygulamadan kaynaklanan bazı sıkıntıları” gidermek amacıyla, milletvekilleri, Anayasa’daki metni, kürsüden aynen okuyarak and içecek.

Cumhurbaşkanı, gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının başlangıcında, ilk birleşimde kürsüden konuşma yapabilecek. Cumhurbaşkanı ve TBMM Başkanından sonra, siyasi parti grupları ve Meclis’te temsil edilen siyasi parti temsilcileri,

10'ar dakikayı geçmemek üzere söz alabilecek. TBMM'nin tatil ve ara vermesi için daha önce Danışma Kurulu önerisi gerekiyorken, değişiklikle; Danışma Kurulu'nun görüşü ve TBMM Başkanının teklifi üzerine Genel Kurulca tatil kararı alınabilecek. Geçici Başkanlık Divanında, en genç 2 milletvekili, idare amiri olarak yer alacak.

TBMM Başkanı Seçiminde Turlar Azaltıldı

TBMM Başkan adaylarının bildirilmesi süresi 5 günden 3 güne inecek. 4 tura kadar çıkan Başkanlık seçimi de 2 tura düşürülecek. İlk oylamada, seçilebilmek için gerekli olan üye tam sayısının salt çoğunluğu sağlanamazsa, 1. oylamada en çok oy alan 3 adayın katılacağı 2. oylamaya geçilecek. 2. oylamada bu 3 adaydan en çok oy alan üye, TBMM Başkanı seçilecek.

Danışma Kurulu, gerektiğinde katip üyelerin ve idare amirlerinin sayısını artırabilecek. Meclis Başkanı, grupların Başkanlık Divanındaki üyelerini belirlerken, Danışma Kurulunun görüşünü alacak.

Salt çoğunluğa sahip parti grubu, iki Meclis Başkanvekilliğini alacak. Kalan başkanvekillikleri, oranı en yüksek olan diğer siyasi parti grubundan başlanarak sırayla dağıtılacak.

Siyasi parti grupları da kendilerine düşen divan üyelerini 3 gün içerisinde Başkanlığa bildirecek. Divan üyelikleri Genel Kurul'da oylanmayacak, listeler "Meclis Resmi Bülteni"nde yayımlanarak kesinleşecek.

Meclis Başkanı, Dava Edebilecek

Yabancı devlet adamlarının TBMM Genel Kurulu'nda konuşabilmesi de içtüzükle dayanağa kavuşturuluyor.

İçtüzük değişikliğiyle, TBMM Başkanının görevleri yeniden tanımlanıyor. Meclis Başkanı, TBMM'nin manevi şahsiyetini ve milletvekilliğinin itibarını koruyacak. TBMM adına Meclis'in manevi şahsiyetine yönelik hakaret ve saldırı halleri dahil, dava açabilecek, suç duyurusunda bulunabilecek. Danışma Kurulunda uzlaşma sağlanamaması halinde Genel Kurulun gündemini belirleyecek, Komisyon Başkanları Kuruluna başkanlık edecek, arşive gönderilecek belgelerle ilgili karar verecek. Meclis Başkanı, Cumhurbaşkanına vekalet ederken Başkanlık yetkilerini kullanamayacak.

Bakan, Danışma Kurulu'na Katılabilecek

Danışma Kuruluna, Hükümeti temsilen bir bakan katılabilecek. Meclis Başkanının daveti üzerine, Başkanlık Divanı üyeleri ve görüşme konusuyla ilgili komisyon temsilcileri de toplantılarda yer alabilecek, ancak oy kullanamayacaklar. Danışma

Ali Topuz, Salih Kapusuz, Nevzat Korkmaz ve Gültan Kışanak

Kurulu, Genel Kurul çalışmalarının yanı sıra Meclis komisyonlarının da çalışmalarını düzenleyecek.

Tatil veya ara vermede, hangi komisyonların çalışabileceğine, Danışma Kurulu karar verecek. Danışma Kurulu, Başkanın gerek görmesi, bir siyasi parti grubunun veya Hükümet temsilcisinin istemi üzerine, en geç 24 saat içinde toplanmak üzere Başkan tarafından toplantıya çağrılacak. Yapılan ilk çağrıda Danışma Kurulu toplanamaz veya oy birliğiyle karar alamazsa, Başkan karar verecek.

Komisyon Başkanları Kurulu Oluşturuluyor

İçtüzükle, komisyonlar arasındaki iletişim ve işbirliğini geliştirmek amacıyla "Komisyon Başkanları Kurulu" oluşturulacak. TBMM Başkanının başkanlığındaki komisyonda, daimi ihtisas komisyonlarının başkanları yer alacak. TBMM Başkanı, içtüzükte özel olarak belirlenen durumlar dışında, Komisyon Başkanları Kurulunu üç ayda bir, doğrudan veya komisyon başkanlarının yarısının istemi üzerine de bir hafta içinde toplantıya çağırarak.

Kurul, havaleye ilişkin itirazlar, komisyonlar arasında işbirliği ve koordinasyonun sağlanması, komisyonların çalışma yöntemlerinin uyumlulaştırılması gibi konularda, toplantıya katılanların 3'te 2 çoğunluğuyla ilke kararları alabilecek.

Daimi ihtisas komisyonları ve geçici komisyonların dışında, belli bir konuyu araştırmak amacıyla özel komisyonlar oluşturulabilecek. Özel komisyonlar, TBMM Başkanının teklifi üzerine, Danışma Kurulu kararıyla belli bir konuyu inceleyebilecek, araştırabilecek ve görüşebilecek. Bu komisyonların üye sayısı ve görev süresini Danışma Kurulu belirleyecek.

İhtisas Komisyonu Sayısı 21 Olacak

İçtüzükle bazı komisyonların adları değiştirilirken, bazı komisyonlar ayrılarak, görev alanları bölünecek.

“Bilişim, Bilgi Teknolojisi, AR-GE ve Gelecek Komisyonu” ve “Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu” adıyla iki yeni komisyon kurulacak.

Daimi İhtisas Komisyonları şöyle olacak:

Anayasa ve İçtüzük Komisyonu,

Adalet Komisyonu,

Millî Savunma Komisyonu,

İçişleri Komisyonu,

Dışişleri Komisyonu,

Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Komisyonu,

Bayındırlık, İmar ve Ulaştırma Komisyonu,

Çevre ve Orman Komisyonu,

Sağlık Komisyonu,

Tarım Komisyonu,

Çalışma, Sosyal Güvenlik,

Aile ve Sosyal İşler Komisyonu,

Sanayi ve Ticaret Komisyonu,

Enerji ve Tabii Kaynaklar Komisyonu,

Kültür ve Turizm Komisyonu,

Bilişim, Bilgi Teknolojisi, AR-GE ve Gelecek Komisyonu,

Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu,

Dilekçe Komisyonu,

Plan ve Bütçe Komisyonu,

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu,

İnsan Hakları Komisyonu,

Avrupa Birliği İşleri Komisyonu.

Geçici Üye Değişimi Olabilecek

Komisyon üyelerinin listesi ve sonrasındaki değişiklikler, “Meclis Resmî Bülteni”nde yayımlandıktan sonra kesinleşecek. Parti grupları, komisyon başkanına yazılı bilgi vermek şartıyla, belirli bir konuya, tartışmaya veya toplantıya özgü olmak üzere, üyelerini geçici olarak değiştirebilecek. Grubu olmayan milletvekilleri, belirlenen süre içinde komisyon adaylıklarını bildirecekler. Her komisyon için başvuran aday sayısı, grubu olmayan milletvekillerine düşen üye sayısına eşitse, bildirilen adayların isimleri “Meclis Resmî Bülteni”nde yayımlanacak. Aday sayısı üye sayısından fazlaysa, komisyon üyeliği Danışma Kurulunca tespit edilecek.

Plan ve Bütçe ile Dilekçe komisyonları üyeleri, başka komisyonlara da üye olabilecek.

Komisyon Başkanlık Divanı; bir başkan, iki baş-

kanvekili ve iki katip üyeden oluşacak. Bir başkanvekili ve bir katip üyelik, grubu olan muhalefet partileri arasında, Danışma Kurulu tarafından güçleri oranında dağıtılacak.

Komisyonlar Haftalık Kesin Gündemini Belirleyecek

Komisyonları, TBMM Başkanı, Komisyonların kendi başkanları ya da üyelerinin 3’te 1’i toplantıya çağırarak. Komisyon başkanı, çağrı taleplerini 1 hafta içinde yerine getirecek. Komisyon başkanlık divanı, süreye bağlanan ve süresi dolmakta olan işlere öncelik vermek suretiyle, haftalık kesin gündem ile aylık taslak gündemi belirleyecek. Anlaşmazlık halinde, gündemi komisyon başkanı belirleyebilecek. Komisyon görüşmelerinde son oylama açık oyla yapılacak ve üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verecek. Diğer oylamalar işaret oyuyla olacak ve katılanların salt çoğunluğuyla karar alınacak. Sivil toplum kuruluşları da bilgi vermeleri için komisyona çağırılabilir.

Komisyon toplantıları yazılı basına açık olacak, görüntülü basının toplantıyı izleyip izlememesini komisyon belirleyecek. Komisyona devam cetvelleri, “Meclis Resmî Bülteni”nde yayımlanacak.

Geçerli mazereti olmaksızın üst üste 3 toplantıya veya 1 yıl içindeki toplantıların 3’te 1’ine katılmayan komisyon üyesinin komisyon üyeliğinin düştüğü, Komisyon Başkanlık Divanınca, TBMM Başkanlığına bildirilecek, üyeliğin düştüğü “Meclis Resmî Bülteni”nde yayımlanacak.

Daha önce kapalı oturumda, komisyon üyeleri ve bakanlar dışında kimse bulunmazken, değişikliklerle kapalı oturumlara kimlerin katılacağına komisyon karar verecek. Komisyon tutanaklarının sadece gerekli durumlarda çözdürülmesinde komisyon başkanı yetkili olacak. Tam tutanak tutulması komisyonun kararına bırakılacak.

Meclis İçtüzük Komisyonu Liderlerle Görüştü

TBMM İçtüzüğünü değiştirmek üzere dört siyasi parti temsilcisinden oluşan İçtüzük Uzlaşma Komisyonu, çalışmalarını tamamladıktan sonra Meclis Başkanı Toptan ve Meclis’te grubu bulunan parti liderlerini ziyaret etti. AK Parti’den Salih Kapusuz, CHP’den Ali Topuz, MHP’den Nevzat Korkmaz ve DTP’den Selahattin Demirtaş’tan oluşan komisyon, çalışmalarını 17 Şubat’ta liderlere sundu. Meclis Başkanı Köksal Toptan, CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli ve DTP Genel Başkanı Ahmet Türk ile görüşen komisyon üyeleri, aynı gün akşam saatlerinde Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’a da bilgi verdi.

Anayasa Komisyonu Başkanı Kuzu:

“Öyle Gözüküyor ki Yeni Anayasadan Ziyade, Değişiklik Yapmak Daha Çok Gündemde Olacak”

TBMM Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu, 1982 anayasasının birçok maddesinin değiştirildiğini bildirerek, “20-30 madde daha değiştiği zaman belki adı ‘askeri anayasa’ veya ‘82 Anayasası’ olarak kalacak, fakat muhteviyatı sivil bir anayasaya dönüşmüş olacak” dedi.

Meclis Bülteni- Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu, 16 Şubat’ta anayasa değişikliği veya yeni anayasa yapılmasına ilişkin soruları cevaplandırdı. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın Anayasa değişikliğiyle ilgili açıklamaları olduğunu hatırlatan Kuzu, TBMM Başkanı Köksal Toptan’ın da Anayasa Uzlaşma Komisyonu kurulmasına ilişkin girişimleri bulunduğunu hatırlattı.

Anayasa Uzlaşma Komisyonunu kurulması halinde yeni bir anayasa veya mevcut anayasada değişiklik yapılabileceğini belirten Kuzu, “Bunda bizim bir ısrarımız yok. Her ikisi de mümkündür” dedi. 1982 Anayasası’nın şimdiye kadar 70’e yakın maddesinin değiştirildiğini belirten Kuzu, “Bu değişikliklerin hemen hemen tamamı olumlu değişiklikler. Demek ki 20-30 madde daha değiştiği zaman belki adı ‘Askerî Anayasa’ veya ‘82 Anayasası’ olarak kalacak, fakat muhteviyatı sivil bir anayasaya dönüşmüş olacak. Onun zararı ne olur, biraz yamalı bohça gibi görünür ama içerik itibarıyla fazla bir sorun çıkar-maz” diye konuştu.

CHP’nin üye vermemesi nedeniyle Anayasa Uzlaşma Komisyonu kurulamadığına dikkat çeken Kuzu, “Uzlaşma komisyonlarında oy birliği arandığı için grup üyelerinin tamamının ‘evet’ demesi halinde değişiklik yapılabileceğini, o yüzden kimsenin kimseyi aldatması ya da öne geçmesi gibi bir durumun olamayacağını” ifade etti.

“10-15 Maddelik Metin Var”

Anayasa Komisyonu Başkanı Kuzu, “Öyle gözüküyor ki yeni Anayasadan ziyade değişiklik yapmak daha çok gündemde olacak... Ombudsmanlık kurumu, toplantı nisaplarıyla ilgili değişiklik olabilir. Hemen çıkarılabilecek 10-15 maddelik

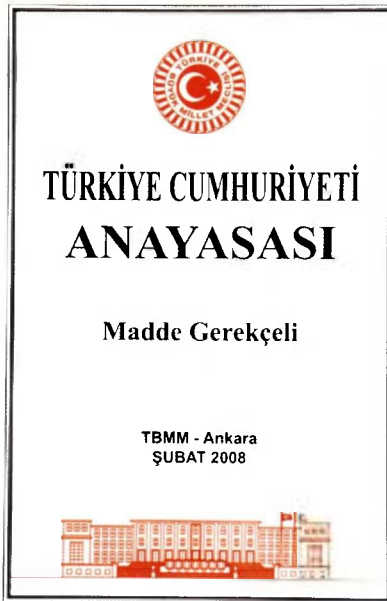
bir metin var. Avrupa’ya sunulmuş ulusal programlar var. Bunun gerektirdiği hususlar var. Muhalefetle bir araya gelmek lazım” dedi. Anayasa Mahkemesi’nin son karasından sonra Anayasa değişikliği konusunda umutlu olmadığını altını çizen Kuzu, “Anayasa değişikliği konusunda hiçbir güvencen yok. Çünkü, değişmez maddeler değil, değişen maddeleri ne yapacağın belli değil bu saatten sonra. Yapacağı bir yorumla bütün paketi götürebilir. Böylesine fiili bir yaklaşım, hukuku bir kenara bırakan bir mantıkla hiçbir zaman anayasa yapamazsın Türkiye’de” dedi.

“Meclis’in Anayasa Değiştirme Yetkisi Muallakta”

Uzlaşma komisyonu kurulmadan belki “mini” bir değişiklik paketinin hazırlanabileceğini ifade eden Kuzu, “Eğer sağlıklı sonuç alınması gerekiyorsa, iktidar ve muhalefetin birlikte olması gerekir. Kaygılarım, Anayasa Mahkemesinin bu son değişiklik konusunda vermiş olduğu karardır. O karar durduğu müddetçe şablon gibidir. Her alana uygulayabilirsiniz. Şu anda bana soracak olursanız Meclis’in anayasa değiştirme yetkisi muallakta. Dünya-

nın hiçbir yerinde böyle bir garabet yoktur. Hiçbir ülkede anayasa değişikliği, Anayasa Mahkemesine gitmez, bizim ülkemiz hariç” diye konuştu.

TBMM, Aden Körfezi'ne Asker Göndermeyi Kabul Etti

Meclis'te 59 Yılda 23. Tezkere Görüşüldü

Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının, Aden Körfezi, Somali karasuları ve açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelerde görevlendirilmesi için Hükümete 1 yıl süreyle yetki veren Başbakanlık Tezkeresi, TBMM Genel Kurulunda kabul edildi.

Türk Silahlı Kuvvetleri deniz unsurlarının, Aden Körfezi, Somali karasuları ve açıkları, Arap Denizi ve mücavir bölgelerde görevlendirilmesi için Hükümete 1 yıl süreyle yetki verilmesini öngören Başbakanlık Tezkeresi, 10 Şubat'ta kabul edildi.

Tezkere, bölgede konuşlandırılacak TSK deniz unsurlarının, Somali toprakları üzerinde, korsan/ deniz haydutları ve silahlı soygun icra eden kişilere yönelik herhangi bir kara operasyonunda görevlendirilmemesini, korsanlık ve silahlı soygun yaptığından şüphe duyulan tekneleri telsizle sorgulamasını, bayrağın ait olduğu devletin rızası halinde bu gemilere çıkmasını, geminin bayraksız olması durumunda ise uluslararası hukuk kuralları çerçevesinde müdahalede bulunabilmesini içeriyor.

23. Tezkere

TBMM, Genel Kurulunda kabul edilen tezkereyle, 1950'den bu yana yurt dışına asker göndermek için 23. kez izin vermiş oldu.

TBMM, 1950 yılından sonra ilk kez, Kore'ye Türk askerinin gönderilmesi için dönemin hükümetine izin verdi. Meclis'in, 6 Aralık 1950 tarihli birleş-

minde, "dünya barışını kurmak, korumak ve insanlığın emniyet ve huzurunun sağlanması amacıyla Türk askerinin BM orduları saflarına katılması" yönündeki Başbakanlık Tezkeresi'ni kabul etti.

Kıbrıs

Meclis, Kıbrıs'a asker gönderilmesi konusunda çeşitli tarihlerde 3 kez izin verdi. Bu konudaki ilk tezkere, 16 Mart 1964 tarihini taşıyor. 1961 Anayasasının 66. maddesine dayandırılan bu karar, "16 Ağustos 1960 tarihinde, Lefkoşe'de Türkiye, Yunanistan, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda ile Türkiye arasında imzalanan anlaşmalar uyarınca Kıbrıs'a Türk Silahlı Kuvvetlerinin gönderilmesine izin verilmesini" içeriyordu.

TBMM, 17 Kasım 1967'de, "Hükümete verilen yetkinin kullanılmasından doğacak inkişaf ve ihtilatlar karşısında; lüzum, hudut, şümül Hükümetçe takdir ve tayin olunacak şekilde Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine" izin verdi.

Kıbrıs konusundaki 3. tezkere ise 20 Temmuz 1974 tarihinde kabul edildi. Dış siyasi olayların

ortaya çıkardığı ağır şartlar sonunda ve TBMM'nin 1964 ve 1967 yıllarında verilen izinlerine dayanarak Kıbrıs'a yapılan indirme ve çıkarma hareketinin ortaya çıkaracağı durum karşısında gerekliliği, sınırı ve miktarı Hükümetçe takdir ve tayin olunacak şekilde Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine izin verilirken, aynı günkü birleşimde "TBMM'nin kahraman ve şanlı Türk Silahlı Kuvvetlerine güven, dilek ve takdirleri" de iletildi.

Körfez Krizi

Irak'ın Kuveyt'i işgaliyle başlayan Körfez Krizi sürecinde de TBMM'den 3 tezkere çıktı. Körfez Krizi sürecinde, ABD ve müttefiklerinin Irak'a yönelik askeri hareketi aşamasında Türkiye'de çok uluslu bir gücün konuşlandırılması gündeme geldi. Hükümet, "Ülkemize bir tecavüz vuku halinde derhal mukabele edilmesi maksadına münhasır olarak" Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesi veya yabancı silahlı kuvvetler mensuplarının Türkiye'de bulunması konularında TBMM'den izin istedi. Bu izin, 12 Ağustos 1990 tarihinde hükümete verildi.

Önceleri "Çekiç Güç" olarak adlandırılan, daha sonra sadece hava gücüyle sınırlı olan "Kuzeyden Keşif Harekatı", bu izin kapsamında Türkiye'ye konuşlandırıldı.

TBMM, yine aynı kapsamda 5 Eylül 1990 ve 17 Ocak 1991 tarihlerinde BM Güvenlik Konseyi kararını desteklemek ve Türkiye'nin muhtemel tehlikelere karşı güvenliğinin idame ettirilmesini sağlamak, kriz süresince ve sonrasında olabilecek gelişmeler ışığında Türkiye'nin çıkarlarını korumak amacıyla Türk askerinin yabancı ülkelere gönderilmesine ve yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin verdi.

Bosna-Hersek'ten Afganistan'a

Türk askeri, Körfez Krizi sonrasında dünyanın farklı köşelerindeki savaş ortamlarında görev aldı. Bu amaçla TBMM'den alınan izin sonrasında Türk askeri Bosna-Hersek'ten Afganistan'a kadar geniş bir coğrafyada görev yaptı.

Hükümetler, 8 Aralık 1992'de iki ayrı tezkereyle Somali ve Bosna-Hersek'e, 20 Şubat 1997'de İsrail-Filistin çatışmalarının yaşandığı El Halil'e, 10 Nisan 1997 ve 23 Temmuz 1998'de Arnavutluk'a, 8 Ekim 1998'de Kosova'ya, 10 Ekim 2001'de Afganistan'a asker göndermek için TBMM'den izin aldı.

Yeniden Irak ve 1 Mart Tezkeresi

ABD'nin Irak'a yönelik operasyonu ile ilgili olarak 4 Başbakanlık Tezkeresi, 2003'te TBMM'ye sunulurken, bunlardan Türk askerinin yabancı ülkelere gönderilmesi ve yabancı ülke askerlerinin Türkiye'ye gelmesini içeren Tezkere, yoğun tartışmaların ardından 1 Mart'ta kapalı oturumda

görüşüldü. Irak Savaşı nedeniyle "Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesi ve yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunması için Hükümet'e yetki verilmesine" ilişkin Başbakanlık Tezkeresi, TBMM Genel Kurulu'nda 1 Mart 2003 tarihinde "salt çoğunluğa ulaşılmaması" nedeniyle kabul edilmedi. Bu oylamaya 533 milletvekili katılmış, 264 kabul, 250 ret, 19 çekimser oy kullanılmıştı.

TBMM, 1950 yılından sonra ilk kez, Kore'ye Türk askerinin gönderilmesi için dönemin hükümetine izin verdi. TBMM, 6 Aralık 1950 tarihli birleşiminde, "dünya barışını kurmak, korumak ve insanlığın emniyet ve huzurunun sağlanması amacıyla Türk askerinin BM orduları saflarına katılması" yönündeki Başbakanlık Tezkeresi'ni kabul etti.

Türkiye'deki askeri üs ve tesisler ile limanlarda gerekli yenileştirme, geliştirme, inşaat ve tevsi çalışmaları ile altyapı faaliyetlerinde bulunmak amacıyla ABD'li teknik ve askeri personelin 3 ay süreyle Türkiye'de bulunmasına izin verilmesine ilişkin karar, 6 Şubat 2003 tarihinde TBMM'den çıktı.

TBMM, 20 Mart 2003'te, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Kuzey Irak'a gönderilmesine; bu kuvvetlerin belirlenecek esaslar çerçevesinde kullanılmasına ve muhtemel bir askeri hareket kapsamında yabancı silahlı kuvvetlere mensup hava unsurlarının Türk hava sahasını kullanmalarına 6 ay süreyle izin verdi.

Irak ile ilgili 2003'teki diğer tezkere ise 7 Ekim tarihli oldu. Başbakanlık Tezkeresiyle, Hükümete, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, güvenlik ve istikrara katkı yapmak amacıyla Irak'a gönderilmesi, bu kuvvetlerin görev ve kullanılmasına ilişkin gerekli düzenlemelerin yapılması için 1 yıl süreyle izin verdi.

Kongo ve Lübnan'a Asker Gönderilmesi

Kongo'daki seçimlerde güvenliği sağlayacak uluslararası güce, Türkiye'nin asker göndermesine ilişkin Başbakanlık Tezkeresi, 27 Haziran 2006'da TBMM Genel Kurulunda kabul edildi. TBMM'den, Lübnan'a asker gönderilmesine ilişkin karar, 5 Eylül 2006 tarihinde çıktı.

29 Mayıs 2007 tarihli, Lübnan'da BM Geçici Görev Gücü (UNIFIL) kapsamındaki Türk askerlerinin görev süresinin 1 yıl daha uzatılmasını öngören Başbakanlık Tezkeresi ise TBMM'de kabul edildi. Meclis'in kabul ettiği son tezkereler ise Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının, Irak'ın, terör örgütü PKK'nın yuvalandığı kuzey bölgesi ile mücavir alanlara gönderilmesi için Hükümete bir yıl süreyle izin verilmesini ve bu sürenin 1 yıl daha uzatılmasını öngörüyordu.

Meclis 90. Yıla Hazırlanıyor

“Millî Egemenliğe Doğru Adım Adım; 90. Yıl Kutlamaları” değerlendirme toplantısı, Meclis Başkanı Köksal Toptan başkanlığında yapıldı. Toplantıya, TBMM Başkanvekili Nevzat Pakdil, TBMM Genel Sekreteri Ali Osman Koca, Ankara, Amasya, Samsun, Sivas ve Erzurum valileri ile ilgili bürokratlar katıldı.

getirilmiştir. Genelde bu söylediklerimiz, çocuklarımıza, gençlerimize kitaplarda öğretilmekte, anlatılmaktadır. Her bir etkinlik, kendi ilinde kutlanmaktadır. Sivas ve Erzurum kongreleri il bazında anlatılmakta ve gençlerimizin, çocuklarımızın bu duyguyu yeniden yaşamasına çalışılmaktadır. Oysa Amasya Tamimi sadece Amasya'nın değil, Erzurum ve Sivas kongreleri sadece o illerin değil, bütün Türkiye'nin çok önemli başlangıç noktalarını teşkil etmektedir. O nedenle TBMM olarak, 90. yıl kutlamalarından

Meclis Bülteni- “Millî Egemenliğe Doğru Adım Adım; 90. Yıl Kutlamaları” değerlendirme toplantısı 2 Şubat'ta Meclis'te yapıldı. Toplantının açılışında konuşan TBMM Başkanı Köksal Toptan, 2010'un, Meclis'in açılışının 90. yılı olduğunu belirterek, gençlere; TBMM ve egemenlik kavramını iyice anlatabilmek ve TBMM'nin açılış sürecinde yaşananları öğretmek için yapılacak etkinliklere, start verdiklerini söyledi.

Başkan Toptan, Atatürk'ün, 16 Mayıs 1919'da İstanbul'dan Samsun'a gidişi ve 19 Mayıs 1919'da Samsun'a ayak basışı ile başlayan süreçte; Amasya Tamimi, Erzurum ve Sivas Kongreleri ile arkasından Atatürk'ün Ankara'ya gelişi ve 23 Nisan 1920 tarihinin büyük önem taşıdığını vurguladı. Söz konusu süreçte insanlık tarihinin, tarihte bir daha eşine rastlanmamış bir olgu ile karşılaştığını ifade eden Toptan, Türk milletinin, önce Meclisini açtığını, üç yıl sonra da 29 Ekim 1923'te cumhuriyeti ilan ederek, genç bir devlet olan Türkiye Cumhuriyeti devletini kurduğunu hatırlattı.

Başkan Toptan, konuşmasında şunları söyledi:

“Tarihî belgelere bakıldığı zaman, önce devletler, arkasından meclisler kurulur. Ancak bu, Türkiye'de böyle olmamıştır. Önce Atatürk önderliğinde Meclis açılmış, arkasından genç Türk devleti meydana

dan bir önceki yılda etkinliklerin dozunu artırmak suretiyle, Türkiye'mizin her tarafının, çocuklarımızın ve gençlerimizin bu tarihi daha iyi anlayabilmeleri ve öğrenebilmeleri bakımından etkinlikler düzenleyelim istedik. Amacımız; kurtuluş mücadelesinin, bu toprakların vatan haline gelişinin, millî egemenliğe giden yolda TBMM'nin açılışının çok kolay olmadığının, gençlerimiz ve çocuklarımız tarafından anlaşılabilmesidir.”

“Çok Güzel Etkinlikler Yapacağız”

TBMM Başkanı Toptan, Meclis olarak bu konudaki hazırlık çalışmalarına bir süredir devam ettirdiklerini söyledi. Amaçlarının; 23 Nisan 2010 yılına giden süreci çok iyi değerlendirmek ve çok önemli etkinlikler yapmak olduğunu belirten Toptan, “16 Mayıs 2009'dan başlayarak, 23 Nisan 2010 tarihine kadar olan süreçte, çok güzel etkinlikler yapma imkânı bulacağız” dedi.

Toplantıya; TBMM Başkanvekili Nevzat Pakdil, TBMM Genel Sekreteri Ali Osman Koca, Ankara Valisi Kemal Önal, Amasya Valisi Celalettin Lekesiz, Samsun Valisi H. Basri Güzeloglu, Sivas Valisi Veysel Dalmaz, Erzurum Valisi Sami Bulut, Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarı Muammer Yaşar Özgül, Kültür Bakanlığı Müsteşarı İsmet Yılmaz ve TRT Genel Müdürü İbrahim Şahin'in de aralarında bulunduğu üst düzey bürokratlar katıldı.

Dilekçelerde İlk Sırayı Sosyal Güvenlik Sorunları Aldı

Dilekçelerin bakanlıklara göre dağılımında, ilk 5 sırayı, İçişleri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı ile Millî Eğitim Bakanlığı aldı. En fazla dilekçe, İstanbul, Ankara, İzmir, Şanlıurfa ve Mersin'den geldi.

Meclis Bülteni- Dilekçe Komisyonuna Şubat ayının ilk haftasına kadar 2 bin 896 dilekçe geldi. Komisyon'dan yapılan açıklamaya göre, 22 dönemden devir olan 386 dilekçeyle birlikte, Komisyon'da işlem gören dilekçe sayısı 3 bin 282'ye ulaştı. 2 bin 896 dilekçeden, 411'i kadınlar tarafından verildi. Sivil toplum kuruluşları ve toplu imza ile verilen dilekçe sayısı 94 oldu.

Dilekçelerin bakanlıklara göre dağılımında, ilk 5 sırayı, İçişleri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı ile Millî Eğitim Bakanlığı aldı.

En fazla başvuru; İstanbul, Ankara, İzmir, Şanlıurfa ve Mersin'den yapıldı.

Yapılan başvurular içerisinde, sosyal güvenlik sorunları birinci sırayı alırken, bunu sırasıyla, kurumlardan gelen şikayetler, personel işlemleri, kamulaştırma, tapu-kadastro, imar, arazi sorunları, adalet ve güvenlik konuları izledi.

Komisyon'a, yurt dışından 30 başvuru yapıldı. Başvuruların çoğu Almanya'da yaşayan Türklerden geldi. Cinsel içerikli sohbet, yarışma ve benzeri konularla ilgili Globastar ve GSM sohbet hatlarının 900'lü hatlarda olduğu gibi, normal hatlardan ayrıştırılarak ayrı numara bloğu altında hizmet vermesinin ve isteyen abonelere de kapalı tutma imkanının verilmesinin öneren dilekçe, Komisyon'un 28 Ocak'taki toplantısında görüşüldü. Bu dilek-

çeye ilişkin olarak, "GSM şirketlerinin sunduğu hizmetlerin içeriğine göre, telefonları ayrı bloklar altında gruplandırmaları, isteyen abonelerin de bu gruplandırmaları kapatabilmeleri ya da açtırabilmelerine imkan tanınması" yönünde görüş birliğine varıldı. TBMM Basımevi binası tadilatı ile ek bina yapımını üstlenen şirketten işçilik ücretlerinin bir kısmını alamadıkları iddiasıyla komisyona başvuran 11 kişiye ait dilekçeler de ele alınarak karara bağlandı. Bu dilekçeyle ilgili olarak da "işçilerin alacaklarının TBMM'deki hak ediş ücretinden sağlanmasının yerinde olacağı" kararı alındı.

Başkan Toptan'dan, Komisyon Başkanlarına Çalışma Yemeği

Meclis Bülteni- TBMM Başkanı Köksal Toptan, TBMM'deki ihtisas komisyon başkanları ile 12 Şubat'ta öğle yemeğinde bir araya geldi. Yemeğe, Dışişleri Komisyonu Başkanı Murat Mercan, İçişleri Komisyonu Başkanı Ziyaeddin Akbulut, Millî Savunma Komisyonu Başkanı Hasan Kemal Yardımcı, Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu, Adalet Komisyonu Başkanı Ahmet İyimaya, Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Başkanı Vahit Kirişçi, Dilekçe Komisyonu Başkanı Alev Dedegil, KİT Komisyonu Başkanı Ünal Kacır, Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Sait Ağba, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Soner Aksoy, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı Cevdet Erdöl, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Zafer Üskül, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Başkanı Mustafa Demir ve AB Uyum Komisyonu Başkanı Yaşar Yakış katıldı.

Millî Eğitim Komisyonu Başkanı Mehmet Sağlam, Ankara dışında olması nedeniyle yemeğe katılamadı.

Türkiye, Kyoto Protokolüne Katılmayı Kabul Etti

Türkiye'nin, Kyoto Protokolüne katılmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısı, 243 kabul oyuyla TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalaştı.

Meclis Bülteni- Türkiye'nin, Kyoto Protokolüne katılmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısı, TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalaştı. 5 Şubat'taki Oylamaya 252 milletvekili katıldı. 6 milletvekilinin çekimser kaldığı oylamada, 3 milletvekili karşı oy kullandı. Tasarı, 243 oyla kabul edildi.

Düzenlemenin gerekçesinde, Türkiye'nin, uluslararası toplumun en önemli gündem maddelerinden olan çevre konularına büyük önem verdiği belirtildi. Kabul edilen kanunun gerekçesinde Türkiye'nin, iklim değişikliği ile mücadele konusunda uluslararası toplumla birlikte hareket ederek, 1992 tarihli BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine (BMİDÇS), 2001 yılında Marakeş'te yapılan BMİDÇS'nin 7. Taraflar Konferansında özgün

şartlarının tanınmasını müteakip, 2004 yılında taraf olduğu hatırlatıldı.

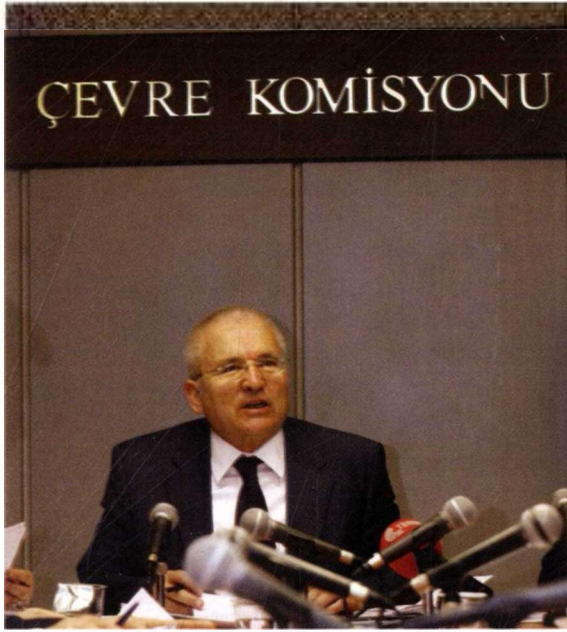
Sözleşmeye taraf olan ülkelerin, 1997 tarihli Kyoto Protokolüne taraf olmaya çağrıldığı kaydedilen gerekçede, Protokolün 16 Mart 1998 tarihinde New York'ta imzaya açıldığı ve bir yıl süreyle imzaya açık kaldığı belirtildi. Protokole, 177 ülke ve AB'nin taraf olduğu ifade edilen gerekçede, Protokolün ilk yükümlülük döneminin 2012 yılında sona ereceği belirtildi. Türkiye'nin Kyoto Protokolüne taraf olmayan çok az sayıdaki ülkeden biri olduğu belirtilen gerekçede, iklim değişikliği ile mücadele alanındaki çalışmaları çerçevesinde Türkiye'nin, 2004 yılında Sözleşmeye taraf olduktan sonra 1997 tarihli Kyoto Protokolüne de taraf olmaya davet edildiği kaydedildi.

Çevre Komisyonu Başkanı Haluk Özdalga

"Türkiye Önemli Kazanımlar Elde Edecek"

Çevre Komisyonu Başkanı Haluk Özdalga, "Artık Türkiye, uluslararası iklim değişikliği mücadelesinde çok daha güçlü bir şekilde yer alabilecek, çevreye karşı sorumluluklarını daha etkili bir şekilde yerine getirebilecektir" dedi.

TBMM Çevre Komisyonu Başkanı Haluk Özdalga, Türkiye'nin taraf olmayı kabul ettiği Kyoto Protokolü hakkında 6 Şubat'ta basın toplantısı düzenledi. Özdalga, "Kyoto Protokolü'ne taraf olan Türkiye, orta ve uzun vadede önemli kazanımlar elde edecektir" dedi.

İklim değişikliğine karşı sürdürülen küresel mücadelenin en önemli hukuki aracının Kyoto Protokolü olduğunu söyleyen Özdalga, Türkiye'nin uluslararası iklim değişikliği mücadelesinde çok daha güçlü bir şekilde yer alabileceğini ve çevreye karşı sorumluluklarını daha etkili bir şekilde yerine getirebileceğini söyledi.

Çevre Komisyonu Başkanı Özdalga, Türkiye'nin Kyoto Protokolü'ne taraf olarak kalkınma ve sanayileşme çabalarından ödün vermesinin söz konusu olmadığını, aksine Kyoto Protokolü'nün Türkiye için önümüzdeki yıllarda, özellikle enerji ve ulaştırma sektörlerinde, yeni ve gelişmiş teknolojilere çok daha kolay ve çok daha çabuk sahip olmanın imkânlarını sağlayacağını savundu.

Kyoto Protokolü'nün Türkiye'nin sanayileşmesini de destekleyeceğini söyleyen Özdalga, "Kyoto Protokolü ile birlikte Türkiye'nin uluslararası rekabet gücünü arttıran sonuçlar doğuracaktır" dedi. Özdalga, Kyoto Protokolü'nün Türkiye'ye maliyetinin 2013 yılına kadar olan süreçte sıfır olduğunu, 2013 yılından sonraki süreçte ise ülkelere ne gibi yükümlülükler getireceğinin belli olmadığını ifade etti.

Kyoto Protokolü'nün dün TBMM'de bütün partilerin desteği ve oylamaya katılan milletvekillerinin yüzde 96'sının oyu ile kabul edildiğine dikkat çeken Çevre Komisyonu Başkanı Haluk Özdalga, "Bu destekten dolayı grubu bulunan ve bulunmayan bütün partilerimize ve bağımsız milletvekillerimize teşekkür ediyorum" diye konuştu.

Meclis'te Sivil Savunma Etkinliği

Meclis Bülteni- TBMM Sivil Savunma Uzmanlığı, her yıl 28 Şubat'ta kutlanan "Sivil Savunma Günü" etkinliği çerçevesinde, Meclis personelinin bilgilendirme toplantısı düzenledi. TBMM Küçük Grup Salonunda gerçekleşen etkinlik çerçevesinde, 2. Dünya Savaşında, Amerika'nın Japonya'nın Hiroşima ve Nagazaki kentlerine attığı atom bombasının yapılış çalışmaları ve patlamanın sonuçlarını anlatan belgesel film gösterimi yapıldı.

TBMM Sivil Savunma Uzmanlığı tarafından her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen eğitim çalışmalarında, Meclis personelinin olağanüstü hallerde gerekli hizmetleri yapabilecek şekilde yetişmeleri ile korunma ve kendi kendine yardım konusunda bilgi sahibi olmalarının amaçlandığı bildirildi.

Sabit Osman Avcı'yı Kaybettik

26 Kasım 1970'te TBMM Başkanlığına seçilen Avcı, 24 Ekim 1973 tarihine kadar bu görevde kaldı. Sabit Osman Avcı, 1977'de İstanbul milletvekili seçilerek, 12 Eylül 1980'e kadar görevini sürdürdü.

TBMM eski Başkanlarından Sabit Osman Avcı, geçirdiği kalp krizi sonucu İstanbul'da özel bir hastanede vefat etti. 8 Şubat'ta hayata gözlerini kapatan Avcı, Devlet Mezarlığına defnedildi.

Avcı için 11 Şubat'ta Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde cenaze töreni düzenlendi. Törene, Sabit Osman Avcı'nın ailesi ve yakınları, TBMM Başkanı Köksal Toptan, 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Çemil Çiçek, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, eski Meclis başkanlarından Bülent Arınç, İsmet Sezgin, Ömer İzgi, Yıldırım Akbulut, Mustafa Kalemli TBMM'de grubu bulunan bazı siyasi partilerin Grup Başkanvekilleri, Demokrat Parti Genel Başkanı Süleyman Soylu, Sayıştay Başkanı Mehmet Damar ve eski bakanlar ile milletvekilleri katıldı.

Meclis'te yapılan törenin ardından Avcı'nın naaşı, Kocatepe Camii'ne götürülmek üzere polislerce cenaze arabasına taşındı. Naaşın cenaze arabasına konulmasının ardından törene katılan siyasiler, Avcı'nın ailesine başsağlığı dileğinde bulundular.

Avcı'nın Cenaze Törenine Katılan Bazı İsimler

Meclis'teki törenin ardından Avcı'nın cenazesi Kocatepe Camii'ne getirildi. Kılınan öğle namazını takiben burada Avcı'nın cenaze namazı kılındı. Cenaze namazına, Avcı'nın eşi Münire, kızları Funda ve Filiz, TBMM Başkanı Köksal Toptan, Dokuzuncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Genelkurmay Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Işık Koşaner, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Aydoğan Babaoğlu, Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Atilla Işık,

TBMM eski Başkanı İsmet Sezgin, eski bakanlardan Saffet Arıkan Bedük ve Demokrat Parti Genel Başkanı Süleyman Soylu da katıldı.

Cenaze namazının ardından Avcı için devlet töreni düzenlendi. Avcı'nın cenazesi askerlerin omuzunda top arabasına kadar taşındı. Bir süre top arabasında taşınan cenaze, daha sonra askeri cenaze aracı ile Devlet Mezarlığı'na götürüldü.

Devlet Mezarlığı'nda toprağa verilen Avcı'nın mezarına Toptan, Demirel ve Sezgin toprak attı.

TBMM Başkanı Köksal Toptan, TBMM eski başkanlarından İsmet Sezgin ve merhum Sabit Osman Avcı ile

88 Yaşındaydı

1921 yılında Artvin'de doğan Sabit Osman Avcı, 1944 yılında İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi'ni bitirdi. Orman yüksek mühendisi olarak Orman Genel Müdürlüğü'nün çeşitli birimlerinden çalışan Avcı, 1953 yılında araştırma yapmak için ABD'ye gitti. Avcı, Mersin Orman Başmüdürü iken 1961 yılında Artvin milletvekili olarak Meclis'e girdi. 26 Kasım 1970'de TBMM Başkanlığına seçilen Avcı, 24 Ekim 1973 tarihine kadar bu görevde kaldı. Sabit Osman Avcı, 1977'de İstanbul milletvekili seçilerek, 12 Eylül 1980'e kadar görevini sürdürdü.

Arşivden

TBMM Eski Başkanı Sabit Osman Avcı: "Liderlerden Muvafakat Alsaydım, Muhtırayı Geri Gönderecektim"

Mehmet KORKMAZ

"Liderleri toplayıp, 'Meclisten bir saygı kelimesini bile esirgeyen generallere 12 Mart Muhtırasını iade edelim' diyecektim. Özel kalem müdürüm 'hükümet istifa etti' deyince plan bozuldu."

"Meclisin Hafızası"nın bu ayki konuğu Meclis eski başkanlarından Sabit Osman Avcı. Avcı, 12 Mart Muhtırasının verildiği çalkantılı dönemde Meclis Başkanlığı yaptı. Muhtırada imzası bulunan generaller, Cumhurbaşkanı, hükümet ve siyasi parti liderleri arasında bir tür arabuluculuk yapan Avcı, o dönem yaşadıklarını ve olayların perde arkasını Meclis Bülteni'ne anlattı.

- Efendim, dünyanın nüfusu en genç ülkelerden biriyiz. Orta yaş insanlar için yakın tarih diye anılan bir dönemde Meclis Başkanlığı yapmış bir kişisiniz. Genç kuşaklar açısından bilinmesi gereken bir devrin tanıklarındansınız. Yaşamınıza ilişkin bizler tarafından merak edilen dönemleri anlatabilir misiniz?

Ben Artvin'e bağlı Vezirköy'de doğdum. Artvin'in "Avcıoğlu" ailesine mensubum. Ailem, Gürcistan'ın kuzeyinde yer alan Çürüksu'dan gelmeydi. İlk ve Orta Okulu Artvin'de, liseyi Erzurum'da parasız yatılı okudum. Ertesi sene Orman Fakültesi'ne girdim. Orada da parasız yatılı okudum. 1944'te mezun olup kendi memleketim Artvin'e orman şefi olarak tayin oldum. Daha sonra işletme müdürlüğüne yükseldim. 27 Mayıs ihtilalinde Mersin'e verdiler. 1961'de demokrasiye dönülünce Artvin'den "illa gel, seni milletvekili seçelim" dediler. Artvin'de hemen hemen her köyden birkaç kişiyi çalıştırmış, her köyde de yatmışım. Ön seçime girdik, kazandık, 1961'de mebus olduk. Aşağı

yukarı 20 sene milletvekili olarak kaldım. Köyişleri Bakanlığı, Orman Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yaptım. Enerji bakanlığım sürerken, bu sefer Meclis Başkanlığı'na seçildim. İki devre de Meclis Başkanlığı yaptım.

- 1971'de TBMM Başkanı idiniz. Bir şekilde muhtıra yiyen Meclis Başkanımız. 12 Mart Muhtırası'nın Meclis Genel Kurulu'nda okunması nasıl oldu? Meclis İçtüzüğü'ne aykırı okunduğu yolunda tartışmalar yapıldı çünkü.

Muhtıradan bir gün önce İstanbul'a gelmişim. 12 Mart günü Belediye Başkanı Fahri Atabey ve bir başka arkadaşım ile birlikte Karaköy'deki bir yazıhanede öğle ajansını dinliyorduk. 12 Mart Muhtırası okundu: "Bunlar yapılmazsa Meclise el koyarız" deniyordu. Fikret Turhangil Meclis Başkanlığı'na vekalet ediyordu. Telefon açtım; "Meclis Başkanlığı'na hitap ediyorlar ama, bir saygı ifadesi bile belirtmemişler. Muhtırayı Meclis'te okutma, ben geliyorum" dedim. Saat 17.00'de Ankara'ya döndüm.

Liderlere Muhtırayı İade Ettirme Planı

- Turhangil'e "muhtırayı Meclis'te okutma" derken, aklınızdan geçen neydi? Karşı planınız mı vardı?

Kendi kendime şöyle düşündüm: "Siyasi parti liderlerini toplayım. Derim ki, 'bunlar böyle bir mektup yazdılar, yetki hudutlarını da aşıtlar, Meclis Başkanlığı'ndan bir saygı kelimesini, arz kelimesini

“Muhtıradan bir ay sonra Faruk Gürler’e rastladım; “Böyle yapsaydım ne yapacaktınız?” diye sordum; “Emekliliğimizi isterdik, başka da bir şey yapmazdık” dedi. Aynı şeyi Muhsin Batur’a sordum; ‘Meclise el koyardık’ dedi.”

bile esirgediler. Gelin bu mektubu geri gönderelim. Diyelim ki; arşivimizde konulacak yer bulunmadığından aynen iade edilmiştir.” Eğer liderlerden muvafakatı alsam mektubu geri gönderecektim. Ama gittim, hava alanında özel kalem müdürüm Namık Hamdi beni karşıladı, “hükümet istifa etti” dedi. “Eyvah plan bozuldu. Hükümet istifa ettiyse muhtırayı kabul etti demektir” dedim. Bir ay sonra Faruk Gürler’e rastladım; ‘Böyle yapsaydım ne yapacaktınız?’ diye sordum. Faruk Gürler; “Emekliliğimizi isterdik, başka da bir şey yapmazdık” dedi. Aynı şeyi Muhsin Batur’a sordum; “Meclise el koyardık” dedi. Komutanların arasında sözbirliği de yoktu. Düşündüğümü gerçekleştirseydim başarılı olurdu, ama olmadı, o fırsat kaçtı. Daha sonra Faruk Gürler paşa akciğer kanseri oldu. İstanbul Tuzla’da yatarken ziyaretine giden müşterek dostumuz Mehmet İnçe’ye beni kastederek “senin abin bana bir baba nasihatında bulundu, ama dinlemedim” demiş.

- *Turhangil’e “muhtırayı okutma” diye talimat verdiğinizi, ama baskılar karşısında okutduğünü söylediniz. Ne tür baskılardan söz ettiğini hatırlıyor musunuz?*

Fikret Turhangil, “Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Emekli Tuğgeneral Cihat Alban geldi; ‘Muhtırayı genel kurulda okut. Okutmazsan, bu salonun

altında ezilirsin’ dedi. Ondan sonra gidip balkonda bekledim. Onun için mecbur kaldım, okuttum. Muhtıra okunduktan sonra da kalkıp gitti” dedi.

Sunalp’in Lojmanında Cumhurbaşkanlığı Kulisi

- *Meclis Başkanlığınız döneminde bir de dönemin Genelkurmay Başkanı Faruk Gürler’in Cumhurbaşkanlığı’na aday olması ve seçilememesi olayı yaşandı. Bu konuda neler hatırlıyorsunuz?*

12 Mart muhtırasının verilmesinden birkaç ay sonra Irak Sefaretinde bir resepsiyon vardı. Orada dönemin Genelkurmay Başkanı Faruk Gürler ve İkinci Başkan Turgut Sunalp’le karşılaştık. Gürler, “Bir araya gelebilir miyiz? Bir sıkıntımız var” dedi. Ben de ne zaman isterlerse bir araya gelebileceğimizi söyledim. Sunalp’in Çankaya’daki lojmanında buluştuk. Baktım Gürler, Sunalp, Ankara Merkez Komutanı Abdurrahman Ergenç, Harekât Komutanı İhsan Öven ve Genelkurmay Eğitim Başkanı Necdet Üruğ da orada. Faruk Gürler, “Yakında Reisicumhur seçimi var. Neyi, nasıl seçeceksiniz?” diye sordu. Ben de “Paşam kulağımıza gelen haberlere göre, sizin Reisicumhurluğa adaylığınızı koyma niyetiniz varmış.” Bir şey demedi. “Ama tecrübeli bir politikacı olarak size tavsiyem, siyasi parti genel başkanlarıyla konuşun. Onlardan söz alırsanız, adaylığınızı koyun, bir turda seçilirsiniz. Eğer alamazsanız sakın gelmeyin, seçilemez, mahcup olursunuz. Gürler, bunun üzerine eliyle cebini gösterdi; “Burada 122 AP’li milletvekili ve senatörün imzası var” dedi. Ben de “Paşam biz politikacıların bir lafı vardır; ‘imza mahkum, rey mahfuz’ deriz. İmzayı atarız ama, rey vermeyiz. Neden atarız? Benim de bir önergem olursa ona imza ettireyim diye atarız. Sonra da o önerge Mecliste okunduğu zaman Meclis Başkanı hükümete; komisyonaya sorar; ‘katılıyor musunuz?’ diye. Katılıyorum derse rey veririz, katılmıyorum derse vermeyiz. İnanmayın o imzalara” dedim. Daha sonra Gürler senatodan adaylığını koydu. Hatta rahmetli Cevdet Sunay ona Genelkurmay Başkanlığı’ndan ayrılması yönünde telkinde bulundu, ama dinlemedi, “Benim işim garanti” dedi. Birinci turda 184 rey alınca, oturduğu yerde kaldı.

- *Faruk Gürler’in 122 oyla seçilemeyeceğini bilmesi gerekirdi. Başka kimler ümitlendirmiş olabilir?*

Demokratik Parti Genel Başkanı Ferruh Bozbeyli, “bizim 47 reyimiz var. Siz 47 reyden noksanını tamamlayın, biz de size rey verelim, seçilin” demiş. CHP içinde “Kamil Kırkoğlu Grubu” vardı, onlar veriyordu. Bir de Kemal Satır’ın genel başkanı olduğu Cumhuriyetçi Parti veriyordu. Başka da kimse vermiyordu. Bizden (AP) de o imza sahiplerinin çoğu Gürler’e rey vermedi.

■ 12 Mart Muhtırası ile ilgili başka neler hatırlıyorsunuz?

Turgut Sunalp, evindeki toplantıda bana "Cumhurbaşkanlığı seçimi oylamasında gelip balkonda oturalım da, Gürler paşaya rey vermeyenleri görelim" demişti. Ben de; "Sizden kimlerin geleceği, Meclis Başkanlığı'nın göndereceği davetiyelerden bellidir. Şu kadar kişilik davetiyeniz vardır, onu da ben göndereceğim. Gelip orda baskı falan yaparsanız, kalkıp mikrofondan 'seçime müdahale edilmiştir' derim, ondan sonra da kimse bir daha gelip orada oturamaz" dedim. "Yok yok" dediler, öyle geçti.

■ Cumhurbaşkanı Sunay, 12 Mart Muhtırası karşısında nasıl bir tavır takındı?

Muhtıranın radyoda okunduğu gece Cumhurbaşkanlığı'na çıktım. Sunay, "Bunlar benim talebelerim, ama ben devre dışı bırakıldım. Ne yapacağımızı konuşmak için seni çağırdım" dedi. Ben de "Atatürk devrimlerini gerçekleştirecek demokratik kurallarla bir hükümet kurulmasından bahsediyorlar. Orada iğne deliği kadar bir açık bırakmışlar. Meclisi açık, kürsüyü de serbest tuttuk mu, zamanla bunları hallederiz" dedim. Sunay, "Doğru söylüyorsun" deyince ilave ettim: "Ama bunun için siyasi parti başkanlarıyla konuşmanız lazım. Onlar da ters laf etmesinler. Hepsiyle bir arada konuşursanız, birbirlerini ölçtükleri için samimi konuşmazlar. Onun için teker teker konuşun" O sırada Cihat Alban söze karıştı, "Kuvvet komutanlarıyla konuşmayacak mısınız?" diye sordu. Sunay da "Evet, onlarla da konuşacağım ama sonra konuşacağım ve teker teker konuşacağım" dedi. Ondan sonra konuştu ve arkasından Nihat Erim'e hükümeti kurma görevini verdi."

AP Hükümetten Çekildi

■ Nihat Erim'in hükümet kurma görevini üstlenmesinden sonra olaylar nasıl gelişti?

Nihat Erim, 12'ye 5 kala CHP'den istifa ettirildi. "Tarafsız Başbakan" adı altında bir hafta sonra hükümeti kurmakla görevlendirildi. Erim, beni ziyarete geldi. Oturdu, konuştuk. Bana dönüp; "Şu andan itibaren grubumun başkanı da, Meclis başkanı da sizsiniz, hükümeti kurarken de size danışacağım" dedi. "Anarşiyi nasıl bastıracaksınız?" diye sordum. Elini yukarıdan aşağıya doğru sallayarak "Ezeceğiz sayın başkan" diye yanıt verdi. Daha sonra basına da "Balyoz gibi ineceğiz" diye bir açıklama yaptı. Anladım ki demokrasiye şal örtecek. İsmet Paşa'dan korkuyor tabii, onun yardımı olmadan işi götüremeyeceğini biliyordu. Bir taraftan da Demirel'le arasını iyi tutmak istiyor. Beni de bunun için kullanmak istiyordu. Ben de o zaman Cumhurbaşkanlığı-Meclis-partiler ve hükümet arasında tek kişi kalmıştım. Hükümet kurulduktan bir müddet sonra Demirel, AP'li bakanları kabineden çekti. Bunun üzerine Nihat Erim istifa etmek zorunda kaldı. Bir gün Genelkurmay Başka-

nı Memduh Tağmaç beni aradı, görüşmek istediğini bildirdi. Çankaya'daki lojmanına gittim, bahçede karşıladı beni, içeri girdik, kuvvet komutanları da gelmişti. Tağmaç, "Nihat Erim'le Demirel, birbirlerine girdiler. Erim'i biz getirdik, attığımız adımı geri almayız, ama 6-8 ay sonra değişebilir. Sonuna kadar başbakan kalacak diye bir şey yok. Ama şimdilik Demirel'in sözüyle çekemeyiz. Onun için Demirel ya Avrupa'ya gitsin, ya hastaneye yatsın, ya köşesine çekilsin" dedi. "Paşam, siz beni devlet protokolünde Demirel'in önünde olduğum için seçtiniz. Teşekkür ederim ama, unutmayın ki parti protokolünde de Demirel benim önümdedir. Ben genel başkanımın hakkında burada konuşmaya da teeddüb ederim. Görüyorum ki başınız sıkıntıda. Çare de şudur: "Partimizin tüzüğüne göre hükümete girme, hükümetten çekilme kararı Genel İdare Kurulu'na (GİK) aittir. Fakat GİK'in üzerinde bir organ var, o da Parti Meclisi (PM)'dir. PM toplanır, GİK'in kararını fekk (kaldırır) eder, milletvekilleri serbest kalır, isteyen hükümete rey verir, isteyen vermez" dedim. "Ne zaman olur?" diye sordu. Bugün salı, cumartesi günü PM'yi toplarsınız" dedim. "Bu iyi bir şey, ama hemen olsun" dedi. "Olur" dedim, hemen oradan çıktım eve gittim. Demirel'e de gitmeden evvel haber vermiştim. 15-20 dakika sonra Çağlayangil'le evime geldiler. Salona geçer geçmez "ne sordular, ne cevap verdin" dedi. Gelişmeleri aktardım, Çağlayangil'e döndü; "böyle d.....a soruya, böyle mertçe cevap verilir." Meğer askerler benden önce Çağlayangil'e başvurmuşlar. Çağlayangil, "liderimle konuşmadan size cevap veremem" demiş. Demirel o sözleri onun için söylemiş.

■ 12 Eylül askeri darbesinden sonra politikayı bırakıp köşenize çekildiniz. Politikayı neden bıraktınız?

Ben politikayı bırakmadım ki, politika beni bıraktı. 10 yıl politika yapma yasağına girdik. 1973 yılında henüz Meclis başkanırken AP Genel Sekreteri Nizamettin Erkmen'i Demirel'e gönderdim; "Ben Artvin'de 1961'de kürsüde konuşurken dinleyen siyah önlüklü, beyaz yakalı ilkökul 4. sınıf talebeleri üniversiteyi bitirdiler, askerliklerini yaptılar, şimdi neredeyse adaylık yaşına giriyorlar. 'Biz hep aynı adamı mı dinleyeceğiz?' diye düşünürler. Ben artık onlardan utanıyorum ve çekileceğim bu işten" dedim. Demirel bıraksaydı 1973'te siyaseti bırakaktım. Ama bıraktırmadı.

■ Şimdi ne yapıyor, vaktinizi nasıl geçiriyorsunuz?

Tarihî Mirası Koruma Vakfı'nda Yönetim Kurulu Başkanım. Eski eserleri onarıyoruz. Bunları yeni nesillere iyi bir şekilde devretmek istiyoruz. Çünkü inancım odur ki, unutmayanlar unutulmaz. Eski eserlerin nasıl yapıldığını, o devirlerde, medeniyetlerde nasıl olduğunu yeni nesillere öğretmek, onları ancak unutmamakla sağlanabilir. Onun için bu işleri yaparken heyecan ve gurur duyuyorum.

Filistin Devlet Başkanı Abbas'tan Ziyaret

TBMM Başkanı Toptan, "Bölgeye demokrasinin getirilmesi, bu gayretlerin sonucunda varılması gereken çok önemli bir hedeftir. Onun için TBMM olarak biz üzerimize düşen her görevi yerine getirmeye hazırız" dedi.

Meclis Bülteni- Filistin Devlet Başkanı Mahmut Abbas, 7 Şubat'ta TBMM Başkanı Köksal Toptan'ı ziyaret etti. TBMM Başkanı Köksal Toptan ziyarette yaptığı konuşmada, Abbas'ın 13 Kasım 2007'de TBMM Genel Kurulunda yaptığı konuşmasında, "Önlerinde müstesna fırsatların olduğunu, bu fırsatlar değerlendirilmezse barış ve itidal yanlıları kazanmazsa savaş ve şiddet yanlıları kazanır" sözlerini hatırlatarak, "Hâlâ zihinlerimizde olan çok güzel bir konuşma yapmıştınız" dedi. "Üzülerek ifade etmek gerekirse siz haklı çıktınız. İsrail'in Gazze'ye saldırısıyla başlayan süreçte dünya, bir insanlık dramına şahitlik etmiştir" diyerek konuşmasını sürdüren Toptan, bölgede, geçici

ateşkes olmakla birlikte henüz kalıcı bir ateşkesin sağlanamadığını belirtti.

Başkan Toptan, 14 Ocakta İstanbul'da İslam Konferansı Örgütü Parlamentolararası İcra Komitesi toplantısına Filistin Meclisi temsilcilerinin de katılarak bilgi verdiğini ve görüşmelerin ardından yayınlanan deklarasyonda, ateşkesin sağlanması, ablukanın kaldırılması, Gazze'ye insani yardım sürecinin hemen başlatılması dileklerine yer verildiğini hatırlattı. Ortadoğu'da kalıcı barış için İsrail-Filistin-Arap dünyası arasındaki sorunların çözüme kavuşturulması gerektiğine dikkat çeken Başkan Toptan, bunun için de öncelikle Arapların

Filistin Devlet Başkanı Abbas, "Biz Türk kardeşlerimizin Filistin meselesine yoğun, önemli ve tarihi ilgisini biliyoruz. Bu yüzden bu hedefe ulaşmak için sürekli görüşmeler yapıyoruz; gerek Türkiye, gerek Filistin ve gerekse de değişik yerlerde..." dedi.

Filistin'in içindeki sorunu çözmesi gerektiğini ifade etti. Toptan, "Sizin de zaman zaman vurguladığınız gibi bu sürece Hamas'ın da dahil edilmesi ve siyasi sorumluluğa Hamas'ın katılması zannediyorum ki şüphesiz bir gerekliliktir. Bu yapılmadığı takdirde, bölgedeki radikal unsurların güç kazanacağı endişesindeyiz. 13 Kasım 2007'de bizim Meclisimizde yaptığınız konuşmada da vurguladığınız gibi bölgeye demokrasinin getirilmesi, bu gayretlerin sonucunda varılması gereken çok önemli bir hedeftir. Onun için TBMM olarak biz üzerimize düşen her görevi yerine getirmeye hazırız" dedi.

"Türk Diplomasisinin Etkinliğini Gördük"

Filistin Devlet Başkanı Mahmut Abbas da konuşmasında, Türkiye'de bulunmaktan duyduğu mutluluğu dile getirerek, "Sanki iç meselemizi kendi aramızda konuşur gibi hissediyoruz" dedi. Abbas, "Biz Türk kardeşlerimizin Filistin meselesine yoğun, önemli ve tarihi ilgisini biliyoruz. Bu yüzden bu hedefe ulaşmak için sürekli görüşmeler yapıyoruz; gerek Türkiye, gerek Filistin ve gerekse de değişik yerlerde... Gazze'de yaşanan milli ve ulusal trajedi de binaların yüzde 15'i tahrip edilmiştir" dedi. İsrail saldırılarında, Gazze'de bin 300 şehit, 5 binin üzerinde yaralı ve 90 binin üzerinde evsiz olduğunu ifade eden Abbas, "Gazze'de Filistin halkına yapılanlar ancak suç kategorisinde sayılabilir" dedi.

Daha önce söylediği "barış gerçekleşmezse savaş olur" sözünü hatırlatarak konuşmasına devam eden Abbas, savaş istemediklerini vurguladı. Kuveyt'te yapılan Arap Zirvesi'nde de bunu söylediklerini kaydeden Abbas, "Bunun için üç seçeneğimiz var; birinci seçenek savaşı ve barışsız durumun tekrar dönmesi söz konusu ki biz bunu istemeyiz. İkinci seçenek savaş ki bunu daha önce farklı şekilde yaşadık. Bütün dünyaya, insanlığa bir sonuç getirmiyor. Demek ki barış gerekiyor. Üçüncü seçenek de barış ama uluslararası meşruiyet temellerine dayalı bir barış..." dedi.

KKTC Meclis Başkanı Ekenoğlu:

“Türkiye, Dünyaya Açılan Pencерemizdir”

TBMM Başkanı Toptan, “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin, teslim edilmesi gereken hakları teslim edilmeden, varlığı kabul edilmeden Kıbrıs adasında nihai bir çözümün sağlanması mümkün değildir” dedi.

Meclis Bülteni- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclis Başkanı Fatma Ekenoğlu ve beraberindeki heyet, 6 Şubat’ta TBMM Başkanı Köksal Toptan’ı ziyaret etti. TBMM Başkanı Köksal Toptan, konuk heyeti TBMM’de ağırlamaktan duyduğu mutluluğu dile getirdi. Kıbrıs adasında nihai çözümün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin, varlığının kabul edilmeden ve hakları teslim edilmeden mümkün olmayacağını belirten Toptan, “Referandumda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin tarafının iyi niyeti bütün dünyaya açıkça gösterilmiştir. Çıkan o tabloya rağmen, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin adada kalıcı bir barışın tesisi için her türlü fedakarlıktan kaçınmayacağı çeşitli nedenlere de ortaya konmuştur” dedi.

Başlatılan ikili görüşmeleri Türkiye’nin çok olumlu bulduğunu ifade eden Toptan, Türk tarafının iyi niyetinin kabul edildiği taktirde adada ortak bir müzakere zemininin ortaya çıkabileceğine inandıklarını söyledi. Ortak müzakere zemini olacağına duydukları inançla görüşmeleri desteklediklerini belirten Toptan, “Umuyor ve diliyoruz ki Kıbrıs’ta kalıcı, adil ve her iki toplumu da memnun edecek bir yol bulunabilsin. Biz bunun her zaman destekçi-

si olduk, bundan sonra da destekçisi olmaya devam edeceğiz” dedi.

“Türkiye, Dünyaya Açılan Pencерemiz”

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclis Başkanı Dr. Fatma Ekenoğlu da görüşmede yaptığı konuşmada, Türkiye Cumhuriyeti’nin, Kuzey Kıbrıs’ın yaşadığı her türlü zorlukta destek ve moral kaynağı olduğunu belirterek, “Türkiye halkını, Meclisini, yöneticilerini hep yanımızda görmek bizlere moral ve motivasyon kaynağı olmuştur. Dış dünyayla yaşadığımız zorluklarda da hep destekçimiz olmuşlardır. Türkiye, Dünyaya açılan pencерemizdir. İzolasyonlar altında, zorluklar yaşadığımız daha kötü günlerimizde de Türkiye Cumhuriyeti, katkılarıyla hep yanımızda olmuştur” dedi.

Ekenoğlu, Kuzey Kıbrıs’ın yaşamakta olduğu sorunları çözebilmek için Meclisi, hükümeti, sivil toplum örgütleri ve halkıyla birlikte bir çözüm yolu bulabilmek için çalıştığını söyleyerek, Annan Planı sürecini de bir zemin olarak gördüklerini, dört elle sarılmalarına rağmen tek taraflı çabalarla başarıya ulaşamadığını söyledi.

Referandum sonrasında bazı açıklamalar olduğunu işaret eden Ekenoğlu, Avrupa Konseyi'nde, 1 asil ve 1 yedek üye ile temsil edildiklerini, ancak bu üyelerin oy kullanma hakları olmadığını ifade etti. AB Parlamentosuna sürekli katılım sağladıklarını ancak, orada henüz bir temsiliyet elde edilemediğini söyleyen Ekenoğlu, AB'de Kıbrıs'a ayrılan tüm sandalyeleri Rumların doldurduğunu söyledi.

Türkiye'nin garantörlüğünden nihai çözüm için görüşmeleri devam ettirmeye çalıştıklarını kaydeden Ekenoğlu, "Cumhurbaşkanımıza halkımız bu yönde destek veriyor ve bu görüşmelerin devamla bir çözümün gerçekleşmesini ümit ediyoruz. Bunlar herhalde bu yılın ortalarını bekleyecekler, öyle görülüyor. Çünkü Türkiye'nin AB yolundaki ilerleyişine, AB elde ettikleri avantajla takoz koymaya çalışıyorlar" dedi.

Heyetlerarası görüşmelerin ardından, TBMM Başkanı Toptan, konuk heyet onuruna TBMM Mermerli Salonda bir yemek verdi. Görüntü alınmasının ardından yemek basına kapalı olarak devam etti.

Mehmet Sağlam'ı Ziyaret Etti

KKTC Meclisi Başkanı Ekenoğlu, Kıbrıs'ta, vakıf üniversitelerinin ülkeye önemli katkı sağladığını ifade etti. Kıbrıs'ta üniversiteli öğrenci sayısının 49 bine ulaştığını belirten Ekenoğlu, "Bu öğrencilerin ailelerinin de ziyaretiyle ekonomiye önemli ölçüde katkı sağlanmış oluyor." dedi.

KKTC Cumhuriyeti Meclisi Başkanı Fatma Ekenoğlu ve beraberindeki heyet, aynı gün TBMM Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu

Başkanı Mehmet Sağlam'ı ziyaret etti. Mehmet Sağlam, görüşmede, Kıbrıs ile her konuda, özellikle eğitim alanında işbirliği içinde olduklarını, bu işbirliğinin artarak devam edeceğini söyledi. Kıbrıs'ta da üniversitelerin, Türkiye'dekine benzer bir sınavla öğrenci aldığını belirten Sağlam, geçmişte denklik sorunu olduğunu, bu sorunun da ortadan kalkmasıyla birlikte eğitimdeki ilişkinin daha iyi bir seviyeye ulaştığını ifade etti.

"Özel Üniversitelere Çok Önemli Kaynak"

KKTC Meclisi Başkanı Ekenoğlu, Kıbrıs'ta, vakıf üniversitelerinin ülkeye önemli katkı sağladığını ifade etti. Kıbrıs'ta üniversiteli öğrenci sayısının 49 bine ulaştığını belirten Ekenoğlu, "Bu öğrencilerin ailelerinin de ziyaretiyle ekonomiye önemli ölçüde katkı sağlanmış oluyor. Hedefimiz öğrenci sayısını 60 bine ulaştırmak. Özel üniversiteler Kıbrıs ekonomisi için önemli bir kaynak" diye konuştu.

Üniversitelerde eğitim kalitesini artırmak istediklerini belirten Ekenoğlu, bu konuda Türkiye'nin deneyimlerinden de yararlanacaklarını sözlerine ekledi.

KKTC'den Fakülte Talebi

KKTC Mesarya Bölgesini Geliştirme ve Kalkındırma Derneği Başkanı Nazmiye Çelebi, Türkiye'deki üniversitelerden birinin, Mesarya bölgesinde fakülte açması için 10 Şubat'ta Meclis'te temaslarda bulundu. Çelebi, TBMM Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Mehmet Sağlam ve Başkanvekili Necat Birinci ile görüştü. Nazmiye Çelebi, Türkiye'deki üniversitelerden birinin, Mesarya'da fakülte açmasını talep ettiklerini ifade ederek, açılacak fakültenin, bölgenin kültürel, ekonomik ve sosyal gelişimine katkı yapacağını kaydetti.

Sevgi Seliyle Karşılandı

Başkan Toptan, Suriye'yi Ziyaret Etti

Halep, Humus ve Hama kentlerinde yoğun sevgi gösterileriyle karşılanan Toptan, "Türkiye" ve "Erdoğan" diye slogan atan öğrencilerle sohbet etti. Toptan, öğrencilere "Başbakan Erdoğan'a, kendisini ne kadar sevdiğinizi ve selamlarınızı ileteceğim" dedi.

Meclis Bülteni- TBMM Başkanı Köksal Toptan ve beraberindeki heyet, Halk Meclisi Başkanı Mahmut El Abraş'ın resmi davetlisi olarak 15-18 Şubat tarihleri arasında Suriye'yi ziyaret etti.

Toptan'a Suriye ziyaretinde eşi Saime Toptan, Türkiye-Suriye Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı ve MHP Grup Başkan Vekili Mehmet Şandır, AK Parti'den Gaziantep Milletvekili Mahmut Durdu, Adıyaman Milletvekili Mehmet Erdoğan ve Kastamonu Milletvekili Hasan Altan ile CHP Amasya Milletvekili Hüseyin Ünsal eşlik etti.

Başkan Toptan ve beraberindeki heyeti Şam Havaalanında Suriye Halk Meclisi Başkanı Mahmud el-Abraş, Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı Süleyman Haddad ve Suriye-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı İsmet Mahli karşıladı. Başkan Toptan, burada mevkidaşı el-Abraş ile birlikte

kısa bir açıklama yaptıktan sonra ikamet edeceği otele geçti.

Devlet Başkanı Esad ile Görüşme

Başkan Toptan, resmi temaslarına 16 Şubat'ta Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'ı ziyaret ederek başladı. Suriye Halk Sarayı'nda gerçekleşen görüşmede iki ülke arasındaki ilişkiler ve Ortadoğu'daki son siyasi gelişmeler ele alındı.

100 TL Üzerindeki İtri Resmi

TBMM Başkanı Toptan daha sonra Suriye Başbakanı Muhammed Naci el-İtri ile görüştü. el-İtri, görüşmede, Suriye ve Türkiye'den karşılıklı ziyaretlerin sürmesinde yarar gördüklerini belirterek, mevcut ilişkilerin ve işbirliğinin bu ziyaretlerle ivme kazandığını ifade etti. Bölgede barışın gerçekleşmesi için Türkiye'nin gösterdiği

Toptan, ziyaret sırasında Suriye Cumhurbaşkanı Esad, Halk Meclis Başkanı el-Abraş, Başbakan İtrî ile görüştü. Suriye'deki Osmanlı eserlerini de gezen Toptan, ilk hava şehitlerimizin mezarlarını da ziyaret etti.

çabayı "Takdiri şayan bulduklarını" belirten İtri, "Meslektaşım Sayın Başbakan Erdoğan'a Davos olayından sonra gönderdiğim telgrafta 'belki aynı batından (rahimden) değiliz, ama aynı batından doğanlardan daha çok birbirimize yakınız' dedim. Tarihin derinliklerinden gelen köklü ilişkilerimizi daha da geliştirmek istiyoruz" diye konuştu.

TBMM Başkanı Toptan da ilişkilerin karşılıklı olarak yükselen bir ivme kazandığını belirterek, Türkiye ve Suriye arasında pek çok ortak noktada buluşma iradesinin olduğunu ifade etti. Toptan, "Suriye sınırları içinde bulunan Osmanlı eserlerinin aslına uygun restore edilmesinden dolayı teşekkür ediyorum. Türkiye'nin de desteğiyle onarılan eser-

ler, Türkiye'den Suriye'ye daha çok turist çekecektir" diye konuştu.

Suriye Başbakanı İtri, görüşmede 100 TL'lik banknot üzerinde fotoğrafı bulunan İtri'nin (Buhurizade Mustafa Efendi) dedesinin dedesi olduğunu söyledi. İtri'nin bunu söylemesi üzerine heyette bulunan AK Parti Gaziantep Milletvekili Mahmut Durdu, cüzdanından çıkardığı 100 TL'yi Başbakan İtri'ye gösterdi. İtri'nin "Bu resmi görmek bana büyük mutluluk verdi" demesi üzerine TBMM Başkanı Toptan, "Bizim büyük sanatçılarımızdan biridir" dedi. Suriye Başbakanı İtri de "Aynı geçmişten, aynı kökten geldiğimizi bu bile gösteriyor" karşılığını verdi.

TBMM Başkanı Köksal Toptan, Suriye Başbakanı İtri ile

TBMM Başkanı Toptan, "Devletin en üst kesiminden sokaktaki insana kadar herkesin bize gösterdiği sevgi ve ilgiye teşekkür ediyorum. Büyük nezaket gösterip, parlamento-nuza Türk Bayrağı çektiniz. Bunun Suriye tarihinde ilk olduğunu öğrendim. Buna teşekkür ediyorum ve şükranlarımı sunuyorum" dedi.

Suriye Meclisi'nde Bir İlk

Başkan Toptan, aynı gün Suriye Halk Meclis Başkanı Maamun el-Abrash ile biraraya geldi. Toptan'ın ziyareti nedeniyle Suriye Halk Meclisi'nin girişine Türk bayrağı asıldı. Böylece ilk kez yabancı bir ülkenin bayrağı Suriye Halk Meclisi'nin gönderine çekildi.

Başkan Toptan, görüşme sırasında Suriye'ye geldikleri günden itibaren, kendi evlerindeymiş gibi

hissettiklerini belirterek "Devletin en üst kesiminden sokaktaki insana kadar herkesin bize gösterdiği sevgi ve ilgiye teşekkür ediyorum. Büyük nezaket gösterip, parlamentonuza Türk Bayrağı çektiniz. Bunun Suriye tarihinde ilk olduğunu öğrendim. Buna teşekkür ediyorum ve şükranlarımı sunuyorum" dedi. Suriye Halk Meclisi Başkanı Abrash, bunun üzerine, "Bu ilk kez oluyor. Kardeş ülke Türkiye buna layıktır" karşılığını verdi.

İki başkanın görüşmesinin ardından heyetlerarası görüşmelere geçildi. Yapılan görüşmelerin ardından Başkan Toptan ve beraberindeki heyet, Türk ve Suriye bayraklarının asılı olduğu Halk Meclisi binası önünde fotoğraf çekti.

Genel Kurulda Ayakta Alkışlandı

TBMM Başkanı Toptan, akşam saatlerinde Suriye Halk Meclisi Genel Kurulu'na hitap etti. Genel Kurul Salonuna girişinde milletvekilleri tarafından ayakta alkışlanan Toptan, burada yaptığı konuşmada Türkiye ve Suriye arasında, komşuluk ilişkilerinin ötesinde, ortak insani, kültürel ve tarihi bağlar bulunduğunu ifade etti. Suriye Halk Meclisi'nde Türk Bayrağını görmüş olmak ve bunun Suriye tarihinde ilk olduğunu öğrenmekten duyduğu memnuniyeti dile getiren Toptan, "Bu durum beni, arkadaşlarımı ve milletimizi gururlandırmıştır. Size heyetimiz adına şükranlarımı sunarım" dedi.

Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'ın Türkiye ziyareti sırasında imzalanan "Türkiye ile Suriye Arasında İşbirliği Mutabakat Zaptı"nın iki ülke ilişkilerinin yol haritasını oluşturduğunu kaydeden Toptan, bu önemli belgenin mevcut işbirliğinin her alanda ulaştığı ileri noktayı tespit ettiğini ve gelecekte alacağı yönü gösterdiğini ifade etti.

Toptan, parlamentolararası ilişkilerin, iki ulus ve iki halk arasındaki bağları temsil ettiğini ve bunun daha da güçlendirilmesine katkıda bulunduğunu vurgulayarak, "Türk halkında ve onun temsilcisi olan Parlamentomuzda Suriye'ye karşı çok derin bir sevgi vardır. Bunun en önemli kanıtı, parlamentomuzda oluşturulan Suriye Dostluk Grubu'na 546 milletvekilinden 371'nin üye olmasıdır" dedi.

2008'in, dünya piyasalarını derinden sarsan küresel ekonomik krizin yaşandığı bir yıl olarak

tarihteki yerini aldığını belirten Toptan, yüzyılda bir görülen ve çok derin bir ekonomik kriz şeklinde değerlendirilen bu dalgalanmanın bölge ülkelerini de etkilemesinin kaçınılmaz olduğunu kaydetti. Ortak akılla hareket ederek bu süreci bir fırsata çevirebilmek için karşılıklı dış ticaret ve yatırımları daha da arttıracak ortamın hazırlanması gereğine olan inancını dile getiren Toptan, "Ekonomilerimiz ancak bu şekilde daha güçlü ve dayanıklı hale gelecektir" dedi.

"Gazze'de Bir İnsanlık Dramı Yaşanmıştır"

Toptan, medeniyetin beşiği, zengin doğal kaynaklara ve müreffeh bir gelecek potansiyeline sahip Ortadoğu'nun yaklaşık yüzyıldır karışıklık ve çatışmalar içinde olduğunu hatırlatarak, "Türkiye bu tablodan siyasi, sosyal ve ekonomik olarak olumsuz etkilenmekte, tarihinden de gelen sorumlulukla, barış içinde yaşayan, istikrarlı ve kalkınmış bir Ortadoğu ile komşu olmak istemektedir" dedi.

Gazze'de meydana gelen üzücü olayların; bölgede kapsamlı barışın tesisi çerçevesinde Arap-İsrail, Suriye-İsrail sorununa bir çözüm bulunmasının önemini ve aciliyetini bir kez daha gösterdiğini kaydeden Toptan, "Türkiye Gazze'de yaşanan dramın sona ermesi ve kalıcı barışın bölgede hakim olması için her düzeyde ve uluslararası her platformda büyük bir çaba göstermiştir. Saldırıları

nedeniyle büyük bölümü tahrip edilen Gazze’de yaraların sarılması için Meclisimiz de başından beri büyük bir hassasiyet içerisinde olmuştur” dedi.

Toptan, İstanbul’da 14 Ocak 2009’da gerçekleştirilen İslam Konferansı Örgütü Parlamento Birliği (İKÖPAB) Parlamento Başkanları düzeyindeki Olağanüstü İcra Komitesi Toplantısı’nda “Filistin’de çocuk, kadın, yaşlı masum ve savunmasız insanların nereden geldiği belli olmayan silahlarla öldürülmesine tepkilerini ortaya koyduklarını” söyledi. Toptan, “Daha dünyaya gözlerini yeni açmış, ne olacağı bilinmeyen belki bir bilim adamı, belki bir büyük insan, belki bir mucit olacak bebeklerin ölmesine isyanımızı tüm dünyaya haykırdık. Hepimizi tek yürek haline getiren bu tarihi toplantıda Çad temsilcisi arkadaşımızın dediği gibi, belki de ilk defa aynı dille konuştuk. Aynı dille konuşmaya, aynı gönülle düşünmeye devam edersek inanıyorum ki bütün zorlukları, bütün engelleri aşarız. Böylece sadece bölgemiz değil tüm insanlık barış, huzur ve mutluluk içerisinde geleceğe bakabilir” diye konuştu.

Toptan, Türkiye’nin; İsrail ve Filistin’in güvenli ve tanınmış sınırlar ve barış içinde yanyana yaşamasını öngören iki devletli çözüm vizyonunu desteklediğini ifade ederek, “Türkiye, uluslararası toplum tarafından Ortadoğu’da barışın sağlanması için yürütülen çabalara aktif biçimde katkı sağlamaktadır” dedi.

Türkiye’nin, Ortadoğu barış sürecinin kapsamlı olması ve bu nedenle barış sürecinin Suriye-İsrail dahil tüm kanallarında ilerleme sağlanması gerektiğine inandığını kaydeden Toptan, “Suriye, bölgede barış ve istikrar bakımından anahtar konumdaki bir ülkedir. Bölgedeki sorunların çözümüne katkıları son derece önemlidir. Bu nedenle Türkiye, Suriye ile İsrail arasında gerçekleştirilen dolaylı müzakerelere aracılık etmiştir. Türkiye, ilgili BM Güvenlik Konseyi kararları çerçevesinde, taraflara haklarının iadesini de içerecek şekilde, bölgede barış sürecini desteklemeye devam edecektir” diye konuştu.

“Suriye’nin Çabalarını Takdirle Karşılıyor”

Irak’ın mevcut durumunun ve geleceğinin Türkiye ve Suriye’yi yakından ilgilendirdiğine işaret eden Toptan, konuyla ilgili olarak şöyle konuştu:

“Irak’ın toprak bütünlüğünün ve ulusal birliğinin korunması temel önemdedir. Irak’ın halkıyla barış içerisinde, komşularıyla uyumlu, özgür ve egemen bir devlet olarak uluslararası toplum içindeki yerini en kısa sürede alması ortak amacımızdır. Iraklı mülteciler sorununun da dost ve kardeş Suriye’yi derinden etkilediğini üzülerken görmekteyiz. Bu

konuda Suriye’nin çabalarını takdirle karşılıyor ve sorunun çözümü için yardımcı olmaya çalışıyoruz.”

Toptan, konuşmasını, “Yaşasın Türkiye-Suriye Dostluğu” ve “Yaşasın Türkiye ve Suriye Halklarının Kardeşliği” ifadelerini Arapça söyleyerek bitirdi.

İlk Hava Şehitlerimizi Ziyaret

Meclis Başkanı Köksal Toptan, Suriye ziyareti sırasında Şam’da bulunan Hava Şehitliği’ni de ziyaret etti. Burada Hava Şehitliği Şeref Defterini de imzalayan Başkan Toptan, deftere “Türk havacılık tarihimizin ilk şehitleri Yüzbaşı Fethi, Üsteğmen Sadık ve Teğmen Nuri’nin manevi huzurunda saygıyla eğiliyoruz. Aziz şehitlerimize Allah’tan rahmet niyaz ediyorum. Ruhları şad olsun” diye yazdı. Toptan ve beraberindeki heyet, daha sonra Emevi Camii ve Selahaddin Eyyübi’nin türbesini de ziyaret etti.

Toptan’a Coşkulu Karşılama

Meclis Başkanı Köksal Toptan, Suriye temaslارının üçüncü gününde Humus, Hama ve Halep kentlerine geçti.

Humus Valisi İyad Gazal ve Hama Valisi Abdül el-Rezzak Gutini’yi makamlarında ziyaret eden Toptan ve beraberindeki parlamento heyeti, Humus’ta Musul Çarşı’sına gelişinde ve ayrılışında Suriyeliilerin yoğun sevgi gösterileriyle karşılaştı. Suriyeli çocukların da yoğun ilgi gösterdiği Toptan’a Hüsam el-Maşaraka isimli bir çarşı esnafı tarafından Başbakan Erdoğan’a iletmek üzere ay yıldızlı broş hediye edildi. Filistinli bir başka esnaf ise Filistin halkını savunduğu için Başbakan Erdoğan’a minnettar olduğunu söyledi.

Hama’da Ulu Camiyi ziyaret eden Başkan Toptan ve beraberindekiler, daha sonra Azen Sarayı’nı gezdi.

Halep’te de Sevgi Gösterileri

Suriye’deki ziyaretlerinin son gününde Halep’te temaslarda bulunan TBMM Başkanı Toptan ve

beraberindekiler Zekeriya Camii'ni ziyaret ettikten sonra, Kapalı Çarşı'yı gezdi. Kapalı Çarşı'da esnafın sevgi gösterileriyle karşılanan Toptan'a, bir dükkân sahibi 3 gümüş kılıç hediye etti. Bunlardan birini Toptan'a vermek istediğini dile getiren esnaf, Toptan'dan diğer kılıçlar Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ile Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a götürmesini istedi. Başkan Toptan'a ayrıca, Halep dokuması örtü ve bakır cezve de hediye edildi. Bir grup Halepli, Toptan'a alkışlarla sevgi gösterisin-

de bulunurken, ayrıca "Erdoğan" ve "Türkiye" diye slogan attı.

Toptan, Halep Kalesi'ne gelişinde kalabalık bir öğrenci grubu ile karşılaştı. "Türkiye" ve "Erdoğan" diye slogan atan öğrencilerle sohbet eden Toptan, öğrencilere "Başbakan Erdoğan'a, kendisini ne kadar sevdiğinizi ve selamlarınızı iletacağım" dedi.

Şehirdeki temasları çerçevesinde Halep Üniversitesi'ni de ziyaret eden Başkan Toptan, Rektör Muhammed Nizar Akil ile görüştü ve üniversite bahçesine fidan dikti. Üniversitenin Türkçe eğitim-öğretim merkezinde öğrencilerle sohbet eden Toptan, öğrencilerin kitap ihtiyaçlarının karşılanmasında

destek vereceklerini söyledi.

Toptan, Türkiye ile Suriye arasındaki ilişkilerin, gelecek dönemde çok daha gelişeceğini vurgulayarak, "Gelecek İsrail'in silahlarının ucunda değil, bizim gençlere vereceğimiz eğitimdedir" diye konuştu. TBMM Başkanı Köksal Toptan ve beraberindeki heyet aynı gün akşam saatlerinde Ankara'ya döndü.

TBMM Başkanı Toptan

AB Parlamento Başkanları Toplantısına Katıldı

AB Parlamento Başkanları Toplantısı Fransa'nın başkenti Paris'te yapıldı. TBMM Başkanı Köksal Toptan, "Avrupa Birliği'nin Kurumsal Geleceği ve Lizbon Antlaşması'nın Hükümlerinin Ulusal Parlamentolar Tarafından Uygulanması" konusunun tartışıldığı toplantıda, Başkanlığa bir bildiri sundu.

Meclis Bülteni- Avrupa Birliği Parlamento Başkanları sınırlı katılımlı toplantısı, 27 Şubat'ta Fransa'nın başkenti Paris'te yapıldı. Açılışını Fransa Ulusal Meclis Başkanı Bernard Accoyer ve Senato Başkanı Gerard Larcher'in yaptığı toplantıda "Avrupa Birliği'nin Kurumsal Geleceği ve Lizbon Antlaşması'nın Hükümlerinin Ulusal Parlamentolar tarafından Uygulanması" konusu tartışıldı.

"Lizbon Antlaşması AB'nin Geleceğini Temsil Etmektedir"

TBMM Başkanı Köksal Toptan, toplantıda Başkanlığa bir bildiri sundu. Bildirisinde Lizbon Antlaşması'nın Avrupa Birliği'nin geleceğini temsil ettiğine dikkat çeken Başkan Toptan, "Lizbon Antlaşmasının onay sürecinin tamamlanmasıyla Avrupa Birliği'nin uzunca bir süredir tartışmakta olduğu kurumsal işleyişiyle ilgili sıkıntılar büyük ölçüde aşılabacaktır. Bizler de bu süreci yakından takip etmekteyiz. Bu Antlaşmanın, ortak değerler ve özgürlükler etrafında bütünleşmiş Avrupa vatandaşlarına daha demokratik, daha saydam ve daha zengin bir politik hayat ile daha parlak, daha umutlu bir gelecek vaat ettiğine inanıyoruz" dedi.

"Genişleme Vazgeçilmez Öneme Sahiptir"

Bildiride AB'nin genişleme sürecine vurgu yapan Başkan Toptan, "Genişleme, artık evrensel bir nitelik kazanmış olan ortak değerlerimizin dünya genelinde benimsenmesi ve yaygınlaşması açısından vazgeçilmez öneme sahiptir. Bizler Türkiye'de

demokrasiyi, temel hak ve özgürlükleri daha da güçlendirecek adımlar atmak konusunda kararlıyız. Avrupalı dostlarımızın da aynı kararlılıkla Türkiye'yi bu yolda destekleyeceğine ve Türkiye'nin çok uzak olmayan bir gelecekte Avrupa Birliği'nin üyesi olacağına inanıyorum" görüşlerini dile getirdi.

"Karar Alma Süreçlerinde Parlamentoların Rolü"

Toptan, "Karar alma süreçlerine Parlamentoların aktif bir şekilde katılması Avrupa Birliği'nin meşruiyet zeminini güçlendirecektir. Parlamentolara daha fazla yetki veren bu yaklaşımı biz de başından beri destekledik" dedi.

İkili Görüşmeler

Başkan Toptan, sunduğu bildirinin ardından aynı gün Fransa Senato Başkanı, Finlandiya, Macaristan, Avusturya, Hırvatistan, Yunanistan, Slovenya, Estonya, Hollanda, Romanya ve Makedonya Meclis Başkanları ile Belçika ve İspanya Meclis Başkanvekilleriyle ikili görüşmelerde bulundu.

Başkan Toptan, Paris'teki temasları çerçevesinde ayrıca Hollanda Senato Başkanı, İtalya Meclis Başkanı ve Senato Başkan Vekili, İngiltere Avam Kamarası Başkanı ve Lordlar Kamarası Başkanı ile de görüştü. Başkan Toptan, ayrıca akşam Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'nin, konferanslar çerçevesinde Avrupalı meclis başkanları onuruna verdiği resepsiyona da katıldı.

Devlet Bakanı Bağış'tan Dışışleri Komisyonu'na Brifing

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, TBMM Dışışleri Komisyonu milletvekillerine AB ile yapılan müzakerelerde geline son durumla ilgili brifing verdi.

Meclis Bülteni- Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, TBMM Dışışleri Komisyonu milletvekillerine AB ile yapılan müzakerelerde geline son durumla ilgili olarak 12 Şubat'ta brifing verdi. Başmüzakerecilik görevini devraldıktan sonra, gerek TBMM AB Uyum Komisyonu Başkanı Yaşar Yakış, gerekse de TBMM Dışışleri Komisyonu Başkanı Murat Mercan'ı arayarak, komisyonlarını ziyaret edip, üyelerin sorularına cevap, yaptıkları çalışmalar hakkında bilgi vermek istediğini belirten Bağış, "AB hiçbir siyasi partinin tekelinde olmayan, aslında bizleri birleştiren, Türkiye'de iktidarı-muhalefeti, doğulusu-batılısı, genci-yaşlısı kadını-erkeği, askeri-sivili, işvereni-işçiyi birleştirecek, farklı dinlere, farklı kültürlere, farklı etnik gruplara ait olanları birleştirecek bir proje" dedi. AB ile görüşmelerde TBMM'de temsil edilen siyasi partilerin fikirlerini çok önemseydiğini

belirten Bağış, "Meclis'te grubu bulunan siyasi partilerin tamamının genel başkanlarıyla görüşme şansım oldu. İlk randevuyu MHP Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli verdi, daha sonra DTP Genel Başkanı Sayın Ahmet Türk ile görüştük. Brüksel'e giderken de uçakta da olsa CHP Genel Başkanı Sayın Deniz Baykal ile fikir alışverişinde bulunma imkanımız oldu. Bütün liderlerimizin AB tam üyeliği hedefi konusunda, ki bunu bir devlet politikası olarak gördüklerini kendileri de belirttiler,

destek sözü vermiş olmaları beni önümüzdeki süreç için çok umutlandırıyor. Buradan muhalefet partilerimize teşekkür ediyorum. Önümüzdeki süreçte yine el ele vererek, Türkiye için doğru olan kararları birlikte alarak, demokrasimizi hep birlikte daha dinamik bir şekilde işleterek, Türkiye'nin en önemli çağdaşlaşma projesi olan AB sürecinde yol kat ederiz" diye konuştu.

Türk Sağlık-Sen'den Şandır'a Ziyaret

Şandır, "Sözleşmeli personelin, 'kadromu istiyorum' kampanyasını MHP olarak destekliyoruz. Onların haklı taleplerine sözcülük yapmaya gayret göstereceğiz" dedi.

Meclis Bülteni- Türk Sağlık-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci ve beraberindeki heyet, 25 Şubat'ta MHP Grup Başkanvekili Mehmet Şandır'ı ziyaret etti. Şandır, üreten kesimin desteklenmesi gerektiğini ve bu kesimler arasında adaletin temin edilmesinin de siyasi iktidarın görevi olduğunu belirtti. Türkiye'nin geleceği açısından çalışma barışının temin edilmesinin "sosyal bir sorumluluk" olduğuna işaret eden Şandır, "Sözleşmeli personelin, 'kadromu istiyorum' kampanyasını MHP olarak destekliyoruz. Onların haklı taleplerine sözcülük yapmaya gayret göstereceğiz. Çalışanlar arasındaki bu farklılık bir adaletsizlik yaratmaktadır. Bunu ortadan kaldırmak da parlamentonun görevidir. Yakın bir gelecekte sözleşmeli personel garabetinin ortadan kalkacağını ümit ediyorum" dedi.

Arnavutluk Sağlık Bakanı Meclis'te

Anila Godo, TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı Cevdet Erdöl ve komisyon üyeleriyle görüştü.

Meclis Bülteni- Arnavutluk Sağlık Bakanı Anila Godo, TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı Cevdet Erdöl ve komisyon üyeleriyle görüştü. Komisyon Başkanı Erdöl, 26 Şubat'taki görüşmede yaptığı konuşmada, Arnavutluk'un gelişmesini ve Türkiye ile ilişkilerinin artmasını arzu ettiklerini söyledi. "Türkiye'de sağlıkta yapılan dönüşümlerde birikimli arkadaşlara sahibiz" diyen Erdöl, iki ülkenin sağlık alanındaki bilgi ve tecrübe alışverişinde bulunmasını önemsediklerini ifade etti.

Arnavutluk Sağlık Bakanı Anila Godo da Arnavutluk'un sağlık sisteminin gelişmesi için Türkiye'den ciddi destek aldıklarını ifade etti. Türkiye ile Arnavutluk arasındaki dostluğun çok eskiye dayandığını belirten Godo, bu ilişkilerin özellikle son yıllarda arttığını söyledi.

Kahramanmaraş'ta "Türk Müziği" Gecesi

TBMM Türk Müziği Korusu, Kahramanmaraş Necip Fazıl Kısakürek Kültür Merkezi'nde muhteşem bir konser verdi.

Meclis Bülteni- TBMM Türk Müziği Korusu, 26 Şubat'ta Kahramanmaraş Necip Fazıl Kısakürek Kültür Merkezi'nde muhteşem bir konser verdi. Kahramanmaraş'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 89. Yıldönümü dolayısıyla ve TBMM Başkanı Köksal Toptan'ın onayıyla verilen konser, Kahramanmaraş Valisi Niyazi Tanılır, Belediye Başkanı Mustafa Poyraz, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Akif Paksoy'un da aralarında bulunduğu kalabalık bir izleyici topluluğu tarafından izlendi. Kahramanmaraşlıların Türk Müziği'ne doydugu gecede, izleyiciler, TBMM Türk Müziği Korusu'nu ayakta, dakikalarca alkışladı.

Kaymakam Adaylarından Ziyaret

TBMM Başkanı Köksal Toptan, 93. Dönem Kaymakamlık Kursu'nu başarı ile bitirerek göreve başlayan ikisi bayan 43 yeni kaymakamı 25 Şubat'ta kabul etti. Başkan Toptan, genç kaymakamlarla TBMM Tören Salonunda hatıra fotoğrafı çekti.

Dışişleri Bakanlığı Aday Meslek Memurlarına Yasama Süreci Anlatıldı

Meclis Bülteni- Dışişleri Bakanlığı Eğitim Merkezi Başkanlığı'nca aday meslek memurları için hazırlanan eğitim programı çerçevesinde, TBMM'de bilgilendirme toplantısı yapıldı. "TBMM'nin Çalışmaları", "Yasama Süreci", "İhtisas ve Uluslararası Komisyonlar" konularında verilen ve Büyükelçi Sina Baydur başkanlığındaki 54 kişiden oluşan genç diplomatlar heyetinin katıldığı toplantı, 11 Şubat'ta öğleden sonra Küçük Grup Salonunda gerçekleştirildi.

TBMM Dış İlişkiler ve Protokol Müdürü Orhan Işık'ın yaptığı sunumla başlayan bilgilendirme toplantısı, saat daha sonra TBMM Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü tarafından yapılan "Yasama Süreci" konulu sunumla devam etti. TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı Murat Mercan'ın yaptığı sunumun ardından, NATO PA Başkanı ve Kırıkkale Milletvekili Vahit Erdem de Dışişleri Bakanlığı aday meslek memurlarına bir sunumda bulundu. Toplantı, AB Uyum Komisyonu Üyesi, İstanbul Milletvekili ve eski diplomat Şükrü Elekdag'ın yaptığı sunumla sona erdi.

TBMM Başkanvekili Pakdil: "NATO'nun Yeni Durumu Dünya Barışına Katkı Sunacaktır"

Meclis Bülteni- NATO Parlamenterler Asamblesi İtalya Delegasyonu Başkanı Senatör Sergio de Gregorio, 26 Şubat'ta TBMM Başkanvekili Nevzat Pakdil'i ziyaret etti. Türkiye temaslarına Anıtkabir'i ziyaret ederek başladığını belirten Sergio de Gregorio, "Çağdaş bir ülkenin temellerini atan Atatürk'ü ziyaret etmek, en doğru başlangıç oldu" dedi. AB ile Türkiye arasındaki müzakerelere işaret eden Gregorio, "AB en kısa zamanda size kucağını açacaktır. Biz İtalya olarak Türkiye'nin tam üyeliği için her zaman destek veriyoruz. Bu konuda tereddütleri olan meslektaşlarımızla her zaman tartışıyoruz. Çünkü Türkiye'nin konumu çok önemli" diye konuştu.

"İtalyan Dostlarımızdan Hep Destek Gördük"

TBMM Başkanvekili Nevzat Pakdil de NATO PA İtalya Delegasyonu Başkanıyla görüşmesinde İtalya'nın, AB yolunda Türkiye'ye her zaman destek verdiğini söyledi. Pakdil, "İtalyan dostlarımızdan hep destek gördük. Bu destek, hem doğruların tespiti hem de Türkiye'nin dostluğunu kazanmak bakımından çok önemlidir" dedi. Türkiye ile İtalya arasındaki ticari ilişkilerin giderek arttığına dikkat çeken Pakdil, İtalyan girişimcilerin Türkiye'de ciddi yatırımları bulunduğunu, bunun artmasını istediklerini belirtti.

NATO PA Türkiye Delegasyonu Başkanı Vahit Erdem'in de hazır bulunduğu görüşmede Pakdil, dünya barışının diyalogla gerçekleşebileceğini, dünyaya yıkım getiren savaşın, en son çare ve barışı hedeflemesi gereğine dikkat çekti.

Stratejik Plan Yönlendirme Komitesi Toplantısı Yapıldı

Meclis Bülteni- TBMM Genel Sekreterliğinin 2010-2014 dönemini kapsayan Stratejik Plan Taslağı üzerindeki çalışmalara devam edildi. Daha önce hazırlanan ve Meclis'teki tüm birimlerin yanı sıra, kamu kurum ve kuruluşları ile Sivil Toplum Kuruluşlarının görüşleri ile Siyasi Parti Grup Başkanvekilleri ve milletvekillerine yönelik olarak uygulanan anket sonuçlarına göre yeniden düzenlenen taslak konusunda, 23 Şubat'ta yeni bir toplantı yapıldı.

TBMM Genel Sekreter Yardımcısı ve Stratejik Plan ekibi başkanı olan Cengiz Köksal başkanlığındaki toplantıya, daire başkanları ve birim yöneticileri katıldı. Revize edilen Stratejik Plan Taslağı üzerinde, alınan görüş ve öneriler doğrultusunda çalışmaların devam ettiği belirtildi.

Meclis'te Etik Davranış Eğitimi

Meclis Bülteni- TBMM Genel Sekreterliği, Meclis'te görev yapan 874 personel için "Etik Davranış Eğitimi" verildi. Kamu Görevlileri Etik Kurulu Başkanlığınca görevlendirilen eğitici, uzman ve uzman yardımcılar tarafından verilen eğitim semineri 6, 9, 11, ve 13 Şubat 2009 tarihlerinde, Ana Bina Büyük ve Küçük Grup Salonlarında 4 Grup halinde uygulandı. Seminerlerde, personelin etik kavramı konusunda bilgilendirilmesi, görülen hizmetlerde etik anlayışı ve etik davranış ilkelerinin benimsenmesinin hedeflendiği kaydedildi. Seminerlerde, kamu görevlisinin hediye kabul etmesi, işe geç gelip erken ayrılması, kamu görevlisinin yakınlarına öncelik tanınması, kamu görevlisinin sabah kahvaltısını işyerinde yapması ve kamuda atamalarda liyakat gibi örnekler, etik açıdan interaktif bir yöntemle tartışıldı.

MHP'den Kamu Görevlilerini Gözleme ve İzleme Kurulu

MHP Grup Başkanvekili Oktay Vural, parti olarak seçim sürecinde, her düzeyde kamu görevlilerinin tarafsız, adil, hakkaniyetli ve mevzuata uygun davranıp davranmadığını, partizanlık yapıp yapmadığını takip etmek üzere milletvekillerinden oluşan "Kamu Faaliyetlerini Gözleme ve İzleme Kurulu" kurduklarını söyledi.

Meclis Bülteni- Yerel seçimler öncesinde, kamu görevlilerinin tarafsız, adil ve mevzuata uygun davranıp davranmadığını izlemek amacıyla oluşturulan ve milletvekillerinin yer aldığı "Kamu Görevlilerini Gözleme ve İzleme Kurulu" hakkında MHP Grup Başkanvekili Oktay Vural, kamuoyuna bilgi verdi. Vural, konuya ilişkin 18 Şubat'ta düzenlediği basın toplantısında, MHP olarak seçim sürecinde, her düzeyde kamu görevlilerinin tarafsız, adil, hakkaniyetli ve mevzuata uygun davranıp davranmadığını, partizanlık yapıp yapmadığını takip etmek üzere milletvekillerinden oluşan "Kamu Görevlilerini Gözleme ve İzleme Kurulu" kurduklarını söyledi. Vural, Kurulda,

Ankara Milletvekilleri Bekir Aksoy, Mersin Milletvekili Behiç Çelik ve Ordu Milletvekili Rıdvan Yalçın'ın görev alacağını belirtti.

Ankara Milletvekili Vural, Anayasa, Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun, Devlet Memurları Kanunu, Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun ile TRT Kanunu'nda, kamu görevlilerinin seçim öncesinde, seçim sırasında ve seçim sonrasında yapmaları gereken iş ve işlemlerle, uymaları gereken hususların açıkça belirtildiğine dikkati çekerek, "Seçimlerin, sağlıklı, dürüst ve adilane yürütülmesinden sorumlu olan yetkilendirilmiş kamu görevlilerinin mevzuata uygun olarak hareket etmeleri, millî iradenin tartışmasız gerçekleşmesi ve demokrasinin daha da yerleşmesi açısından kaçınılmazdır" dedi. dile getiren Vural, şunları kaydetti:

"Bu kurul, kendisine gelen bilgileri partimiz ve kamuoyuyla paylaşacaktır. Kurul, çalışmalarını seçim boyunca sürdürecektir. Demokrasinin sağlıklı işlemesi, duyarlı, hak ve vicdan sahibi her vatandaş da kendiliğinden böyle bir misyonu üstlenebilecek ve bu konuda bilgi ve belgeleri kurulumuz ve kamuoyuyla da paylaşabilecektir. Kurulumuz, devlet imkanlarını kendi siyasi amaçları için, rant amacı

olarak kullanan münafık siyasetin maskelerini de çıkartmaya karardır. Vatandaşları, baskılar ve yönlendirmeler karşısında kurulumuzu, grubumuzu ve milletvekillerimizi bilgilendirmeye davet ediyorum. Bu seçim milletim seçimidir. Milletin hür ve demokratik oylarla belirleyeceği seçimler olmalıdır. Bu seçimde tehdit, şantaj yönlendirme, manipülasyon olmamalıdır. Hep beraber, demokrasiye, oyumuza ve milli iradeye sahip çıkmamız gerekiyor."

İHK, 1. ve 2. Yasama Yılı Faaliyet Raporu Yayınlandı

Meclis Bülteni- İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'nun 23. Dönem, 1 ve 2. Yasama Yılı raporu, kitap olarak yayımlandı. Önsözü TBMM Başkanı Köksal Toptan tarafından yazılan kitapta, sunuş yazısı Komisyon Başkanı Zafer Üskül tarafından kaleme alındı. Üskül, sunuş yazısında, "Geçmiş dönemlerden farklı olarak bu faaliyet döneminde komisyonun etkinliğinin artırılması ve görevlerini zamanında yerine getirmesi hedefine yönelik olarak somut adımlar atılmıştır. Bunun için öncelikle Komisyonun ihtiyaç duyduğu uzman personel sayısının artırılması gereği duyulmuş ve İçişleri Bakanlığı'ndan bir Mülkiye Baş Müfettişi, Adalet Bakanlığı'ndan iki tetkik hakimi Komisyon'da görevlendirilmiştir. Bu doğrultuda Komisyonun ihtiyaç duyduğu fiziki ve teknik imkanların artırılması için de çaba harcanmıştır" ifadesine yer verdi.

Komisyon uzmanlarından Kenan Atış ve Müberra Algan tarafından hazırlanan ve TBMM Basimevi'nde basılan 347 sayfalık rapor kitapta, öncelikle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu hakkında genel bilgilere yer verildi. Komisyonun tarihçesi ve bugüne kadar aldığı kararlara değinilen kitapta, Komisyon çalışmaları, Komisyona yapılan başvurular, Komisyon Raporları ve Sonuçları ile Komisyon Üyeleri tarafından verilen kanun teklifleri de kitapta yer aldı.

TBMM-TOKİ Evleri Hızla Tamamlanıyor

TOKİ ile işbirliği yapılarak iki yıl önce inşaatına başlanan Örencik konutlarının inşaatı hızla tamamlanırken, yeni projeler de devreye girdi. TBMM-TOKİ işbirliği ile başlatılan yeni projelerin İstanbul-Kayabaşı ve Ankara-Yaprıcık'ta gerçekleştirileceği kaydedildi.

1- Gölbaşı-Örencik

- 1.ve 2. etap sosyal konutlar tamamlanmış olup, 3. etaba ait inşaat çalışmaları devam etmektedir..
- Kaldırım, açık otopark, çocuk parkları v.s çevre düzenlemeleri tamamlanmak üzeredir.
- Asfalt yapımı ve ağaç dikimleri, uygun hava koşullarının oluşmasıyla birlikte başlatılarak, Mart-Nisan ayları içerisinde bitirilmesi planlanmaktadır.
- Firmalar, konutların geçici kabul işlemleri için müracaatta bulunmuş olup, TOKİ'nin oluşturacağı teknik heyet tarafından Mart ayı içerisinde yapılması planlanmaktadır.
- Konutların iskân raporlarını almak için gerekli elektrik, telefon, su v.s bağlantı çalışmaları firma tarafından başlatılmıştır.

2- İstanbul-Kayabaşı

- TOKİ, tarafımıza 3 farklı tip konut sunmuştur.
- Bu proje için öncelikle TBMM Millî Saraylar personelinin talep alınmış, daha sonra da bütün TBMM çalışanlarının talepleri değerlendirilmiştir.
- Toplam başvuru sayısı 608 kişi olup, 93 kişi sözleşme imzalamıştır.
- TOKİ, konutlara ait blok ve daire numaralarını tarafımıza bildirdikten sonra kura çekimi yapılacaktır.
- İnşaat ihaleleri 2-3-4 Mart 2009 tarihlerinde yapılacaktır.

- Konutların m² satış fiyatları yaklaşık 1.000-TL ile 1.100-TL/m² arasındadır.

3- Ankara-Yaprıcık

- TOKİ'nin bu sosyal konut projesi; Eskişehir yolu 27. km'de, Yaprıcık Köyü civarında olup, inşaat ihalesine Mayıs-Haziran 2009'da çıkılması planlanmaktadır.
- TOKİ, brüt 85 m² ile 192 m² arasında değişen alanlara sahip 5 farklı tip konutu, 78.000 TL ile 178.000 TL arasında değişen fiyatlarla tarafımıza sunmuştur. Konutların satış fiyatları 120 ay üzerinden vadelenmiştir.
- TOKİ yaptığı konutları, genelde, ana sözleşmelerin imzalandığı tarihten 24 ay sonra teslim etmektedir.
- Konutların m² satış fiyatları yaklaşık 880 TL ile 920 TL/m² arasındadır.

NOT: Sosyal konutların ikinci bir şahsa resmî devirleri ancak anahtar tesliminden itibaren 1 yıl sonra ya da alıcıları tarafından borç bakiyelerinin tamamının kapatılması durumunda gerçekleştirilebilir.

Özel Öğretim Yatırım Fonu

Osman COŞKUN | AK Parti Yozgat Milletvekili

Proje; velilerin, çocuklarının eğitim çağı henüz gelmeden, daha uygun fiyat ve esnek ödeme koşullarıyla, çocuklarının eğitim geleceğine yatırım yapmaları maksadıyla fon biriktirmelerini öngörüyor.

Dünyayı ve ülkemizi sarsan Küresel Mali Krizden eğitim sektörünün de olumsuz etkile-neceği muhakkaktır. Kamu ekonomisi, piyasa ekonomisi ve aile ekonomisi sürekli olarak iyi veya kriz ortamında olmaz; sadece kriz dönemlerine ait çözüm önerileri, zararları aza indirmek için ve geçici çözümlerdir. İyi dönemleri ve kriz dönemlerini de içine alan uzun vadeli somut çözümler bulmak gereklidir.

2007-2008 eğitim öğretim döneminde; okul öncesi eğitim, ilk öğretim ve orta öğretimde okuyan 14 milyon 800 bin öğrenci eğitim görmektedir. Özel okullarda sadece 386 bin öğrenci okumaktadır. Bu sayı ile özel okulların oranı henüz yüzde 2,6 seviyesinde olduğu gözükmemektedir. Oysa Uzak Doğu ve ABD’de daha yüksek olmakla birlikte, AB ortalaması yüzde 12-15 aralığındadır.

2007-2008 eğitim öğretim döneminde yüksek öğretimde, açık öğretim dahil 2 milyon 500 bin öğrenci eğitim görmektedir. Bu sayı ile vakıf üniversitelerinde 110 bin öğrenci eğitim görmektedir. Dünya genelinde özel yüksek öğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin oranı yüzde 30, Uzak Doğu, Avrupa ve ABD’de özel yüksek öğretim kurum-larında oran daha yüksek iken, Türkiye’de 33 tane vakıf üniversitelerinde okuyan öğrenci oranı henüz yüzde 6 seviyesindedir. Projenin Amacı Özel Öğretimin oranının yüzde 10-15 seviyesini sağlamaktır.

Eğitimde Değişim

Son yıllarda eğitimde sessiz bir devrim yaşanmaktadır. Bütçeden en fazla kaynak eğitime ayrılmakta, kamuya personel alımında en fazla Millî Eğitime öğretmen ataması yapılmakta, Eğitime yüzde 100 destekle birlikte, okul ve derslik sayısında artış, müfredat yenilenmesi, teknoloji sınıfları ve alt yapı, eğitim yardımları, ücretsiz kitap, üniversite sayısı, bölüm, eğitim elemanı, yurt, burs ve kontenjan artışı gibi. Fakat Özel Öğretimin oranı-nın artması ile ilgili somut bir çalışma olmamıştır.

Eğitime Kaynak

Eğitim sistemindeki sorunların çözülemeyişinin bir sebebi de, hizmetin devlet tekeliyle sunulmaya çalışılması yatmaktadır. Eğitime duyulan talebin hızla artması eğitimi sunma sorumluluğunu üstlenen devleti finansal açı-dan zorlamaktadır. Özel okulların yaygınlaşması hem devleti finansal açıdan rahatlatır, hem de eğitim sektörü için yeni kaynakların yaratılmasını sağlar. Kamu kaynaklarının dezavantajlı bölgelere aktarılmasını sağlayarak hizmetlerin genişlemesini temin eder.

Nüfus artış hızımız, ekonomik gücümüz, devletin eğitim için ayırdığı bütçe ve sektörün büyüdüğü dikkate alındı-ğında, Türk özel sektörünün eğitim alanına yatırım yapmasının ve bu alana yatırım yapan girişimcilerin Devlet tarafından desteklenmesinin kaçınılmaz olduğu görülmektedir.

Özel okulları ve vakıf üniversitelerinin arazi, bina ve demirbaş olarak önemli yatırımları ve her yıl artan oranda ekonomik işlem hacimleri vardır. Bu sektörel büyüklükleri yanında; okuyan öğrenciler sayesinde, her yıl ka-mudan birim öğrenci maliyetini üstlenmekte, önemli oranda istihdam oluşturmakta, istihdam üzerinden alınan gelir vergisi, SGK primi, kurumlar vergisi ile devleti kazandırılmaktadır.

Devlet okulları ve özel okulların başarı ve kalite yönünden kıyaslama yapılması yerine, özel okulların bir realite olduğu, bir gereklilikten dolayı ortaya çıktığı, kanunla kurulduğu, aynı müfredatı uyguladığı ve rekabetin başarı-çitasını yükselteceği, Millî Eğitim ve YÖK tarafından denetlendiği, gelişmiş ülkelerde yaygınlaştığı söylem-lerinin kullanılması gereklidir. Unutulmaması gereken, kamu okulları ve özel okullar; okul öncesi eğitim, ilk öğretim, orta öğretim ve yüksek öğretimde partnerdir.

Tiryakiler hem kendinizin hem de çocuğunuzun geleceğini tüketmeyin, içtiğiniz bir paket sigara parasını biriktirerek çocuğunuzu Özel Üniversitede okutabilirsiniz.

Özel Öğretim Yatırım Fonu

Araştırmacı ve Kamu Yönetimi Uzmanı, Eğitim Danışmanım Kılıç Kaya ile birlikte geliştirdiğimiz Özel Öğretim Yatırım Fonu sayesinde; artık, isteyen her aile çok daha ucuz ve esnek ödeme koşullarıyla çocuğunu özel okulda okutabilecek.

Proje; velilerin, çocuklarının eğitim çağı henüz gelmeden, daha uygun fiyat ve esnek ödeme koşullarıyla, çocuklarının eğitim geleceğine yatırım yapmaları maksadıyla fon biriktirmelerini öngörüyor. 8 yıllık ilk öğretim 7 yaşında başlamakta ve 14 yaşında bitmektedir. 4 yıllık orta öğretim 15 yaşında başlamakta ve 18 yaşında bitmektedir. 4 yıllık yüksek öğretim 19 yaşında başlamakta ve 22 yaşında bitmektedir. Okul öncesi eğitim ise anaokulu ve anasınıfı olarak 5 ve 6 yaşında devam etmektedir. Bu dönemler çocuğunu özel okullarda okutmak isteyenler için yoğun ödeme dönemleridir. Bu proje; indirimli olarak özel Öğretimin Finansmanı, ilk öğretimde 0-15 yıla, orta öğretimde 0-19 yıla, yüksek öğretimde 0-23 yıla yayılmasını öngörmektedir.

Bu proje; özel okulların, ailelerin, finans kuruluşlarının ve kamunun akredite olduğu, her kesimin kazançlı olması üzerine kurgulanmıştır. Okullar açısından, özel öğretim kuruluşu sayısının artması; özel okulda okuma eğiliminin artması ve yatırım için uygun fon bulunmasına bağlıdır. Aileler açısından, özel okullarda okuyan öğrenci sayısının artması, ailelerin gelirlerinin artması, ödeme koşullarının kolaylaştırılması ve özel okul fiyatlarının düşmesine bağlıdır.

Özel Öğretim Yatırım Fonunun İşleyişi

Projenin hedefi, özel öğretimin oranının yüzde 10-15 seviyelerine çıkmasıdır. Projenin hedef kitlesi ise gelirleri biraz artsa, özel okul fiyatları biraz düşse veya daha esnek ödeme koşulları olsa çocuklarını özel okullarda okutabilecek aileler yanında, çalışan ve ücretli kesimdir. Hali hazırda özel öğretimde uygulanan sistem; komisyonların toplanarak özel okul fiyatlarını belirlemesi ve yıl boyunca uygulaması şeklindedir. Okul öncesi eğitim, ilk öğretim, orta öğretim ve yüksek öğretim yaşındaki çocukların aileleri, açıklanan fiyatları ödeme güçleri var ise kayıt yaptırırlar.

Proje ise; bu sisteme giren okulların, her yıl belirledikleri fiyatı, getirilen yeni sisteme akredite olan aileler için indirimli ve seçenklendirerek açıklanmasını öngörmektedir.

Bu fiyatlandırma şöyle olacaktır;

- 1- Her yıl belirlediği ve öğrenciler için uygulayacağı okul fiyatı,
- 2- Özel Öğretim Yatırım Fonuna girerek çocuğunun yaşı gelmeden, eğitim geleceğine yatırım yapmak maksadıyla fon biriktiren aileler için uygulayacağı indirimli fiyatı, yani sisteme giren ve sistemden gelen çocuklara uygulanan fiyat.
- 3- İlgili fona girerek okulunu daha eğitim çağı gelmeden çok önce seçmiş ailelere, ilgili okulun uygulayacağı daha yüksek orandaki indirimli fiyat,
- 4- Özel ilk öğretim, orta öğretim ve yüksek öğretim kurumlarının 0 (sıfır) yaşından itibaren fona girecek aileler için uygulayacağı paket fiyat.

Kamu, sisteme ailelerin girmesini teşvik etmek amacıyla, özel ilköğretim, orta öğretim ve yüksek öğretim için değişen miktarlarda aileler için başlangıç ödeneği koyar. Aileler sistemde kalmaları kaydıyla başlangıç ödeneği ve ödeneğin fon getirisine sahip olur. Kamu, ailelerin düzenli ödedikleri fonun belirli oranına vergi indirimi avantajı getirir. Özel Öğretim Yatırım Fonu sistem yönetimi, ailelerin sisteme girmeleri ve uzun vadeli fon biriktirmelerini teşvik etmek maksadıyla, sistem kârından karşılayarak, yine özel ilköğretim, orta öğretim ve yüksek öğretim için değişik oranlarda başlangıç ödeneği koyar. Sistem destek fonu katkısı ve getirisi, aile sistemde kaldığı sürece yine ailenin olur.

Özel okul fiyatlarındaki indirimin yanında diğer avantajları da gözeten aileler sisteme girerek her ay düzenli para yatırarak fon biriktirirler. Aileler sisteme özel ilk öğretimi, orta öğretimi, yüksek öğretimi finanse etmek, her üçünü veya herhangi ikisini finanse etmek için girebilir. Hangi eğitim kademesini finanse etmek istiyorsa, onu ayrı bir ürün paketi olarak ve ayrı fon büyüklüğü belirleyerek öderler.

Aileler indirimli fiyat, sistemin avantajları, her ay yatırdıkları fon yanında, sisteme girdikleri yaş ile eğitim gördüğü yaş arasında geçen sürenin fon getirisinden faydalanarak, önemli oranda fon büyüklüğüne ulaşır ve özel öğretimlerini rahatlıkla finanse edebilirler.

Nüfus artış hızımız, ekonomik gücümüz, devletin eğitim için ayırdığı bütçe ve sektörün büyüdüğü dikkate alındığında, Türk özel sektörünün eğitim alanına yatırım yapmasının ve bu alana yatırım yapan girişimcilerin devlet tarafından desteklenmesinin kaçınılmaz olduğu görülmektedir.

Örnek olarak; günlük sigara parasını aylık fon için biriktiren bir aile 23 yıl sonra 41.400 TL büyüklüğünde bir fon miktarına ulaşır ve sistem sayesinde çocuğunu çok rahat istediği özel üniversitede okutabilir. (1 paket sigara 5 TL, $5 \times 30 = 150$ TL 1 aylık fon, $150 \times 12 = 1.800$ TL 1 yıllık fon, $1.800 \times 23 = 41.400$ TL 23 yıllık fon. Üstelik; kamu katkısı hariç, Sistem Destek Fonu hariç, vergi avantajı hariç, 23 yıllık fon getirisi hariç.)

Proje sayesinde, sistem toplam kayıtlı öğrenci sayısı, hangi yaş grubunda, hangi ilde olduğu bilinebilecek, okul tanıtımı çok rahat yapılabilir, sistemden ne kadar öğrenci alabileceği öngörüsünde bulunabilen okullar, daha rahat hareket edebilecek, yatırımlarını şekillendirebilecektir. Sistem sayesinde oluşan büyük fon, sektöre özel fon olacak, özel öğretim sektörü haricinde başka alanda kullanılamayacaktır. Özel okullar sistemde ki fonu çok özel koşullarda, kullanabilecektir. Özel okul ücretlerindeki indirimi telafi edebilecektir. Ayrıca istemde en çok tercih edilen, sistemi en çok besleyen okullar daha avantajlı fonu kullanabilecektir. Sistemden en fazla faydalanmak için okullar arasında da kalite ve fiyat rekabeti oluşacaktır.

Devlet okulları ve özel okulların başarı ve kalite yönünden kıyaslama yapılması yerine, özel okulların bir realite olduğu, bir gereklilikten dolayı ortaya çıktığı, kanunla kurulduğu, aynı müfredatı uyguladığı ve rekabetin başarı çıkmasını yükselteceği, Millî Eğitim ve YÖK tarafından denetlendiği, gelişmiş ülkelerde yaygınlaştığı söylemlerinin kullanılması gereklidir.

Özel Öğretim Yatırım Fonu Eğitim Sigortası

Sisteme girerek özel ilk öğretim, orta öğretim ve yüksek öğretimin finansı için fon biriktirmeye başlayan aileler, sistemde devamlı kalmalarını temin etmek için, işlerini kaybetmeleri, hastalık, sürekli maluliyet veya ölümleri durumunda devreye girecek eğitim sigortası da yaptırabilirler. Makul ücretlendirilecek sigortanın bedelini aileler isterlerse ilave ücret ödeyerek, isterlerse fon gelirlerinden karşılanmak suretiyle karşılayabilirler.

Özel Öğretim Yatırım Fonu'na Proje Bileşenlerinin İlgisi İçin Sebepler

Aileler için; daha ucuz eğitim hizmeti, rahat ödeme, bir seferde ödeme, ödemeye ara verme, çocuğunun eğitim geleceğini garanti altına alma, güven, profesyonel fon yönetimi, eğitim fonunuzu etkileyen kararlarda söz hakkı, şeffaflık, vergi avantajı, kamu katkısı, tüketim kültürü yerine tasarruf kültürü, sistem destek fonundan yararlanma.

Özel Öğretim Kurumları için; tam kapasite ile çalışma, kayıt öngörüsü, kapasite artırabilme, yeni yatırımlar yapabilme, kullanabileceği finans kaynağı, müteşebbislerin karar vermesi, öğrenci ve özel öğretim kurumu sayısında artış.

Finans Kuruluşları için; önemli bir fon kaynağı, fon yönetiminden elde edilen gelir, özel öğretim yatırım destek aracı, aileler ve özel okullar ile geliştirilecek bireysel ve kurumsal bankacılık, eğitim sektörünün yıllık ekonomik işlem hacminin finans kuruluşları eliyle düzenlenmesi.

Kamu için; birim öğrenci maliyetinden kurtulma, özel sektörden kâr etme, eğitimin çeşitlenmesi, eğitimde özel sektör oranının Avrupa ülkeleri seviyesine çıkması, tasarruf edilen kaynağın dezavantajlı bölgelere aktarılması, istihdam ve yatırım.

Özel Öğretim Sektörünün Desteklenmesinde Yeni Bir Yaklaşım

Kamu özel sektörü desteklemek için bazı kararlar alabilir veya özel sektör kamudan bazı destekler isteyebilir. Özel sektör yatırımcısına sıfır faizli veya sübvansiyonlu kredi verebilir. Özel sektör yatırımcısına bir kısım teşvikler uygulayabilir. Özel okulda okuyan çocukların eğitim masraflarının tamamını veya bir kısmını karşılayabilir. Çocuğunu özel okullarda okutmak isteyen velilere verilecek kredilerin faizinin bir kısmını veya tamamını karşılayabilir. Ailelerin özel okullara ödedikleri ücretin bir kısmına vergi indirimi sağlayabilir. Bu veya buna benzer talepler daha önce sıklıkla sektör temsilcilerinin kamudan talepleri olarak yansımış fakat bu güne kadar karşılanmamıştır. Kamunun; özel sektör yatırımcısına vereceği tüm desteklerin değişen oranlarda kamuya maliyeti olacaktır. Yeni projede ise kamu; vatandaşa tüketim kültürü yerine tasarruf kültürü aşıladığı ve uzun vadeli fon biriktirme sistemi olduğu için sıcak bakabilecektir. Bu fonun oluşması özel öğretim sektörünün ihtiyaç duyacağı finansı sağlayacak, özel öğretimin oranı ve sayısı artacak, kamu birim öğrenci maliyetinden kurtulma yanında, sektörden kâr elde edecektir.

Küresel Mali Kriz ve Eğitim Sektörü

Bu projede çok uzun vadeli tasarruf kültürü oluştuğu için, kriz dönemlerini de içine almaktadır. Sistemin bileşenlerine getirdiği avantajlar göz önünde bulundurulduğu zaman, proje sayesinde; Özel Okul sayısı ve oranında artış, öğrenci sayısı ve oranında artış, sektöre özel büyük bir fon kaynağı, önemli oranda yatırım ve önemli oranda istihdam oluşacaktır.

1,5 yıl üzerinde çalışılmış ve 6 aydır aleniyet kazanmış bu proje, kamuoyu ile paylaşılmadan önce, finans kuruluşları, sigorta şirketleri, özel okullar, özel okulların oluşturduğu birlikler, eğitimciler, akademisyenler, siyasiler, bürokrasi gibi çok geniş yelpaze ile görüşülmüş ve olumlu yaklaşımlar alınmıştır.

Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü Web Sayfası Açıldı

İrfan NEZİROĞLU | Kanunlar ve Kararlar Müdürü

Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü web sayfası kurum içi ağ üzerinde <http://tbmm.intranet/kkarmd/> adresinde hizmete açılmıştır. Sayfanın amacı sayın milletvekillerine ve Türkiye Büyük Millet Meclisi personeline ana sayfada bulamayacakları pek çok pratik bilgi sunmaktır. Bu bağlamda sayfadan aşağıdaki bilgilere ulaşılabilmektedir.

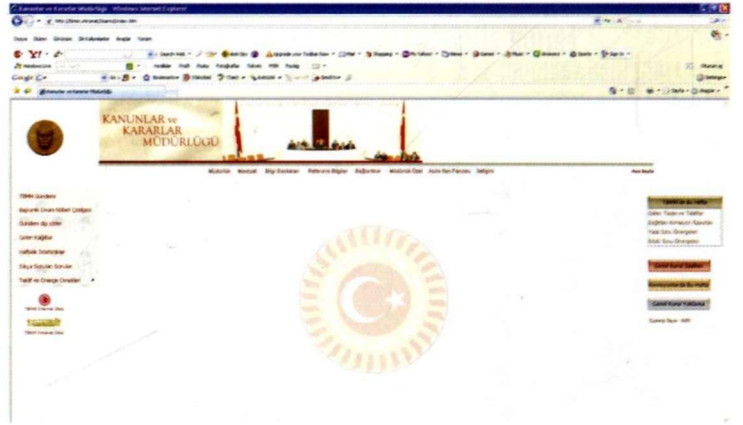
1. **Başkanlık Divanı aylık nöbet çizelgesi:** Burada aylık olarak hangi gün hangi başkanvekili ve kâtip üyelerin Genel Kurul kürsüsünde görevli oldukları bilgisi yer almaktadır.
2. **Gündem dışı konuşmalar:** Gündem dışı sözler günlük olarak kesinleştiğinden bu başlık altında birleşimin olduğu günler Genel Kurulda hangi milletvekillerinin hangi konularda gündem dışı konuşma yapacakları bilgisi yer almaktadır.
3. **Genel Kurul yoklaması:** Genel Kurula ilişkin en çok merak edilen konulardan birisi de yoklamadır. Birleşimin yoklama ile açılıp açılmadığı, hangi saatte elektronik cihazla yoklama yapıldığı ve toplantı yeter sayısı bulunup bulunmadığı hususları anlık olarak güncellenmektedir.
4. **Sıkça sorulan sorular:** Kanun yapım süreci ve denetim faaliyetlerine ilişkin sıkça sorulan sorular ve cevapları bu başlık altında toplanmıştır.
5. **Kanun teklifi ve önerge örnekleri:** Kanun teklifi örnekleri, sözlü soru, yazılı soru, genel görüşme, Meclis araştırması, Meclis soruşturması, gensoru önergelerinin örneklerine MS word dosyası olarak ulaşılabilmektedir.
6. **Genel Kurulun çalışma saatleri:** Meclis personeli tarafından en çok merak edilen hususlardan birisi de Genel Kurulun hangi saatler arası çalışacağıdır. Bu bölümde Genel Kurulun günlük ve haftalık çalışma saatleri her birleşim için ayrı ayrı yer almaktadır. Ayrıca bu bölüm Genel Kuruldan anlık olarak güncellenmekte olup belirlenen saatten daha erken birleşimin kapatılması ihtimalinde bu durumda bilgi verilmektedir.
7. **Komisyonların haftalık gündemleri:** Bütün ihtisas komisyonlarının haftalık olarak gündemleri bu başlık altında yer almaktadır.

Bu bilgiler dışında son 10 gün içerisinde Meclis Başkanlığına sunulan tasarı ve teklifler ile metinleri, son 10 gün içerisinde dağıtılan komisyon raporları, son 10 gün içerisinde gelen yazılı ve sözlü soru önergelerine, yasama istatistiklerine, Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü'nün tarihçesi hakkında bilgilere ve yasamaya ilişkin referans bilgilere de erişilebilmektedir.

“Sorun Cevap Verelim”

Yeni bir proje olarak e-posta ile yasama sürecine ilişkin danışmanlık hizmeti verilmeye başlanmıştır. Bu vesileyle başta sayın milletvekillerimizin sekreterleri ve danışmanları olmak üzere tüm Türkiye Büyük Millet Meclisi personeline çağrı yapmak istiyorum. Kanun yapım süreci ve denetim faaliyetleri hakkında merak ettiğiniz ve intranet sayfamızda cevaplarını bulamadığınız sorularınızı kanunlarbilgiedinme@tbmm.gov.tr adresine yazın, cevap verelim.

Amaç öncelikle kurum içi personele hizmet vermek ve yasamaya ilişkin bilgi sunmak olduğundan görüş ve önerileriniz bizim için son derece önemlidir. Sayfaya ilişkin görüş ve önerilerinizi kanunlarbilgiedinme@tbmm.gov.tr adresine bekliyoruz.

Kadın-Erkek Eşitliği Mekanizmaları ve Çeşitli Parlamentolarda Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonları*

Feride EROĞLU | Müşavir, TBMM Araştırma Merkezi Müdürlüğü

Kadın-erkek eşitliğini sağlama, global bir hedef olarak, uluslararası kuruluşların gündemine 20. yüzyılın son çeyreğinde girmiş ve bugün Birleşmiş Milletler Örgütü (BM) bünyesinde yürütülen en kapsamlı siyasal hareket haline gelmiştir.

Dünyada kadın-erkek eşitliği konusundaki düzenlemeler, uygulamalar ve politikalar kavramsal çerçevelerini ve yasal dayanaklarını, küresel düzeyde Birleşmiş Milletler, Avrupa ülkeleri için bölgesel düzeyde, Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği çatıları altında yapılan düzenlemelerden almaktadır.

Uluslararası Alanda Kadın-Erkek Eşitliğini Sağlama Mekanizma ve Politikaları

Birleşmiş Milletler

Kadın-erkek eşitliğini sağlama, global bir hedef olarak, uluslararası kuruluşların gündemine 20. yüzyılın son çeyreğinde girmiş ve bugün Birleşmiş Milletler Örgütü (BM) bünyesinde yürütülen en kapsamlı siyasal hareket haline gelmiştir. BM, üye bütün devletlerin katılımıyla, bağlayıcı uluslararası antlaşmalar ve yol gösterici uygulama stratejileri oluşturarak kadın-erkek eşitliği politikalarının geliştirilmesinde önemli roller üstlenmektedir. BM bünyesinde yaşanan bu süreç, taraf devletleri teşvik ettiği kadar, kadın hareketinin de dünya çapında örgütlenmesini sağlayarak, belirlenen global hedeflerin, eylem stratejilerinin ve kararların her ülkenin siyasal gündemine taşınmasına yol açmıştır. Devletler ile kadın hareketi arasında oluşan bu yeni ilişki kadın-erkek eşitliğini sağlamada küresel ve yerel düzeyde önemli bir iktidar alanıdır.

Bu çerçevede uluslararası kadın-erkek eşitliği politikalarının tarihsel süreçte gelişim aşamaları şöyle özetlenebilir:

- Kadın-erkek eşitliğinin yasal güvence altına alınması (1945-1962)
- BM-Kadının Statüsü Komisyonu'nun kuruluşu (1946)
- Kadınların Siyasal Hakları Sözleşmesinin kabulü (1952)
- Meksika Dünya Kadın Konferansı ve Eylem Planı (1975)
- Kadın haklarının kapsamlı ele alınışı-Birleşmiş Milletler Kadın On Yılı (1975-1985)
- Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinin (CEDAW) kabulü (1979)
- Kopenhag Dünya Kadın Konferansı ve Eylem Planı (1980)
- Nairobi Dünya Kadın Konferansı-İleriye Dönük Stratejiler (1985)
- Pekin Eylem Planı (1995)
- Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesine Dair Sözleşmeye İlişkin Seçmeli Ek Protokol (1999)
- BM Özel Oturumu: Pekin +5/Kadın 2000 Değerlendirmesi ve Eylem Planı, New York (Haziran 2000)
- "Birleşmiş Milletler Kadınların ve Kız Çocukların İnsan Haklarının Korunması" Programının başlaması (Mart 2006)

* Bu çalışma TBMM Araştırma Merkezi Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi Bölümü bünyesinde Feride Eroğlu ve Ayşe Asker tarafından hazırlanan raporun özetlenmiş halidir. Tam metne TBMM Intranet üzerinden erişilebilir. http://10.5.10.31/uplFiles/File_193.pdf

Avrupa Konseyi

Uluslararası kadın-erkek eşitliği politikalarının bir başka düzeyi ve Türkiye açısından daha fazla politik öneme sahip kaynağı, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi kararlarıdır.

Avrupa Konseyi 1979 yılında kadın-erkek eşitliğini sağlamaya yönelik ilk komitesini kurmuştur. Bunu 1987 yılından itibaren hem Avrupa Konseyi, hem de üye ülkelerde her düzeyde ve alanda kadın-erkek eşitliğini sağlayacak tedbirleri harekete geçirmek ve işbirliğini oluşturmak amacıyla fonksiyonları genişletilmiş diğer komiteler izlemiştir.

16 Kasım 1988 tarihli Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Deklarasyonu, cinsiyetlerarası eşitliği insan haklarının bir parçası, cinsiyet ayrımcılığını temel hürriyetlerin önünde bir engel, cinsiyet ayrımcılığının ortadan kaldırılmasını sosyal adaletin zorunluluğu ve demokrasinin mutlak şartı olarak tanımlamıştır. Bu politika ile, kadın-erkek eşitliği konusunun ekonomik ve sosyal alan kapsamından insan hakları kapsamına alınmasıyla, 1992 yılında Konsey bünyesinde Kadın-Erkek Eşitliği Yönetim Komitesi (CDEG) kurulmuştur. CDEG, Konsey içerisinde kadın-erkek eşitliği konusunda en öncelikli kuruluştur.

Komite, Avrupa Konseyine üye olan ülkelerden kadın-erkek eşitliği alanında çalışan bir hükümet temsilcisinin katılımıyla oluşmakta, kadınların statüsünü yükseltme çalışmaları kapsamında her dört yılda bir Avrupa Kadın-Erkek Eşitliğinden Sorumlu Bakanlar Konferansını düzenlemektedir. Türkiye de, üye ülke olarak bu Komitenin çalışmalarına katılmaktadır.

Avrupa Birliği

Avrupa Birliği'nde kadın-erkek eşitliği konusu, 1975'ten bu yana 'eşit işe eşit ücret' düzenlemeleriyle başlayıp, çeşitlenerek gelişmiştir. Birlik bünyesinde önceleri işe alınma, profesyonel eğitim ve terfi, çalışma şartları, sosyal güvenlik gibi çalışma hayatındaki eşitlik konusuna ilişkin problemlere yoğunlaşmış, 1984 yılında Kadın Hakları ve Fırsat Eşitliği Komitesi'nin kurulmasıyla da, Avrupa Birliği içerisinde cinsiyet eşitliği konuları daha ayrıntılı ve sistematik olarak ele alınmaya başlanmıştır.

Avrupa Birliği'nde kadınlar ve erkekler için fırsat eşitliği anlayışını derinleştiren 2 Ekim 1997 tarihli *Amsterdam Antlaşması* konuyu yasal bir zemine oturtturarak bu alanda dönüm noktası olmuştur. Kadın-erkek eşitliğinin tüm ana politikalara yerleştirilmesini ifade eden 'Gender Mainstreaming' kavramı ilk kez bu anlaşma ile Birlik hükümleri arasında yer almıştır. Antlaşmanın 2. ve 3.maddelerinde, eşitliği geliştirmek Birliğin amaçları ve görevleri arasında açıkça ifade edilmektedir.

Çeşitli Parlamentolarda Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonları

Parlamentolararası Birlik tarafından 2008 yılında yapılan bir çalışma son 20 yılda özel olarak cinsiyet eşitliği konusuyla ilgilenen ya da yetki alanlarına giren konular arasına cinsiyet eşitliğini de dahil eden Parlamento komisyonlarının sayısında belirgin bir artış olduğunu ortaya koymaktadır.

- 1991 yılında hakkında bilgiye erişilebilen 96 parlamentonun 21'inde kadın sorunlarıyla ilgilenen komisyon bulunmaktadır.
- 2008 yılına gelindiğinde hakkında bilgiye erişilebilen 115 ülkeden 80'inde 93 parlamento komisyonu cinsiyet eşitliği konularını ele almakla yükümlüdür. Yalnızca 35 ülke bu tür bir komisyon olmadığını bildirmiştir.
- Cinsiyet eşitliği ile ilgilenen parlamento komisyonları Avrupa'da 35 adet, Afrika'da 18 adet ve Amerika kıtasında 12 adet şeklinde sıralanmaktadır.

Bu komisyonların kurulması parlamentonun cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına verdiği önemi göstermesi açısından politik olarak önem taşımaktadır. Mevcut komisyonların 38'i daimi komisyon olup cinsiyet eşitliği konularında uzmanlaşmış iken 55'i çok fonksiyonlu komisyonlar olup insan hakları, fırsat eşitliği, sosyal konular, gençlik ve çocuklar gibi konuların yanı sıra cinsiyet eşitliği konularını ele almaktadır. Komisyonların yetkileri yasa teklif edebilme gücünden yalnızca izleme ve gözetime kadar bir yelpaze içinde değişmektedir. Komisyonların görevlerini yerine getirmelerinde yazılı ve sözlü sorular yöneltme, bakanlar ve hükümet görevlilerinin Komisyona çağırılması ve halka açık toplantılar düzenlemek gibi değişik araçlar kullanılmaktadır.

Bu komisyonlar, parlamenterlerin gelen yasa tasarı ve tekliflerini cinsiyet eşitliği perspektifinden inceleyebilmeleri için bir forum oluşturması açısından değer taşımaktadır. Aynı zamanda, bir çok politik meselenin ve yasama faaliyetinin cinsiyet eşitliği yönünün geliştirilmesine ve konunun kamuoyunda tartışılmasına da hizmet

Avrupa Konseyi 1979 yılında kadın-erkek eşitliğini sağlamaya yönelik ilk komitesini kurmuştur. Bunu 1987 yılından itibaren hem Avrupa Konseyi hem de üye ülkelerde her düzeyde ve alanda kadın-erkek eşitliğini sağlayacak tedbirleri harekete geçirmek ve işbirliğini oluşturmak amacıyla fonksiyonları genişletilmiş diğer komiteler izlemiştir.

Parlamentolararası Birlik tarafından 2008 yılında yapılan bir çalışma son 20 yılda özel olarak cinsiyet eşitliği konusuyla ilgilenen ya da yetki alanlarına giren konular arasında cinsiyet eşitliğini de dahil eden Parlamento komisyonlarının sayısında belirgin bir artış olduğunu ortaya koymaktadır.

etmektedirler. Bu tür komisyonların bulunduğu ülkelerdeki parlamenterlere sorulduğunda, parlamenterlerin yüzde 56'sı bu komisyonların etkin olduğu fikrine katıldıklarını veya kuvvetle katıldıklarını, yüzde 31'i kararsız olduklarını, yüzde 13'ü ise katılmadıklarını veya kuvvetle katılmadıklarını ifade etmişlerdir. Genel olarak bakıldığında, cevap veren parlamenterlerin çoğunluğu bu komisyonların parlamentonun çalışmasına yararlı katkılar yaptığına inanmaktadır. İlginç bir şekilde, cinsiyet eşitliği ve kadının statüsü meseleleriyle ilgilenen komisyonların yüzde 50'sinde komisyonların üye yapısının yarısını veya daha fazlasını erkekler oluşturmaktadır. Sadece bir komisyonda (Belçika) üyelerin tamamı kadınlardan oluşmaktadır.

Aşağıda ele alınan ülkelerin çoğunda komisyonların adlandırılmasında 'Kadın, Kadın-Erkek Eşitliği ya da Fırsat Eşitliği' ifadeleri vurgulanmaktadır. Bazı ülkelerde 'Eşitlik' vurgusu yapılmakta; öteki ülkelerde de kadın-erkek eşitliği ile ilgili konular Anayasa, Sosyal İşler, İnsan Hakları, Dilekçe, İstihdam, Aile ve Çocuk-Gençlik Komisyonları gibi parlamentonun farklı daimi komisyonlarında ele alınmaktadır.

Ülke		Toplam Mlv.	Kadın Mlv.	Kadın Mlv. Yüzdesi	Komisyon Adı
Avrupa Birliği-Avrupa Parlamentosu		785	244	31.08	Kadın Hakları ve Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonu
Avrupa Konseyi Parlamenter Assamble		636	165	25.09	Kadınlar ve Erkekler İçin Eşit Fırsatlar Komisyonu
Almanya	Bundesrat	613	194	1.65	Aile, Yaşlılar, Kadınlar ve Gençlik Komisyonu
	Bundestag	69	15	21.74	Kadın ve Gençlik Komisyonu
Avusturya (Tems. Mec)		183	59	32.24	Fırsat Eşitliği / Eşit Haklar Komisyonu
Belçika	(Tems. Mec)	150	52	34.67	Fırsat Eşitliği/ Sosyal Özgürleştirme İstişari Kom.
	Senato	71	27	38.03	Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği İstişari Komisyonu
Bosna-Hersek (Tems.Mec.)		42	6	14.29	Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonu
Çek Cumhuriyeti (Tems. Mec)		200	31	15.50	Fırsat Eşitliği Komisyonu ile Aile İşleri Komisyonu
Danimarka		179	68	37.99	Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine dair Uluslar arası İşler Komisyonu
Finlandiya		200	83	41.50	Kadın Üyeler Ağı
Fransa	Tems. Mec.	577	107	18.54	Kadın Hakları ve Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Delegasyonu
	Senato	331	56	16.92	Kadın Hakları ve Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Delegasyonu
Gürcistan		235	22	9.36	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Danışma Konseyi
Hırvatistan		153	32	20.92	Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonu
Hollanda (Tems. Mec.)		150	60	40	Sosyal İşler ve İstihdam Komisyonu
İrlanda (Tems. Mec.)		166	22	13.25	Adalet, Savunma, Eşitlik ve Kadın Hakları Kom.
İsrail		120	17	14.17	Kadın Statüsünün İlerletilmesi Komisyonu
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi		56	8	14.29	Meclis Kadınlar ve Erkekler İçin Eşit Fırsatlar Daimi Komisyonu
Litvanya		141	35	24.82	Aile ve Çocuk İşleri Komisyonu
Lüksemburg		60	14	23.33	Aile, Gençlik ve Fırsat Eşitliği Komisyonu
Makedonya		120	34	28.33	Kadınlar ve Erkekler İçin Eşit Fırsatlar Komisyonu
Norveç		169	64	37.87	Aile ve Kültürel İşler Daimi Komisyonu
Polonya (Tems.Mec.)		460	93	20.22	Parlamento Kadın Grubu
Portekiz		230	49	21.30	Etik, Toplum ve Kültür Komisyonunun Fırsat Eşitliği ve Aile Alt Komisyonu
Romanya		331	37	11.18	Kadınlar ve Erkekler İçin Fırsat Eşitliği Daimi Komisyonu
Rusya Federasyonu		450	63	14	Aile, Kadınlar ve Çocuklar Komisyonu
Sırbistan		250	51	20.40	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Komisyonu
Slovakya		150	29	19.33	İnsan Hakları, Azınlıklar ve Kadının Statüsü Komisyonu
Slovenya		90	11	12.22	Dilekçe, İnsan Hakları ve Fırsat Eşitliği Komisyonu
Yunanistan		300	48	14	Parlamento Eşitlik ve İnsan Hakları Komisyonu

TBMM'de Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonu Kurulması Çalışmaları

20. Yasama Dönemi

Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonunun oluşturulması 1998 yılından bu yana TBMM gündemine taşınmış bir konudur.

Türkiye'de kadınların sorunlarını tespit etmek, bu sorunlara çözüm önerileri geliştirmek ve BM Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'ni (CEDAW) tam olarak hayata geçirmek amacıyla 3 Aralık 1997 tarihinde kurulan TBMM Kadının Statüsünü Araştırma Komisyonu Raporu'nda öneri olarak Kadın-Erkek Eşitliği İzleme Komisyonu kurulması yer almıştır. TBMM'ye sevk edilen kanunlarda kadınlara karşı ayrımcılık

içeren hükümlerin yer almaması yönünde çalışması beklenen bu komisyonun oluşabilmesi için TBMM'nin içtüzük değişikliği gerçekleşinceye kadar geçici bir Uyum Komisyonunun oluşturulması önerilmiştir.

Dönemin Devlet Bakanı Işıl Saygın, 5 Mart 1998 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada *Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kadın-erkek eşitliği komisyonunun oluşturulması hususunda* Bakanlığınca, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne başvuruda bulunulduğunu belirtmiştir.

21. Yasama Dönemi

- İzmir Milletvekili Işıl Saygın'ın 16 Aralık 1999 tarihli kanun teklifi, İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Kanunu'na eklenen bir ek madde ile bu Komisyon bünyesinde yer alacak *Kadın Hakları Alt Komisyonu* kurulmasını içermektedir.
- Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin 28 Ocak 2000 tarihli kanun teklifi, TBMM İçtüzüğü'nün 20. maddesinin 1. fıkrasına **Kadın-Erkek Eşitliğini İzleme Komisyonu** ifadesinin 17. bent olarak eklenmesini içermektedir.
- İzmir Milletvekili Işıl Saygın'ın 3 Şubat 2000 tarihli teklifi, Başkanlık Divanı bünyesinde oluşturulacak bir Kadın-Erkek Eşitliğini İzleme Kurulu kurulmasını içermektedir.

Bu konuda Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici ile Işıl Saygın'ın verdiği teklifler Anayasa Komisyonu'nda birleştirilerek ele alınmış ve Komisyon, 'kadın-erkek eşitliğini her alanda sağlamak, bu konudaki uygulamaları incelemek, talepleri değerlendirmek, yasama denetimine ve kurallaşmaya yönelik öneriler oluşturmak amacıyla çalışmalar yapmak üzere Başkanlık Divanınca, "TBMM Kadın-Erkek Eşitliğini İzleme Kurulu" oluşturulması yönünde 14. maddeye 11 numaralı bent eklenmesini' kabul etmiştir.

22. Yasama Dönemi

- Elazığ Milletvekili Mehmet Açar, 9 Ocak 2003 tarihli teklifiyle daha önce verilmiş ve Anayasa Komisyonu'nda birleştirilmiş olan İzmir Milletvekili Işıl Saygın ile Zonguldak Milletvekili Hasan Gemici'nin tekliflerini yinlemiştir.
- Oya Araslı ve 10 arkadaşının 11 Mart 2003 tarihli **Kadın-Erkek Eşitliğini İzleme Kurulu** Kurulması Hakkında Kanun Teklifi, TBMM bünyesinde Kadın-Erkek Eşitliğini İzleme Kurulu oluşturulmasını amaçlamaktadır.
- İstanbul Milletvekili Birgen Keleş'in 27 Mart 2003 tarihli teklifi; TBMM İçtüzüğü'nün komisyonları belirleyen 20. maddesine 15. komisyon olarak **Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonu**'nun eklenmesini içermektedir.
- İzmir Milletvekili Serpil Yıldız 29 Mart 2006 tarihli teklifinde, TBMM'de 17. Komisyon olarak **Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu** kurulmasını istemiştir.

23. Yasama Dönemi

23. Dönemde de parlamentoda bir Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonu kurulması teklifleri hem iktidar hem muhalefet milletvekilleri tarafından verilmiştir:

- İstanbul Milletvekili Birgen Keleş, 15 Ağustos 2007 tarihli teklifiyle içtüzükte değişiklik yapılarak 17. TBMM komisyonu olarak Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonu kurulmasını önermiştir.
- Adana Milletvekili Gaye Erbatur ve arkadaşları 27 Aralık 2007 tarihli teklifleriyle "Kadın-Erkek Eşitliğini İzleme Kurulu" oluşturulmasını istemişlerdir.
- Van Milletvekili Fatma Kurtulan da 12 Mart 2008 tarihli teklifiyle, İçtüzükte değişiklik yapılarak TBMM'de varolan komisyonlara ek olarak bir "Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonu" kurulmasını önermiştir.
- TBMM'nin 23.yasama döneminde iktidar partisi olan AKP'nin kadından sorumlu Devlet Bakanı olan Nimet Çubukçu'nun da aralarında olduğu kadın milletvekillerinin imzasını taşıyan ve "Fırsat Eşitliği Komisyonu" kurulmasını içeren kanun teklifi 9 Nisan 2008 tarihinde verilmiştir.
- İstanbul Milletvekili Jale Ağırbaş ve 5 milletvekili 3 Temmuz 2008 tarihli teklifle, Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonu kurulmasını önermişlerdir.

İstanbul Milletvekili Nimet Çubukçu ve 25 Milletvekilinin Fırsat Eşitliği Komisyonu Kanunu Teklifi; Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur ve 8 milletvekilinin Kadın-Erkek Eşitliğini İzleme Kurulu Kanun Teklifi ve İstanbul Milletvekili Ayşe Jale Ağırbaş ve 5 Milletvekilinin Kadın-Erkek Eşitlik Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifleri Anayasa Komisyonunun 29 Ocak 2009 tarihli toplantısında birleştirilerek görüşülmüş ve Komisyonun kabul ettiği 'Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonu Kurulmasına Dair Kanun Teklifi' metni (Sıra Sayısı: 328) TBMM Genel Kurulunda görüşülmeye başlanmıştır.

Böylelikle dünyadaki eğilime paralel olarak Türkiye'de de, 1998 yılından bu yana her yasama döneminde, TBMM bünyesinde kadın-erkek eşitliğini izlemekle görevli bir komisyon kurulması ile ilgili olarak, gerek iktidar gerekse muhalefet milletvekilleri tarafından verilen çeşitli tekliflerle konu parlamento gündemine taşınmıştır.

TBMM'de Çevre ile Uyumlu Atık Yönetimi

Recai ÇIRPAN | TBMM İç Hizmetler Müdürü

Bütün ülkelerde olduğu gibi yurdumuzda da ilgili kamu kurum ve kuruluşları, çevre kuruluşları, özel müesseseler doğal çevrenin korunmasına yönelik; hava, su, toprak, gürültü, koku kirliliğinin önlenmesi için ciddi insan kaynakları ve bütçeler ayırmakta ve olumlu adımlar atmaktadırlar. Ancak bu çalışmaların ekonomik maliyetleri gittikçe artmaktadır.

Yaşamları süresince, bütün insanların ve diğer canlıların karşılıklı etkileşim içinde bulunduğu fiziki, biyolojik, sosyal, ekonomik ve kültürel ortamlar çevreyi oluşturmaktadır. Günümüzde, gelişen teknolojiye paralel olarak bu ortamların herhangi birinde insanın faydası için kullanılan birçok ürün, görevini tamamlar ve atık haline gelir. Dolayısıyla bazı ürünler getirdiği kazanımların yanı sıra atık haline geldiğinde, bir o kadar da zararlı sonuçlar doğurabilmektedir. Bu zararlar doğrudan insan ve çevre sağlığına olduğu gibi ürünün, ekonomik boyutlarına da yansiyabilmektedir.

Kaynağında ve dolaşımında insan olan çevre sorunları şunlardır:

- 1- Hava, su ve topraklarımızın aşırı üretim ve tüketim nedeniyle kirlenmesi, bir kısmının yok olması, önemli bir kısmının da kullanılamaz hale gelmesi.
- 2- Ekonomi ve sanayinin güçlü olduğu bölgelerin çevre kirliliği nedeniyle yaşam kalitesinin düşmesi.
- 3- Ozon tabakasının delinmesi ve genişlemesi.
- 4- Global ısınmanın artması, İklim değişiklikleri, ekolojik dengenin bozulması.
- 5- Akciğer hastalıkları, deri hastalıkları, her türlü kanser, doğum oranının azalması, bebek ölümlerinin artması gibi sağlık sorunlarının artması.
- 6- Yenilebilir, içilebilir doğal kaynakların hızla tüketilmesi ve form değiştirmesi..

Bilim insanları, bu zararların önüne geçilmesi ve ürünün geri dönüşümünün sağlanması amacıyla yürütülen araştırma ve geliştirme çalışmalarına hız vermişlerdir. Bütün ülkelerde olduğu gibi yurdumuzda da ilgili kamu kurum ve kuruluşları, çevre kuruluşları, özel müesseseler doğal çevrenin korunmasına yönelik; hava, su, toprak, gürültü, koku kirliliğinin önlenmesi için ciddi insan kaynakları ve bütçeler ayırmakta ve olumlu adımlar atmaktadırlar. Ancak bu çalışmaların ekonomik maliyetleri gittikçe artmaktadır. Bu nedenle tüketicilerin, mutlaka geri dönüşümlü ürünlerin piyasa dolaşımındaki zincirin bir halkası olması zorunludur.

İç Hizmetler Müdürlüğümüz, TBMM Başkanlığının ve Genel Sekreterliğin destekleriyle atıkların geri dönüşümünde önemli bir rol oynamakta ve kurumsal faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bu faaliyetlerin yürütülebilmesi için TBMM Genel Sekreterliği, **Atıkların Geri Kazanılması** konulu 18.06.2008 tarih ve 6 sayılı Genelgeyi yayımlamıştır.

Atık Piller

Son yıllarda artan pil kullanımı insan sağlığı ve çevre için potansiyel tehlike oluşturmaktadır. Kullanılarak çöpe atılan piller zamanla bozulmakta, *cıva*, *kadmiyum* ve *kurşun* gibi toksik metaller serbest hale geçerek toprağımıza ve içilebilir su kaynaklarına karışabilmekte ve insanlarda ciddi sağlık problemlerine yol açmaktadırlar.

Cıva; doğada bozulmaz. Cıva ve cıva bileşikleri halk ve çevre sağlığı bakımından çok tehlikeli ve toksittir. Parastezi, ataksi, dışartri ve sağırılık gibi nörolojik bozukluklara, Merkezi sinir sisteminin tahribine ve kansere, Böbrek, karaciğer, beyin dokularının tahribine,

Kromozonları tahrip edip sakat doğumlara neden olmaktadır.

Kadmiyum; ağır metaller içerisindeki en tehlikeli ve toksik maddelerden biri de kadmiyumdur. İtai-itai akciğer hastalıklarına, prostat kanserine, kansızlığa, doku tahribine, Anfiyen ve kronik neval tübüler bozukluğa ve böbrek üstü bezlerin tahribine neden olur.

Evsel çöpteki kadmiyumun %50'si pillerdeki kadmiyumdan ileri gelmektedir.

Kadmiyum ile ilgili şu hususu da belirtmem gerekir, günde bir paket sigara içen insan, karaciğer ve böbreğinde sigara içmeyenlere nazaran %50 oranında daha fazla kadmiyum taşımaktadır. Bu cümleyi okuyan sigara içenler, lütfen bir daha düşünsünler.

Kurşun; işitme bozukluğuna, sinir iletim sisteminde ve hemoglobinin bileşiminde düşmeye, kansızlığa, mide ağrısına, böbrek ve beyin iltihaplanmasına, kısırlığa, kansere ve ölüme neden olmaktadır.

Bu çevre kirlenmesini önlemek ve atık pilin zararlarına dikkat çekmek amacıyla, İç Hizmetler Müdürlüğü tarafından 07.02.2007 tarihinden itibaren, kullanılmış pillerin toplanması kampanyası sürdürülmektedir. Kampanya çerçevesinde, 2007 yılı boyunca toplam 5 kg. ve 1751 adet muhtelif ebatlarda atık pil ve batarya toplanmıştır. Toplanan bu piller "Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği (TAP)" tarafından alınmıştır. 2008 yılı içerisinde de atık pil kampanyası çerçevesinde muhtelif ebatlarda 4112 atık pil ve 38 atık batarya olmak üzere toplam 4150 adet atık pil ve batarya toplanmıştır. 2007 yılı rakamları ile 2008 yılı rakamları karşılaştırıldığında, atık pil kampanyasına olan duyarlılığın ve katılımın önemseneyecek düzeyde arttığı görülmektedir. TAP'ın, "Gelecek İçin Geri Getirin" sloganıyla eş zamanlı yürütülen, insan sağlığını korumak ve çevresel tehditleri azaltmak amacını güden bu kampanyaya desteğimiz bundan sonra da aynı hassasiyet ve bilinçle sürdürülecektir.

Atık Kâğıtlar

Ülkemizde hangi sektör olursa olsun bütün yazışmalarda, kitap, gazete, ambalaj yapımında ve birçok alanda kâğıt tüketilmekte ve bunun yaklaşık olarak yarısı ithal edilmekte ve her yıl ortalama 700-750 milyon dolar harcanmaktadır. Temin maliyetinin yanı sıra, kâğıdın üretim aşaması da bir o kadar maliyetlidir ve üretim sonucunda tedbir alınmaz ise bir çok çevresel sorunlar oluşabilir.

Yaklaşık olarak, 1 ton kâğıt üretimi için takriben 3 m³ ağaca ihtiyaç vardır ve 350-450 kWh elektrik enerjisi tüketilir. Üretim esnasında önemli miktarda, baca gazı emisyonu, atık su ve katı atık oluşur. Ülkemizin ormanlık alanı ise 20.7 milyon hektar olup yurdumuzun genel alanının % 26.8'sini oluşturmaktadır. Doğrudan ağaçtan kâğıt elde edilmeye çalışıldığında, Türkiye'de günde 175 hektar, Dünya'da ise her dakikada 110 bin hektar ormanın yok olmasına sebep olunmaktadır. Bunun getireceği doğa tahribatı ve ekolojik dengeye verdiği zarar ise hiçbir ekonomik bedelle ödenmeyecek kadar ağırdır.

Son yıllarda, ülkemiz genelinde, gerek kamu ve özel kuruluşlar, gerekse sivil toplum kuruluşları tarafından çevre bilincinin yerleşmesi yönünde eğitim çalışmaları hız kazanmış, kâğıdın önemi ve çöp olmadığı vurgulanmış ve geri dönüşümünün sağlanarak ekonomik katma değerler yarattığı benimsenmiştir. Bu konudaki çalışmalara her geçen gün daha da önem verilmektedir.

Çünkü eski kâğıttan yeni kâğıt üretmek, % 35 oranında ekonomik yarar sağlamak, % 50 daha az enerji harcamak, % 95 oranında daha düşük hava kirliliğine neden olmak demektir. (1) Ton atık kâğıt toplanmakla 16 adet çam ağacı kurtarılmaktadır. Ayrıca, atık kâğıdın toplanması, tasnifi ve nakliyesi dolayısıyla yeni istihdam sahaları da ortaya çıkmaktadır.

Ülkemizde hangi sektör olursa olsun bütün yazışmalarda, kitap, gazete, ambalaj yapımında ve birçok alanda kâğıt tüketilmekte ve bunun yaklaşık olarak yarısı ithal edilmekte ve her yıl ortalama 700-750 milyon dolar harcanmaktadır.

Millet Meclisinde 2000 yılından beri kullanılmayıp depolarda muhafaza edilen 103 adet Halon 1211 Gazlı Yangın Tüpü TÛHAP'a teslim edilmiştir. Bu tüplerin teslim edilmesi ve eğitim programlarına itfaiye personelimizin katılması nedeniyle, Türkiye Halon Bankasından teşekkür plaketi alınmıştır.

Kullanılmış kâğıtlar en fazla; bankalar, basımevleri, fotokopi çekim ve tez yazım yerleri, alışveriş merkezleri, hastaneler, oteller, mimarlık ve mühendislik büroları, kamu kurum ve kuruluşlarında ortaya çıkmaktadır. Bu kurumlar, kalitesi yüksek ve aynı kalitede kâğıt kullanırlar.

TBMM'de atık kâğıtların toplanarak geri kazanımının sağlanması konusunda 21 Mayıs 2003 tarih ve 14 sayılı TBMM Bakanlık Divanı Kararı bulunmaktadır. Bu karar doğrultusunda İç Hizmetler Müdürlüğü ile TBMM Personeli Yardım Sandığı müşterek bir çalışma başlatmıştır. Milletvekillerinin ofislerinden, birimlerden, Matbaadan ve personelin evinden gelen atık kâğıtların toplanması için binalara atık kâğıt kumbaraları yerleştirilmiş, biriken kâğıtlar toplama konteynerlerine gönderilmiş ve oradan da kâğıt fabrikalarına iletilmiştir.

2003 Yılında başlatılan bu uygulamayla; 2003, 2004, 2005 yıllarında ortalama 84.000 Kğ kâğıt toplanmış, 2006 yılında 136,800 kğ., 2007 yılında 141,110 Kğ, ve 2008 yılında 107,210 kğ. Atık kâğıt toplanmıştır. Bu yıla kadar toplam 521,120 Kğ. Atık kâğıt toplanmış ve geri dönüşüm fabrikalarına gönderilerek kâğıt, karton, mukavva kutu olması sağlanmıştır. Yani 8336 adet çam ağacı kurtarılmıştır. Burada en önemli husus TBMM'nde kâğıdın çöp olmadığı bilinci artık herkesçe bilinmekte ve ona göre davranış göstermektedir.

2009 yılında, mevcut atık kâğıt toplama kumbaralarının sayılarının artırılarak, toplanan atık kâğıdın miktarının da artırılması planlanmıştır.

Halon Gazlı Yangın Tüpleri

Çevre ve Orman Bakanlığı; "Ozon tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü ile İlgili Ulusal ve Uluslar arası Çalışmaların izlenmesi, koordinasyonu ve ozon tabakasına zarar veren maddelerin üretim ve tüketiminin kontrol altına alınarak bir takvim çerçevesinde kullanımına son verilmesi çalışmalarını yürütmek üzere Türkiye Halon Bankasını (TÛHAP) yetkilendirmiştir. Bu çalışmanın kapsamına giren ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde 2000 yılından beri kullanılmayıp depolarda muhafaza edilen 103 adet Halon 1211 Gazlı Yangın Tüpü TÛHAP'a teslim edilmiştir. Bu tüplerin teslim edilmesi ve eğitim programlarına itfaiye personelimizin katılması nedeniyle, Türkiye Halon Bankasından teşekkür plaketi alınmıştır.

Çevrenin Korunması ile Tasarrufa Yönelik Diğer Faaliyetler:

- Milletvekillerinin ve personelin katılımıyla yürütülen Kitap Toplama Kampanyası ile elde edilen kitap, dergi vb. yayınlar ihtiyaç sahibi eğitim kurumlarına Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu Koordinatörlüğünce ulaştırılmaktadır.
- İç Hizmetler Müdürlüğünde kuru sistem elektrikli süpürge kullanımı ile su tasarrufu sağlanmakta ve tüm lavabolara asılan su tasarrufu uyarıları ile kullanıcıların dikkatleri çekilmektedir. Tüm aydınlatmaların ve elektrikli cihazlarının işi bittikten sonra kapatılmasına özen gösterilerek elektrik enerjisi tüketiminde de azami özen gösterilmektedir.
- TBMM Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne bağlı mutfak ve lokantalarından çıkan evsel atıklar, mikro-organizma üremeyecek soğuklukta bulunan atık merkezlerinde toplanmakta, zararlarını önlemek ve geri kazanımları sağlamak üzere ilçe belediye ekipleri tarafından, diğer evsel atıklarla birlikte alınmaktadır.
- TBMM Baştabipliği tarafından yürütülen sağlık hizmetlerinde ortaya çıkan ve özel tıbbi atık torbalarında toplanan tıbbi atıklar periyodik ve usulüne uygun olarak Büyükşehir Belediyesi ekipleri tarafından alınmaktadır.
- TBMM Park ve Bahçeler Müdürlüğü ile TEMA Vakfı Ankara Temsilciliği işbirliğiyle TBMM yerleşkesindeki 3200 adet Meşe ağacından elde edilen meşe palamudu ve kestaneler toplanarak her yıl TEMA'ya teslim edilmektedir.
- Ağaç dikme mevsiminde TBMM Çocuk Bakımevi etkinlikleri kapsamında her yıl kreş çocuklarımız ağaç dikme kampanyalarına katılmaktadırlar.

Bilinmelidir ki bizler bu dünyada emanetçiyiz. Vücut ve çevre sağlığımıza iyi bakacağız, yaşadığımız dünyaya sahip çıkacağız ve bizden sonraki nesillere doğru şeyler bırakmak için elimizden geleni yapacağız. TBMM de gerekeni yaptı ve "Türkiye'nin Kyoto Protokolüne Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısını" kabul ederek, daha temiz, daha sağlıklı ve yaşanabilir bir dünya istediğini ilan etmiş oldu.

Batı Avrupa Ülkelerinde Yerel Yönetimlerden Sorumlu Merkezi Birimler*

Bu çalışma kapsamında incelenen toplam 24 ülke dört ülkede (Letonya, Macaristan, Norveç, Estonya) yerel yönetimlerden sorumlu bakanlık, bazı ülkelerde ise genel müdürlük (Finlandiya, Fransa) veya müsteşarlık (Portekiz, Slovenya) şeklinde merkezi yapılanmalar olduğu tespit edilmiştir.

Kamusal hizmetlerin önemli bir kısmının yerel yönetimler tarafından yürütüldüğü günümüzde, merkezi birimler ile yerel yönetimler arasında koordinasyon sağlamak ve teknik veya ekonomik anlamda işbirliğini geliştirmek suretiyle hizmet kalitesini artırmak düşüncesi yerel yönetimlerden sorumlu bir takım merkezi yapılanmaların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Bu çalışmada, Türkiye’de de 1978 yılında kurulup kısa bir süre sonra 1979 yılında faaliyetine son verilen ve son aylarda yerel seçimlerin de etkisiyle yeniden kurulması gündeme gelen yerel yönetim bakanlıklarının hangi Avrupa ülkelerinde var olduğu ve nasıl işlediği sorusunun kısa cevabı aranmıştır. Yerel yönetim bakanlığı bulunmayan ülkelerde ise, varsa, yerel yönetimlerle merkezi yönetim arasında ilişkileri sağlayan genel müdürlük vb. düzeydeki diğer yapılanmalar hakkında bazı Avrupa ülke uygulamalarına dair kısa bilgiler derlenmiştir.

Ülke Örnekleri

Almanya

Almanya’da münhasıran yerel yönetimlerden sorumlu bir bakanlık bulunmamaktadır. Ancak, Kabine içi görev dağılımında yerel yönetimden sorumlu bakanlık İçişleri Bakanlığı’dır. Merkezi hükümetin yerel yönetimlerle ilişkisini İçişleri Bakanlığına bağlı Yerel Hükümet İşleri Dairesi sağlar.

Belçika

Üç bölgeden ve değişik topluluklardan oluşan ve anayasaya göre federatif bir yapıya sahip Belçika’da merkezi hükümet bakanlar kurulunda münhasıran yerel yönetimlerden sorumlu bir bakanlık bulunmamaktadır. Bu durum bölgesel yönetimler için de söz konusudur. Ancak, her bir bölge yönetiminde o bölgedeki yerel yönetimlerden sorumlu birimlere sahip birer bakanlık bulunmaktadır. Bu bakanlıklar şunlardır:

Brüksel-Başkent Bölgesi’nde İçişleri Bakanlığına bağlı Mali İşler Dairesi, Yerel Yönetim İşleri İdaresi, Flaman Bölgesinde, İçişleri Bakanlığı yerel yönetimlerle ilişkilerden sorumludur.

Valon Bölgesinde, Valon Bölgesi Bakanlığına bağlı Yerel İşler Genel Müdürlüğü, bölgesel hükümetle yerel yönetimler arasındaki ilişkilerden sorumlu birimdir.

Danimarka

Danimarka’da münhasıran yerel yönetimlerden sorumlu bir bakanlık bulunmamaktadır. Ancak bununla birlikte İçişleri ve Sağlık Bakanlığı 1’inci Hukuk Dairesi, merkezi hükümetle yerel yönetimler arası ilişkilerden sorumlu birimdir. Danimarka Anayasasına göre, yerel yönetimlerin en üst düzeyde özerkliğe sahip olduğunu ve merkezi hükümetin yerel yönetimler üzerindeki yetkilerinin oldukça kısıtlı olduğunu belirtmekte fayda vardır.

Estonya

Estonya’da yerel ve bölgesel yönetimlerden sorumlu hükümet birimi önceleri İçişleri Bakanlığına bağlı Yerel ve Bölgesel Yönetimler Dairesi iken yapılan reformlarla günümüzde artık bu işler Bölgesel İşler Bakanlığı adı altında ayrı bir bakanlık çatısı altında yapılmaktadır.

Finlandiya

Finlandiya’da yerel yönetimlerden sorumlu özel bir bakanlık bulunmamaktadır.

Maliye Bakanlığı içerisinde yer alan ve başında bir genel müdürün bulunduğu Belediye İşleri Müdürlüğü, yerel yönetimlere ilişkin mevzuatın ve işleyişin geliştirilmesini sağlamak, yerel yönetimlerin finansmanı ile ilgili

* Bu çalışma, TBMM Araştırma Merkezi bünyesinde **Hüdaî Şencan, Kasım Erdem ve Mehmet Solak** tarafından hazırlanan aynı isimli bilgi notundan özetlenmiştir. Çalışmanın tam metni için bakınız TBMM Araştırma Merkezi Müdürlüğü Intranet sayfası, <http://10.5.10.31/indirpen.asp?id=865>.

hesap ve analizler yapmak ve yerel yönetimlerle merkezi birimler arasında koordinasyonu sağlamakla görevlidir. Belediyelerin faaliyetleri ile ilgili genel kanunları hazırlamak , yerel yönetimlerin mali durumlarını izlemek ve ekonomik görünümünü değerlendirmek, merkezi gelirlerin yerel yönetimlere aktarılmasına dair sistem geliştirmek, yerel yönetimlere aktarılabilecek miktarı hesaplamak ve yerel yönetimlerin finansman ihtiyaçlarını karşılayabilme kapasitelerini izlemek bu birimin görevleri arasındadır.

Fransa

Fransa'da yerel yönetimlerden sorumlu özel bir bakanlık bulunmamaktadır.

Fransa'da yerel yönetimlerden sorumlu olan birim, İçişleri Bakanlığına bağlı bir genel müdürlük olan Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğüdür.

Hollanda, Polonya, Slovakya, Yunanistan, Avusturya ve Çek Cumhuriyeti'nde yerel yönetimlerden sorumlu özel bir bakanlık bulunmamaktadır.

İngiltere

İngiltere'de yönetiminde altı bakanın yer aldığı Topluluk ve Yerel Yönetim Dairesi, yerel yönetimler, barınma, kentsel dönüşüm, planlama, yangın ve kurtarma konuları ile ilgili politikalar belirlemekle görevlidir. Bölümün yönetim kadrosunda görev ve yetkileri net bir şekilde belirlenmiş Topluluk ve Yerel Yönetim Bakanı, yerel yönetimlerden sorumlu devlet bakanı, barınma ve planlamadan sorumlu devlet bakanı ile üç meclis müsteşarı bulunmaktadır.

İlgili daire, yerel yönetimlerin organizasyonu, ne yapacağı, nasıl çalışacağı ve nasıl finanse edileceği hususunda ulusal politikaları belirlemekle görevlidir. Yerel yönetimlerden sorumlu bakan, yerel yönetim politikaları ve finansmanı, kent ve bölgeler, bölgeler için kamu birimleri, çevre yenilemeden sorumlu olup yaşanabilirliğin takibi, itfaiye ve kurtarma hizmetlerinin gözetimi ile görevlidir.

İrlanda

İrlanda'da merkezi hükümet ile yerel yönetimler arasındaki ilişkiyi Çevre, Miras ve Yerel Yönetimler Bakanlığına bağlı Yerel Hükümet Politikaları Dairesi yürütmektedir.

İsveç

İsveç'te yerel yönetimlerden sorumlu özel bir bakanlık bulunmamaktadır. İsveç'te merkezi gelirlerin yerel yönetimler arasında bölüştürülmek ve zorluk içindeki yerel yönetimlere destek sağlayarak belediyeler arasında dengeli bir sistem oluşturmakla görevli bakanlık Maliye Bakanlığı'dır. Bu nedenle Maliye Bakanlığı, yerel yönetimlerin gelişimini izlemekte ve analiz etmektedir.

İspanya

İspanya'da yerel yönetimlerden sorumlu özel bir bakanlık bulunmamaktadır. İspanya'da yerel yönetimlerle ilgilenen birim, Kamu Yönetimi Bakanlığı altında bağlı kuruluş olarak görev yapan Yerel Yönetim Ulusal Komisyonu'dur.

Komisyonun genel kurulu yerel birimlerden ve merkezi yönetimden gelen eşit sayıda temsilciden oluşur. Bunlar yılda en az bir kere toplanırlar. Alt komisyonları ise yılda en az üç toplantı yapar. Komisyonun görevleri;

- Yerel yönetimleri ilgilendiren konularda kanun ve düzenlemelere ve yerel yönetimlerin borçlanmasına izin verilmesiyle ilgili kriterlere dair raporlar yayınlamak,
- Yerel yönetimlere yetki devri, yerel yönetimlere gelir transferi, genel bütçenin yerel yönetimler üzerindeki etkisi gibi konularda hükümete görüş ve önerilerini sunmaktır.

İtalya

İtalya'da münhasıran yerel yönetimlerden sorumlu bir bakanlık bulunmamaktadır. Bununla birlikte Bakanlar Kuruluna bağlı olarak çalışan bir Bölgesel İşler Dairesi bulunmaktadır. 1999 yılında 482 sayılı yasa ile kurulan bu daire, İtalya'daki dilsel azınlıklara yasalarla verilen hakların uygulanmasını gözetir.

İtalya'da ayrıca merkezi hükümetle yerel yönetimler arasındaki ilişkileri yürütme görevi İçişleri Bakanlığına bağlı Dahili ve Bölgesel İşler Dairesinin bir alt birimi olan Özerklikler Merkezi Müdürlüğü'ne aittir.

Kıbrıs Rum Yönetimi

Kıbrıs Rum Yönetimi'nde münhasıran yerel yönetimlerden sorumlu bir bakanlık bulunmamaktadır; yerel yönetimlerle merkezi hükümet arasındaki ilişkiler İçişleri Bakanlığı aracılığıyla yürütülmektedir.

Letonya

Letonya'da yerel yönetimlerden sorumlu olan bakanlık, 2003 yılında kurulan Bölgesel Gelişme ve Yerel Yönetim Bakanlığıdır. Bakanlığın görevleri şunlardır:

- Letonya sürdürülebilir kalkınma stratejisi ve milli kalkınma planıyla uyumlu bir şekilde milli ve bölgesel gelişme planlarını koordine etmek,
- Bölgesel gelişim politikasını izlemek, bölgelerin etkili ve dengeli bir şekilde gelişimini sağlayacak mekanizmaları kurmak,
- Ulusal gelişim, arazi politikası, bölgesel politika ve çevre planlama politikalarının belirlenmesinde rol almak,
- Bölgesel politika ve mekan planlama politikalarını izlemek ve koordinasyonu sağlamak,
- Yerel yönetimlerle ilgili mevzuatı izlemek, yerel gelişim ve belediye reformunu yönetmek
- Mekan planlama politikaları ve yerel hükümet işlemleri ve gelişimiyle ilgili kanun ve düzenlemelerin koordinasyonunun sağlamak.

Litvanya

Litvanya'da münhasıran yerel yönetimlerden sorumlu bir bakanlık bulunmamaktadır; yerel yönetimlerle merkezi hükümet arasındaki ilişkiler İçişleri Bakanlığına bağlı Kamu Yönetimi Dairesi aracılığıyla yürütülmektedir.

Macaristan

Macaristan'da Yerel Yönetimler Bakanlığı bulunmaktadır. Ancak, hükümet ve bakanlığın Web sayfalarında, bakanlıkla ilgili İngilizce veya Almanca bilgiye ulaşılamamıştır.

Norveç

Norveç'te yerel yönetimlerden sorumlu bakanlık, Yerel Yönetimler ve Bölgesel Kalkınma Bakanlığı'dır. Bakanlık, konut ve inşaat politikası, kentsel ve bölgesel politikalar, yerel yönetimler, yerel yönetimlerin finansmanı ve seçimlerin yapılmasından sorumludur. Bakanlık ayrıca, bakanın merkezi yönetim ile yerel yönetim arasındaki istişarelere katılımını koordine etmek, yerel düzeyde gelir sistemi geliştirerek gelirlerin yerel yönetimler arasında bölüştürülmesini sağlamak, yerel yönetimlerin mali sistemleri ile ilgili yasal çerçeveyi, rehber ilkeleri ve denetim sistemini geliştirmek, yerel yönetimlerle ilgili mevzuatı geliştirmek ve ilgili kanunları yorumlamak, yerel yönetim sınırlarını belirlemek, ulusal ve yerel seçimleri organize etmek gibi görevleri yerine getirmektedir.

Portekiz

Portekiz'de yerel yönetimlerden sorumlu özel bir bakanlık bulunmamaktadır.

Portekiz'de doğrudan başbakana bağlı Yerel Yönetimler Müsteşarlığı, yerel yönetimlerin desteklenmesine yönelik önlemlerin belirlenmesi, uygulanması ve koordinasyonundan sorumlu olup merkezi hükümet ile yerel yönetimler arasındaki mali ve teknik koordinasyonu sağlamakla görevlidir.

Müsteşarlığa ait bu görevler Bakanlar Kurulu Başkanlığı'na bağlı ve başında bir genel müdürün bulunduğu Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir. Bu bağlamda müdürlük, kanun tasarıları hazırlar, yerel problemler hakkında çalışmalar yapar ve görüş ortaya koyar. Yerel yönetimlerin mali sistemlerinin analizini yapar ve uygulamalarını izler.

Slovenya

Slovenya'da yerel yönetimlerden sorumlu özel bir bakanlık bulunmamaktadır. Ancak bir devlet bakanının sorumlu olduğu ve başında bir müsteşarın bulunduğu Yerel Yönetimler ve Bölgesel Politika Dairesi'nin bünyesinde yer alan Yerel Yönetimler Müdürlüğü yerel yönetimlerle ilgili bir takım görevleri yerine getirmektedir. Bu görevlerin bazıları şunlardır: Belediyelerin teşkilatı, işleyişi ve finansmanı alanında sistem düzenlemeleri hazırlamak ve bu konularda diğer bakanlık veya birimlerle koordinasyon sağlamak, belediyelerle ilgili mevzuatın ve Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın uygulanmasını sağlamak, yerel yönetimlerin sistem analizlerini hazırlamak, belediyelere profesyonel destek sağlamak, belediyelerin faaliyetlerinin gözetimi ve belediyelerin desteklenmesi için bir veri bankası oluşturmak vs.

Genel Değerlendirme

Bu çalışma kapsamında incelenen toplam 24 ülke arasında dört ülkede (Letonya, Macaristan, Norveç, Estonya) yerel yönetimlerden sorumlu bakanlık, bazı ülkelerde ise genel müdürlük (Finlandiya, Fransa) veya müsteşarlık (Portekiz, Slovenya) şeklinde merkezi yapılanmalar olduğu tespit edilmiştir. Yine incelenen ülkelerin çoğunda (Hollanda, Avusturya, Slovakya, Çek Cumhuriyeti, Polonya, Yunanistan) yerel yönetimlerden sorumlu bakanlık şeklinde bir yapılanma bulunmamakta olup, başka bir merkezi birimin var olup olmadığı konusunda herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır.

İngiltere'de, birkaç farklı bakanlık ve müsteşarlığın oluşturduğu bir daire, İspanya'da İçişleri bakanlığı bünyesinde oluşturulan bir komisyon ve İsveç'te Maliye Bakanlığı, yerel yönetimlere ilişkin bir takım görevleri yerine getiren birimler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Almanya, Danimarka, İtalya, Kıbrıs Rum Yönetimi, Litvanya'da İçişleri Bakanlığı bünyesinde yer alan birimler yerel yönetimlere ilişkin bir takım görevleri yerine getirmektedirler.

Aramızdan Ayrılanlar

Doğan Kitaplı

Devlet Eski Bakanı Doğan Kitaplı, 6 Şubat'ta vefat etti. Kitaplı için 7 Şubat'ta TBMM'de tören düzenlendi. Törene Kitaplı'nın ailesi, TBMM Başkanı Köksal Toptan, 9. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, TPB Genel Başkanı Hasan Korkmazcan, eski bakan ve milletvekilleri ile katıldı.

1927 yılında Samsun'da doğan Kitaplı, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesinden mezun idi. 14. ve 15. dönemlerde Samsun Milletvekili olarak TBMM'de görev yapan Kitaplı, 1979-1980 yıllarında Cumhuriyet Senatosu üyeliği yaptı. Cenazesi, Karşıya Mezarlığında toprağa verilen Kitaplı, evli ve iki çocuk babası idi.

Halil Akgöl

14. Dönem Hatay Milletvekili Halil Akgöl, 9 Şubat'ta vefat etti. 83 yaşında hayata gözlerini yuman Halil Akgöl için 10 Şubat'ta Antakya Belediyesi Mezarlık Kompleksinde cenaze töreni düzenlendi. Törene, Akgöl'ün ailesi ve yakınlarının yanı sıra AK Parti Grup Başkanvekili Sadullah Ergin, Hatay Vali Yardımcısı Ali Muhittin Varol, Antakya Belediye Başkanı Mehmet Yeloğlu, Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Şerafettin Canda, Emniyet Müdürü Sezai Kalyoncu, sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve vatandaşlar katıldı. Akgöl'ün cenazesi, kılınan öğle namazının ardından Asri Mezarlıkta toprağa verildi.

14. Dönem Hatay Milletvekili Halil Akgöl, Demokrat Parti, Adalet Partisi ve Doğru Yol Partisi il başkanlıkları görevlerinde bulunmuş, Hatay Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğü ve Antakya Pamuk Tarım Satış Kooperatifi Başkanlığı yapmıştı.

TBMM'de Kabul Edilen Kanunlar

Kanun No	KANUN ADI ve İÇERİĞİ	Kabul Tarihi
5835	KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN (SS.266) <i>Kanun ile belediyelerin yanında il özel idarelerine de taşınmaz kültür varlıklarının korunması ile ilgili olarak görev verilmesi, koruma bölge kurullarının işleyişinin değiştirilmesi, bir şekilde koleksiyon envanter defterine kaydı yapılmamış tarihi eserlerin kayıt altına alınması amaçlanmaktadır.</i>	04/02/2009
5836	BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİNE YÖNELİK KYOTO PROTOKOLÜNE KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN (SS. 268) <i>Kanun ile; Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine yönelik Kyoto Protokolüne Türkiye'nin katılımı kabul edilmiştir.</i>	05/02/2009
5837	ASKERLİK KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN (SS. 322) <i>Kanun ile; askerlik hizmetine, astsubayların intibak ve özlük haklarına ve Gülhane Askeri Tıp Akademisi Bilim Konseyine ilişkin hususlar ile ülke menfaatlerine uygun olmayan ve uluslararası alanda istismar edilebilecek nitelikteki haritaların üretim ve kullanımının önlenmesi gibi konulara ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.</i>	05/02/2009
5838	BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN (SS. 329) <i>Kanun ile, küresel krizin olumsuz etkilerinin giderilmesi için yatırım ve istihdam ile ilgili mevzuatta değişiklik yaparak 2008 ve 2009 yılına münhasır kısa çalışma ödeneğinin yüzde elli artırılmasını, işe giriş ve işten çıkış bilgilerinin sisteme girilmesindeki aksaklıkların giderilmesini ve bürokratik engellerin azaltılmasını, ekonomik gelişmenin ülke geneline dengeli bir şekilde yayılması için yatırım ve istihdam için sağlanan ve 31/12/2008 tarihinde sona eren kolaylıkların uzatılmasını, kayıtlı ekonomiye geçiş için bazı değişikliklerin yapılmasını, e-ticaret uygulamalarının yaygınlaştırılmasını ve internet iletişiminden alınan özel iletişim vergisi oranının düşürülmesini, hurda araçların tasfiyesini ve vergi sisteminde ortaya çıkan bazı sorunların giderilmesine ve ekonomiyi canlandırmaya yönelik diğer değişiklikler düzenlenmektedir.</i>	18/02/2009
5839	YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI TEŞKİLATI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN (SS. 307) <i>Kanun ile; eğitim imkanları bakımından geri kalmış bölgelerin cazibelerinin artırılması amacıyla TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesine bağlı Eğitim Bilimleri Enstitülerinin ve fen Lisesi statüsünde eğitim verecek olan Ortaöğretim Kurumlarının kurulmasına ilişkin hususlar düzenlenmiştir.</i>	19/02/2009
5840	KADIN ERKEK FIRSAT EŞİTLİĞİ KOMİSYONU KANUNU (SS. 328) <i>Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde, kadın-erkek eşitliğini sağlamaya yönelik bir Fırsat Eşitliği Komisyonu kurulması amaçlanmaktadır.</i>	25/02/2009
5841	ÇEŞİTLİ KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN (SS. 272) <i>Kanun ile Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun, Türk Ceza Kanunu ve Kadastro Kanununda değişiklikler yapılması öngörülmektedir.</i>	25/02/2009

Yazılı ve Sözlü Soru Önergeleri

Adana Milletvekili Hulusi Güvel

- İstanbul'da uygulanan kentsel dönüşüm ve gelişim projelerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6805)
- Ankara'da uygulanan kentsel dönüşüm ve gelişim projelerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6806)
- Adana'daki kentsel dönüşüm ve gelişim projelerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6768)
- Seyhan Belediyesinin kurduğu şirketlere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6663)
- Adana'da su ve kanalizasyon hizmeti alamayan hanelere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6656)
- Adana Büyükşehir Belediyesinin kurduğu şirketlere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6660)
- Ankara Büyükşehir Belediyesinin kurduğu şirketlere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6661)
- Kamu idarelerinin Adana'daki sivil toplum kuruluşlarına yaptığı yardımlara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6662)
- Müzelerden alınan eserlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/6665)
- İstanbul Büyükşehir Belediyesince kurulan şirketlere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6770)

Adana Milletvekili Nevin Gaye Erbatur

- TRT Çocuk'taki bir programda örtülü reklam iddiasına ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet Aydın) yazılı soru önergesi (7/6605)
- Adana'daki altyapı sorunlarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6809)
- Kadına karşı şiddete yönelik tedbirlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6699)
- Muayene ücretlerinin eczanelerce tahsiline ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6630)
- Okullarda Gazze'ye yönelik saygı duruşu ve yardım kampanyasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6621)

Adana Milletvekili Yılmaz Tankut

- TOKİ konutlarının geçici yönetimine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6587)
- Bir kimyasalın yaşlarda kullanılmasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6622)
- Pet şişede tiner satışına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6752)
- Fosforik asit ithalatına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6753)
- Belediyelerin tersine göç konusunda yaptığı yardımlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6754)
- Aile hekimliği uygulamalarındaki sorunlara ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6780)
- Ankara-Altındağ TOKİ Aktaş konutlarının bulunduğu bölgedeki asayiş sorunlarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6772)
- Bir kimyasalın TBMM mutfaklarında kullanılıp kullanılmadığına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından yazılı soru önergesi (7/6632)

Adana Milletvekili Kürşat Atılğan

- Adana'ya yeni havaalanı yapımına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6686)

Adıyaman Milletvekili Şevket Köse

- Besni spor salonu inşaatına ilişkin Devlet Bakanından (Murat Başesgioğlu) yazılı soru önergesi (7/6801)
- Tarım sektörünün krize karşı desteklenmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6737)
- Kap Cami restorasyonuna ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/6813)
- TOKİ'nin dar gelirli için konut yapacağı illere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6644)

Ankara Milletvekili Nesrin Baytok

- ASKİ'nin su tüketimi faturalandırmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6747)

Ankara Milletvekili Tekin Bingöl

- Kuzey Ankara Girişi Kentsel Dönüşüm Projesindeki mağduriyet iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6769)

Antalya Milletvekili Osman Kaptan

- TRT 2'de canlı yayınlanan bir programa ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6592)

Antalya Milletvekili Tayfur Süner

- Antalya'da bir parktaki ağaç kesimine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1209)
- Pamuk tarımına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6684)
- Mersin-Akkuyu'ya kurulacak nükleer santrale ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/6653)

Antalya Milletvekili Tunca Toskay

- TÜİK'in değişik bazlı GSYİH serilerine ilişkin Devlet Bakanından ve Başbakan Yardımcısından (Nazım Ekren) yazılı soru önergesi (7/6692)

Antalya Milletvekili Hüsnü Çöllü

- Antalya'daki maden ve taş ocaklarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6584)

Ardahan Milletvekili Ensar Ögüt

- Ağrı-Eleşkirt'teki yatırımlara ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1216)
- Ağrı-Doğubeyazıt'taki içme suyu şebekelerine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1217)
- Ağrı-Diyadin'deki sağlık ocaklarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1218)
- Ağrı-Taşlıçay'daki okulların ihtiyaçlarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/1219)
- Ağrı-Tutak'taki camilerin bakım ve onarımı ile imam ihtiyacına ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Said Yazıcıoğlu) yazılı soru önergesi (7/6834)
- Ağrı-Hamur'daki taşımali eğitime ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6835)
- Ağrı-Patnos'taki köy yollarının asfaltlanmasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6808)

Aydın Milletvekili Mehmet Fatih Atay

- Zekai Tahir Burak Hastanesindeki bebek ölümleri konusunda soruşturma izni verilmemesine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6807)

Aydın Milletvekili Özlem Çerçioğlu

- Cansuyu Kredisine ve krize yönelik politikalara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/6689)
- Beden Eğitimi Fakültesi mezunlarının değerlendirilmesine ilişkin Devlet Bakanından (Murat Başesgioğlu) yazılı soru önergesi (7/6603)

Aydın Milletvekili Recep Taner

- Dikey geçiş sınavına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6838)

Balıkesir Milletvekili Hüseyin Pazarcı

- Biga'daki bor madeni taşıma ihalesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6641)

Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut

- Sağlık Bakanlığında devralınan çevre sağlığı teknisyenlerine ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6683)
- Ek ders ücreti ödemelerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6777)
- Terör eylemleri kurbanlarına yapılan otopsi işlemlerine ve terör olayları soruşturmalarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6773)
- Sosyal destek ödemesi alamayan emeklilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/6761)
- Başarılı öğretmenlerin aylıkla ödüllendirilmesine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6727)

Balıkesir Milletvekili Ergün Aydoğan

- Bir siyasi parti il başkanının TOKİ'nin avukatlığını yaptığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6643)

Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçinkaya

- Mersin Akkuyu Nükleer Santral ihalesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/6833)
- Ankara Büyükşehir Belediyesince dağıtılan burslara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6804)
- Ankara Büyükşehir Belediyesinin borçlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6797)
- Emzirme ve cenaze yardımına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/6651)
- Tasarruflu ampul dağıtımına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/6654)

Burdur Milletvekili Ramazan Kerim Özkan

- Burdur'da karantina uygulamasından etkilenen yetiştiricilerin desteklenmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6642)
- İnfaz koruma memurlarının özlük haklarına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/6649)
- Hayvan hastalıklarıyla mücadelenin finansmanına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6751)

Bursa Milletvekili Abdullah Özer

- Uludağ'da meydana gelen kaybolma vakalarına ve bir ölüm olayına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6703)
- Bir öğretim üyesi hakkındaki soruşturma dosyasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6748)

Bursa Milletvekili Kemal Demirel

- Bitlis'teki yatırımlara ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi (7/6595)
- Kütahya'daki yatırımlara ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi (7/6793)
- Muş'taki yatırımlara ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6794)
- Hava kirliliği ölçümlerine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/6795)
- Van'daki yatırımlara ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6789)
- Muş'daki yatırımlara ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6779)

- Bingöl'deki yatırımlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/6774)
- Gümüşhane'deki yatırımlara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6767)
- Bir barajın tam olarak faaliyete geçirilmesine ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/6740)
- Bir barajda elektrik üretimine geçilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6709)
- Yozgat'daki yatırımlara ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi (7/6693)
- Niğde'deki yatırımlara ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6688)
- Niğde'deki yatırımlara ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6685)
- Van TEDAŞ İl Müdürlüğündeki teknik eleman yetersizliğine ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/6668)
- Van'ın elektrik şebekesinin yenilenip yenilenmeyeceğine ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/6669)
- Bitlis'teki yatırımlara ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6628)

Bursa Milletvekili Necati Özensoy

- Batı Trakya'da Türk anaokulları açılmasına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1186)
- Batı Trakya'da Türk anaokulları açılmasına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1187)

Bursa Milletvekili Hamza Hamit Homriş

- Bursa Otistik Çocuklar Eğitim Merkezinin konuşma terapi öğretmeni ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6722)
- Özel Kalem Müdürlüğüne ve istisnai memuriyetten öğretmen atamalarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6723)
- Yayınlar Dairesinin bir projesindeki hatalı bilgi girişlerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6724)

Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman

- Aksaray İl Millî Eğitim Müdürlüğünün uygulamalarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6670)
- Öğretmen alımıyla ilgili bir açıklamasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6671)
- Zam ve tazminatlarla ilgili bir Bakanlar Kurulu kararına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6672)
- Bir Fen Lisesine yapılan öğretmen atamasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6673)
- Okul öncesi öğretmeni olarak alanı değiştirilen öğretmenlere ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6676)
- Zorunlu görev yeri değişikliklerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6677)
- Ek ödmeden faydalanamayan personele ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6678)
- İstiklal Marşının sözsüz müzik eşliğinde okunmasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6679)
- e-okul kapsamında bazı bilgilerin SGK'ya iletilmesine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6680)
- Banka promosyonlarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6681)
- Stajyer avukatların kurslara katılmasına imkan verilmesine ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/6647)
- Bir özel hastanenin teftiş raporuna ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/6762)

- Öğretmen görevlendirmeye ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6726)
- Avukatlar için hakimliğe geçiş sınavı açılmasına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/6712)
- Yapılan bazı atamalara ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6694)
- Halk Eğitim Merkezlerindeki bazı kursların kapatılmasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6729)
- Bilecik'te yönetici atama başvurularının ertelenmesine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6730)
- Sosyal tesislerin bandrol ücretlerindeki artışa ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6731)

Denizli Milletvekili Hasan Erçelebi

- Antalya'da yeni açılan bir bulvarın durumuna ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6704)
- Ankara Gazi Devlet Hastanesinde döner sermaye dağıtımıyla ilgili iddialara ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6733)
- Cerrahi robot alımına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6734)
- Davos'ta kullandığı dosyaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6798)

Denizli Milletvekili Ali Rıza Ertemür

- Süt sektörünün desteklenmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/6814)
- Hayvancılık sektörünün desteklenmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6815)
- Denizli'deki bir arazinin imar uygulamalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6750)
- İşsizlik Sigortası Fonunun kullanımına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/6597)

Diyarbakır Milletvekili Gültan Kışanak

- Yerel dil ve lehçelerin kullanımına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6700)

Diyarbakır Milletvekili Akın Birdal

- Bir vatandaşlık başvurusuna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6655)

Diyarbakır Milletvekili Selahattin Demirtaş

- İstanbul-Davutpaşa'daki patlamanın mağdurlarına yapılan yardımlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6633)

Edirne Milletvekili Bilgin Paçarız

- Keşan Kaymakamıyla ilgili bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6657)
- Mescid arsası olarak tescil edilen bir alana ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/6775)

Edirne Milletvekili Cemalettin Uslu

- Edirne'de çiftçilere yönelik desteklemelere ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6816)

Erzincan Milletvekili Erol Tinastepe

- Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurulunun zarara uğratıldığı iddialarına ilişkin Devlet Bakanından (Murat Başesgioğlu) yazılı soru önergesi (7/6802)

Eskişehir Milletvekili Fehmi Murat Sönmez

- Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezlerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/6715)

Gaziantep Milletvekili Akif Ekici

- Gaziantep'teki elektrik abonelerine ve elektriğe yapılan zamalara ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/6616)

- Dış ticaret açığına ilişkin Devlet Bakanından (Kürşad Tüzmen) yazılı soru önergesi (7/6791)
- Gazze'ye yönelik yardım kampanyalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6746)
- Kredi kartı kullanımına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6640)

Gaziantep Milletvekili Yaşar Ağyüz

- İmar tadilatlarına ve meslek odalarının tutumuna ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1181)
- Şahinbey Belediyesinin faaliyet raporuna ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1210)
- Çankırı Kentsel Yenileme Projesine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi (7/6596)
- TOKİ'nin Gaziantep'te yaptığı Beylerbeyi Konutlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6697)

Gaziantep Milletvekili Hasan Özdemir

- Reel sektörün kredi ihtiyacına ve banka borçlarına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Nazım Ekren) sözlü soru önergesi (6/1184)
- Bazı sektörlerin canlandırılmasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/1185)
- Avrupa Toplulukları Adalet Divanındaki bir davaya ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1196)
- Nükleer enerji santrali ihalesine bir Rus firmasının teklif vermesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/1197)
- Tarımsal planlamaya ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1198)
- Yerel yönetimlerin harcamalarına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1199)
- Yabancılarla satılan gayrimenkullere ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından sözlü soru önergesi (6/1200)
- Batı Trakya Türklerinin Lozan Anlaşmasındaki haklarını kullanabilmelerine ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1220)
- Gaziantep'te PTT dağıtıcısı yetersizliğine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1221)
- Gaziantep'te engelli raporlarının çabuklaştırılmasına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1222)

Hatay Milletvekili Süleyman Turan Çirkin

- PKK'nın banka hesaplarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6588)
- TMO'nun piyasa işlemlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6589)
- Bir soruşturmanın belgelerinin basında yer almasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6590)
- Kısa çalışma ödeneği uygulamasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6799)
- Emeklilere enflasyon farkı ödenmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6800)
- Bazı vizesiz ve harçsız geçiş uygulamalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6706)
- Doğalgaz politikasıyla ilgili bazı hususlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/6652)
- Sözleşmeli öğretmenlerin özur atamalarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6618)

İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel

- Madımak Otelinin müze haline getirilmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/6667)

İstanbul Milletvekili Durmuşali Torlak

- Televizyon ve radyo vericilerinin oluşturduğu görüntü kirliliğine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6687)

İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız

- TRT'nin takvim ve ajandalarına ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet Aydın) yazılı soru önergesi (7/6604)
- Uludağ'da kaybolan bir kişinin hayatını kaybetmesine ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6735)
- Bir grup üniversite öğrencisine uygulanan yaptırıma ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6728)
- Uludağ'da kaybolan bir kişinin hayatını kaybetmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6701)

İstanbul Milletvekili Ayşe Jale Ağırbaş

- İşverenlerin istihdam maliyetlerine ve krize karşı desteklenmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6593)
- Yeni Fen Lisesi açılması izinlerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6674)
- Sendikalı işçiliğe ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/6650)
- Süt sektörünün desteklenmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6625)

İstanbul Milletvekili Mehmet Sevgen

- TOKİ taksitlerini ödeyemeyenlerin durumuna ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6591)

İstanbul Milletvekili Necla Arat

- Üsküdar'daki eski Hemşire Koleji binalarının tahsisine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6776)

İstanbul Milletvekili Atıla Kaya

- Korunmaya muhtaç çocukların kamuda işe yerleştirilmesine ilişkin Devlet Bakanından (Nimet Çubukçu) yazılı soru önergesi (7/6792)

İstanbul Milletvekili Mehmet Sevgen

- İSKİ'nin bir içme suyu inşaatı ihalesine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6717)

İstanbul Milletvekili Ahmet Tan

- Turizm sektörünün desteklenmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/6812)
- Kağıthane'deki bir gökdelen inşaatına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6796)

İstanbul Milletvekili Çetin Soysal

- Validebağ Korusunun tahrip edildiği iddalarına ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/6690)
- Üsküdar Belediyesinin Validebağ Korusundaki uygulamalarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından yazılı soru önergesi (7/6666)
- Validebağ Korusunun Üsküdar Belediyesince kullanımına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6659)
- Bir alışveriş merkezi inşaatına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6771)
- Almanya'dan istenen Deniz Feneri Davası dosyasına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/6758)

İzmir Milletvekili Bülent Baratalı

- Deniz ticaretinin geliştirilmesine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6818)
- TCDD'nin ihtiyaç fazlası taşınmazlarına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6819)
- Karayolu Güvenliğinin Artırılması Projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6820)

- İzmir'deki balıkçı barınaklarına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6821)
- Karaburun Yat Limanı Projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6822)
- Kuzey Ege Limanı Projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6823)
- Yeni Foça Yat Limanı yapımına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6824)
- Çeşme-Şifne Yat Limanı yapımına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6825)
- Çandarlı Tersane Projesine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6826)
- İstanbul-İzmir arasındaki deniz hattına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6827)
- Bazı ulaştırma projelerine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6828)
- Kara noktalara ve trafik kazalarına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6829)
- İzmir-Aydın Otoyoluna ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6830)
- İzmir Banliyösünün durumuna ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6831)
- İzmir Limanı özelleştirmesine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6832)
- SGK'nın İzmir'deki eczane ve medikal firmalara yaptığı ödemelere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/6599)

- Bir makam odasındaki Atatürk resminin kaldırıldığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6707)
- İnceleme ve soruşturma yapılan belediyelere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6708)

İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıku

- Reel sektöre yönelik tedbirlere ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/6721)
- Reel sektöre yönelik tedbirlere ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/6745)
- İzmir'deki organize sanayi bölgelerine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/6785)

İzmir Milletvekili Oktay Vural

- Telefon dinlemelerine ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/6710)

İzmir Milletvekili Canan Arıtmaz

- Millî Eğitim Bakanlığının Filistin'le dayanışmaya yönelik faaliyetlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6583)
- Bir rapordaki iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6638)

İzmir Milletvekili Kamil Erdal Sipahi

- Bir köyün elektriğinin kesilmesine ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/6614)
- İsrail'e savunma ihalesi verildiği haberlerine ilişkin Millî Savunma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6627)

İzmir Milletvekili Ahmet Ersin

- Yunanistan'da tutuklu bulunan iki Türk vatandaşına ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6626)
- İstanbul'daki bir arazinin imar değişikliğine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6718)
- Aliağa Belediyesindeki yolsuzluk iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6658)
- Aliağa Belediye Başkanı hakkındaki dosyalara ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/6648)

İzmir Milletvekili Kemal Anadol

- TRT'de yayınlanan bir belgele ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6639)

Kars Milletvekili Gürcan Dağdaş

- Kars'taki esnafın desteklenmesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/6787)
- Kars'a düzenlenen uçak seferlerine ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6790)

Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Akif Paksoy

- EBK'ya yönelik hacıların kurban kesimi işiyle ilgili bir iddia-ya ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1206)
- Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinin borçlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6817)

Kastamonu Milletvekili Mehmet Serdaroğlu

- E-80 karayolunun bir bölümünün genişletilmesine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1201)

Kocaeli Milletvekili Hikmet Erenkaya

- TRT'nin yayın personeli alımına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6702)

Kocaeli Milletvekili Cevdet Selvi

- Sosyal güvenlik kurumlarının birleştirilmesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/6714)

Konya Milletvekili Atilla Kart

- Türk Telekom'un yönetimine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6696)
- Anayasa Mahkemesinin madencilik sektörünü etkileyen iptal kararlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6645)
- TRT 2'de yayınlanan bir programa ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6646)
- Belediyelerin mülki birimlerden belge talebine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6749)

Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı

- Konya Büyükşehir Belediyesinin bir yapım işine ilişkin İşçile-ri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6810)

Kırıkkale Milletvekili Osman Durmuş

- Devredilen sağlık meslek liselerinin yöneticilerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6725)
- TDK'da bir yargı kararının uygulanmasına ilişkin Devlet Bakanından (Mehmet Aydın) yazılı soru önergesi (7/6742)

Kütahya Milletvekili Alim Işık

- Öğrenci affından askerlik sorunları nedeniyle yararlanamayanlara ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1207)
- Kamudaki jeoloji mühendisi istihdamına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1208)
- Uzman erbaşların sorunlarına ilişkin Millî Savunma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6744)
- İptal edilen yeşil kartlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6635)
- TKİ'nin Kütahya'daki personel alımına yönelik iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6636)

Manisa Milletvekili Erkan Akçay

- Hazırlandığı iddia edilen bir kanun tasarısı taslağına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/1202)
- Personel arasındaki ücret farklılıklarına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/1204)

- Denetim tazminatı alamayan bazı personele ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/1205)
- Amme alacaklarına uygulanan zam ve faiz oranlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6634)

Manisa Milletvekili Şahin Mengü

- BDDK'nın bazı görevlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6637)

Mersin Milletvekili Akif Akkuş

- Otuz yaş üstü araç sahiplerinin sorunlarına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/1223)

Mersin Milletvekili Mehmet Şandır

- Hakimlik ve kariyer meslek sınavlarına giriş yaş sınırının 35'e çıkarılmasına ilişkin Devlet Bakanından (Murat Başeşgioğlu) yazılı soru önergesi (7/6602)

Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk

- Yönetim kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/6606)
- TKİ Yatağan işletmesinde meydana gelen heyelan olayının araştırılmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/6607)
- Soma ve Dodurga'daki kömür sahalarıyla ilgili bazı iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/6608)
- TKİ Milas İşletmesine ait bir kömür ocağıyla ilgili iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/6609)
- Silifke'de 2004 yılındaki selden zarar gören çiftçilerin zararlarının ödenmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6624)
- SGK'nın görevde yükselme eğitimine ve bazı atamalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/6760)
- Ankara Büyükşehir Belediyesinin bir taşınmaz satışına ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/6720)
- Bir gazetede çıkan oy kullanımıyla ilgili bir habere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6705)
- Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliğinde değişiklik yapılacağı iddialarına ilişkin Çevre ve Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/6629)

Mersin Milletvekili Behiç Çelik

- Diyanet İşleri Başkanlığının tasavvuf korusu oluşturduğu iddiasına ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Said Yazıcıoğlu) yazılı soru önergesi (7/6691)
- Ermenilerden özür dileme kampanyası yürütenlerin yurt dışından para aldığı iddialarına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/6757)
- Tarım Kredi Kooperatiflerinin kredi ve satışlarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6736)
- Üreticilerin elektrik borçlarının yapılandırılmasına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6738)

Mersin Milletvekili Mehmet Şandır

- İran ile imzalanan işbirliği antlaşmasına ilişkin İşçileri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6716)

Mersin Milletvekili Kadir Ural

- Öcalan'ın terör örgütüne bilgi gönderdiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/6711)
- BOTAŞ'ın kurumlardan olan borç ve alacaklarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi (7/6743)

Muğla Milletvekili Fevzi Topuz

- TOKİ'nin son iki yılda yaptığı konutlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6698)
- Muğla'da ormanlık alana yapılan bir konut ve yola ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6766)

Muğla Milletvekili Metin Ergun

- Köyceğiz'de 2/B kapsamındaki bazı arazilerden istenen ecrimisile ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/6615)
- Muhtarların özlük haklarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6811)

Ordu Milletvekili Rahmi Güner

- Şanlıurfa Valisine yönelik iddialara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6719)

Osmaniye Milletvekili Hakan Coşkun

- TİGEM'in kırmızı mercimek alımına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6739)
- Aylık ve ücret ödemelerinde yapılan kesintilere ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6695)
- Osmaniye'deki bazı eğitim ihtiyaçlarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6675)

Sivas Milletvekili Muhsin Yazıcıoğlu

- Memur aylıklarına yapılan ek ödemelere ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/6836)
- Ülkemize gelmesine izin verilmeyen bazı şahıslara ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6837)

Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan

- Şırnak'taki arama kararlarına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/6756)
- Şırnak'taki arama uygulamalarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6763)
- Cizre'deki bir protestoya yapılan müdahaleye ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6764)
- Şehir girişindeki trafik güvenliği sorununa ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/6788)

Şırnak Milletvekili Sevahir Bayındır

- Bir özel hastaneye yönelik iddiaya ve sendikal haklarla ilgili düzenlemelere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/6759)
- Bir başhekim hakkındaki iddialara ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6778)

Tekirdağ Milletvekili Kemalettin Nalcı

- Çerkezköy Gümrük Müdürlüğüne ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Hayati Yazıcı) yazılı soru önergesi (7/6741)
- Özel Hastaneler Yönetmeliğinde değişiklik yapıp yapılmayacağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6732)
- Soya yağı desteklemesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6682)

Tokat Milletvekili Reşat Doğru

- THY Tokat seferlerinin kaldırılmasına ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/6617)
- Tokat'taki taşımalı eğitime ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6620)
- Erbaa Devlet Hastanesindeki uzman doktor eksikliğine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1182)
- 2008'de işsizlik Sigortası Fonundan yapılan ödemelere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/1183)

- Tokat'taki çiftçi eğitimine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1188)
- Tokat'taki sebze ve meyve üretimine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1189)
- Tokat'ta orman köylülerine kullandırılan kredilere ilişkin Çevre ve Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/1190)
- Tokat'taki soğuk hava depolarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1191)
- Görev şehitlerinin yakınlarına kamu görevi verilmesine ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1192)
- Terör ve görev şehidi ayırımına ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1193)
- Araç muayenesinde yaşanan bir soruna ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/1194)
- Hak etmeyen kişilere yeşil kart verenlerin soruşturulmasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/1203)
- Millî Produktivite Merkezinin çalışmalarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/1212)
- Memurlardan alınan tedavi katılım payına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1213)
- Doğum vakalarına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1214)
- Sosyal hizmet uzmanı istihdamına ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/1215)
- Büyük Ortadoğu Projesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6585)
- Özel kalem müdürlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6586)
- Tokat'ta bankalarca müsadere edilen menkul ve gayrimenkullere ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Nazım Ekren) yazılı soru önergesi (7/6600)
- Tokat'ın, köylerindeki nüfus azalmasına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (Nazım Ekren) yazılı soru önergesi (7/6601)
- Tokat'ta elektrik, su ve kanalizasyon sistemleri olmayan yerleşim yerlerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6611)
- Erbaa Yaprak Tütün İşletmesine ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/6612)
- Bir tebliğ kapsamında vergi matrahlarından düşülen tutarlara ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/6613)
- Sözleşmeli statünün doğurduğu personel yapısına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6781)
- Küresel tedavi ve rejeneratif tıp çalışmalarına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6782)
- Şiddet ve hakarete maruz kalan sağlık personeline ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6783)
- Aile hekimliği uygulamalarına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/6784)
- Özel muayenehanelerde verilen reçetelerin SGK kapsamına alınmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6755)
- Tokat Teknoloji Geliştirme Bölgesinin faaliyetlerine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/6631)
- Tokat'ta Güzel Sanatlar Fakültesi kurulmasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/6619)
- Tokat'taki organik tarıma ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6623)

Trabzon Milletvekili Süleyman Latif Yunusoğlu

- Esnafın krize karşı desteklenmesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/6786)

Tunceli Milletvekili Kamer Genç

- İstanbul'daki hizmet binasının taşınmasına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/1195)
- İstanbul'daki bir bina inşaatına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/1211)

Tunceli Milletvekili Şerafettin Halis

- Terör tazminatı ödemelerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6664)

Van Milletvekili Fatma Kurtulan

- Cesetlerin bulunduğu iddia edilen bir yere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6610)
- Muradiye'de seçmen listelerine yapılan bir itiraza ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6803)
- Bazı toplumsal olayların yeniden oluşturulmasına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/6713)

Van Milletvekili Özdal Üçer

- Bir lisenin müdür yardımcısı hakkındaki zimmet iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/6594)
- Özürlü maaşı başvurularının sonuçlandırılmasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi (7/6598)
- Nezarethanelerin kamera ile izlenmesine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/6765)

Araştırma Önergeleri

- Van Milletvekili Fatma Kurtulan ve 20 Milletvekilinin, 1978 yılında Kahramanmaraş'ta yaşanan olayların ve sorunlarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/315)

- Van Milletvekili Fatma Kurtulan ve 20 Milletvekilinin, güvenlik güçlerine yönelik uygulanan işkence ve kötü muamele iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/316)

- Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve 23 Milletvekilinin, Tokat İlinde kırsal alanda yaşayan halkın sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/317)

- Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk ve 19 Milletvekilinin, Adli Tıp Kurumu'na yönelik iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/318)

- Yozgat Milletvekili Osman Coşkun ve 19 Milletvekilinin, boşanma olaylarının sebeplerinin araştırılarak Türk aile yapısının sağlamlaştırılması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/319)

- Mardin Milletvekili Ahmet Türk ve 20 Milletvekilinin, Batman'daki petrol tesislerinin çevre ve insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/320)

- Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve 21 Milletvekilinin, yerel basın ve yayın kuruluşlarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/321)

- Kütahya Milletvekili Alim Işık ve 34 Milletvekilinin, Kütahya Şeker Fabrikası'nın özelleştirilmesindeki usulsüzlük ve yolsuzluk iddialarının araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/322)

- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Akif Paksoy ve 28 Milletvekilinin, pamuk üreticiliğindeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/323)

- Kütahya Milletvekili Alim Işık ve 23 Milletvekilinin, Kütahya'daki Seyitömer ve Garp Linyit İşletmeleri yönetimine yönelik iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/324)

- Tokat Milletvekili Reşat Doğru ve 21 Milletvekilinin, eczacıların ve eczanelerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/325)

- Antalya Milletvekili Tayfun Süner ve 21 Milletvekilinin, Antalya'daki Vakıf Zeytinliği'nin durumunun araştırılarak sürdürülebilir gelişiminin sağlanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/326)

- Burdur Milletvekili Ramazan Kerim Özkan ve 22 Milletvekilinin, süt sektöründeki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/327)

- Adana Milletvekili Hulusi Güvel ve 23 Milletvekilinin, mısır tarımı ve piyasasındaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/328)

- Ankara Milletvekili Yılmaz Ateş ve 25 Milletvekilinin, baz istasyonlarının insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/329)

TBMM Tören Salonu

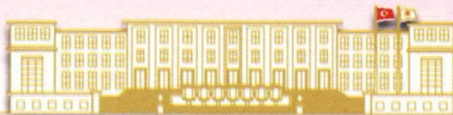
EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

Meclis Bülteni

(1921/2009)

**TBMM Eski Başkanı Sabit Osman Avcı
Ebediyete Uğurlandı**

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR